

Gorenjski Glas

PETEK, 25. OKTOBRA 2013

LETO LXVI, ŠT. 85, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Naklem so začeli graditi nov vrtec

V Naklem bodo do septembra prihodnje leto rešili težave s prostorsko stisko v že dotrajanem vrtcu, saj naj bi se otroci takrat preselili v novozgrajeni vrtec Mlinček. Vrednost naložbe je 3,5 milijona evrov.

MATEJA RANT

Naklo – Severno obrobje Naklega bo v prihodnjih dveh letih dobilo povsem novo podobo. V torek so položili temeljni kamen, ki je znamenoval začetek urejanja tega dela občine. Med najpomembnejšimi naložbami bo po besedah župana Marka Mravlje gradnja novega vrtca, vredna 3,5 milijona evrov. Tretjino potrebne vsote jim je že uspelo zagotoviti, za preostanek pa se bo občina morala zadolžiti. Na tem območju so že končali

gradnjo kanalizacije, ob novem vrtcu pa bo v prihodnje zraslo še stanovanjsko naselje in medgeneracijsko središče, prek ceste pa bodo uredili športni park in parkirišče.

Novi vrtec je zasnovan kot energetska varčen in tehnološko dovršen objekt, ki bo lahko sledil povečanim potrebam po varstvu otrok tudi v prihodnosti. »V novem vrtcu bo prostora za enajst oddelkov, uredili bodo tudi dve telovadnici, ki ju bo mogoče združiti v eno, in knjižnico, ki se po potrebi lahko

spremeni v igralnico.« je razložil župan in dodal, da bo vrtec v prihodnje mogoče še dograditi in ga tako povečati za novih enajst oddelkov – kajpak če se bo Naklo tako hitro razvijalo, kot ta čas kaže, da se bo. Že nekaj zadnjih let, je ob tem spomnil ravnatelj osnovne šole Naklo Milan Bohinec, se v Naklem povečuje potreba po organiziranem varstvu otrok. »Letos je v vrtec vpisanih 242 otrok, vsako leto pa jih nekaj ostane pred vrati. Z novim vrtcem se bo to rešilo.«

► 2. stran

V torek so položili temeljni kamen za začetek gradnje novega vrtca. / Foto: Gorazd Kavčič

Zaradi toplarne spet vroče

Zakaj ne pojasnijo, kam je izginilo 20 tisoč kubičnih metrov sekancev v Toplarni Železniki, je bilo vprašanje županu in občinski upravi na izredni seji, ki so jo v ponedeljek sklicali člani programske skupine v občinskem svetu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Programsko skupino sestavljajo člani strank SDS in Premik, izredno sejo pa so zahtevali zaradi domnevnih nepravilnosti pri poslovanju Toplarni Železniki. Deset koalicijskih svetnikov in župan Anton Luznar so napovedali, da se seje ne bodo udeležili in tako so o dvomih, povezanih s toplarno, svetniki programske skupine in nekateri člani odbora za gospodarske dejavnosti razpravljali kar sami. Zaradi obstrukcije koalicije pa niso mogli veljavno sklepati.

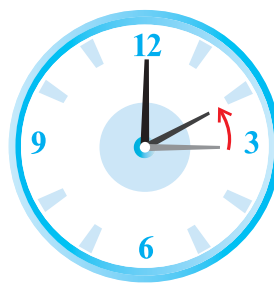
Odbor za gospodarske dejavnosti na nepravilnosti opozarja od poletja, ko je obravnaval revidirano poročilo poslovanja toplarne za leto 2012, v njem pa je največje dvome zbudilo 20 tisoč kubičnih metrov sekancev, kolikor naj bi jih toplarna kupila več, kot jih je porabila. Po besedah predsednika odbora Petra Mesca so od župana Antona Luznarja in podžupana Janeza Ferlana, zadolženega za energetiko (in v minulih dvanajstih letih tudi nadzornika v toplarni), zahtevali, da stvari raziščeta in ukrepata. Mesec meni, da župan in občinska uprava nista storila dovolj, zato

so »v korist občanov, gospodarskih družb in javnih sredstev« sami sklicali izredno sejo. Opozoril je tudi na pritiske, ki naj bi jih posamezniki v zvezi s toplarno izvajali na nekatere svetnike in njihove družinske člane. Da problemi s toplarno niso od včeraj, je opozoril član odbora za gospodarske dejavnosti in svetnik v prejšnji sestavi občinskega sveta Peter Prezelj. Že pred leti so ob poskusih, da bi toplarna podražila energijo, opozarjali na visoke stroške dela v njej, sedaj pa se pojavlja dvom v porabo surovine, odpis lesne biomase, manjko dobavnic

► 2. stran

Ure za eno uro nazaj

V nedeljo bomo prešli nazaj na srednjeevropski pasovni čas. Ob treh ponoči bomo urine kazalce pomaknili za eno uro nazaj, na drugo uro.

Do marca se rušenja nadaljujejo

► 3. stran

BAUTA
SKELETNE HIŠE

DAN ODPRTIH VRAT
jutri, v soboto, 26. oktobra 2013
od 10. ure dalje na Potočnikovi ulici
v novem naselju Kamnitnik I v Škofji Loki.

Info: www.bauta.si
BAUTA, d.o.o., Velesovo 100, 4207 Cerklje na Gorenjskem, T 041 326 376

JELOVICA

Akcija traja od 15.10. do 30.11.2013.

ULOVITE IZJEMNE POPUSTE!
Lesena in les/alu okna kar do 27% ceneje.

Preverite tudi akcijske cene PVC oken in vhodnih vrat. Več na www.jelovica-okna.si.

DEC -22%
JAN -27%
FEB -22%

AKTUALNO

Po gobe z dovolilnico?

Po dobri gobarski sezoni, kakršna je letošnja, so ponovno postali aktualni pogovori o uvedbi posebnih dovolilnic oziroma t. i. gobarskih vinjet. Te naj bi omejile prekomerno nabiranje gob, ki ga številni opisujejo že kot ropanje gozdov.

2

GOSPODARSTVO

Kljub krizi rastejo in veliko zaposlujejo

Žirovsko podjetje Mapro stalno raste in ustvarja nova delovna mesta. Samo letos so na novo zaposlili sedem delavcev. Kljub krizi in visoki brezposelnosti pa ustrezne kadre zelo težko najdejo.

12

GG+

Starejšim približali svet računalnikov

Projekt Simbioza, ki spodbuja sodelovanje in prenos znanja med generacijami, je letos že tretjič povezal vso Slovenijo. Kot prostovoljka se mu je v Kranju pridružila tudi predsednica vlade Alenka Bratušek.

13

GG+

Planinci so Jakobu pomagali na konja

Planinci so v Valvasorjevem domu zbirali denar za pomoč 14-letnemu Jakobu z Brega pri Žirovnici. Pred kratkim so družini izročili ček za 1400 evrov, s katerim so mu omogočili njemu tako ljubo terapijo na konju.

17

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno, pihal bo jugozahodnik.

jutri: pretežno oblačno

V Naklem so začeli graditi nov vrtec

◀ 1. stran

S pomočjo evropskih sredstev bodo obnovili tudi zgradbo starega vrtca, po končani obnovi pa bodo v njej uredili izobraževalni center, je še pojasnil župan. Ta čas so jim že odobrili pol milijona evrov evropskih sredstev, projekt pa so prijavi še na nov

razpis, na katerem si obetajo še milijon evrov. Za gradnjo novega vrtca pa se bo občina morala zadolžiti, saj jim niti država ni primaknila kakšnega evra za obnovo. »Potem pa bomo zanj morali plačevati še nepremičninski davek, čeprav je gradnja vrtca tudi v interesu države,« je ob tem kritičen Mravlja.

Praznik podobe brezjanske Marije

Brezje – Slovenska škofovska konferenca je sporočila, da bo 24. maja prihodnje leto na Brezjah praznovanje dvestote obletnice podobe Marije Pomagaj, ki jo je leta 1814 naslikal kranjski slikar Leopold Layer. Po nekaterih virih naj bi jo začel slikati že leta 1811 v ječi, v katero so ga zaprli zaradi ponarejanja denarja. Za jubilej podobe Marije Pomagaj bodo v vseh slovenskih škofijah organizirali romanja. Frančiškani, ki skrbijo za Marijino svetišče, in Brezjani že sedaj vabijo na praznovanje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MIRKO PRIMOŽIČ** iz Sovodnja.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Slikarska razstava v avli GG

Razstavni prostor Gorenjskega glasa v atriju naše poslovne stavbe na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju je drugo leto zapored eno od enaindvajsetih prizorišč Mednarodnega festivala likovnih umetnosti Kranj Srečanja 2013. Letošnji festival je poimenovan Črno in belo in bo do 15. novembra združeval umetniška dela sto desetih ustvarjalcev iz dvanajstih držav. Pri nas si lahko ogledate dela akademskega slikarja Hermana Gvardjančiča iz Gorenje vasi - Reteč pri Škofji Loki, čeprav se po njegovih žilah pretaka pol primorske in pol gorenjske krvi. Herman Gvardjančič je študiral na Pedagoški akademiji, nato še slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, leta 1970 je magistriral. Od leta 1997 je bil profesor risanja in slikanja na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, zdaj pa je upokojen, a še vedno dela v svojem rojstnem kraju, kjer tudi živi. Herman Gvardjančič je v svojem bogatem opusu prejel tudi več nagrad, med njimi nagrado Prešernovega sklada, Groharjevo in Jakopičevo nagrado. Na ogled njegove razstave vas vabimo vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

V avli GG se predstavlja akademski slikar Herman Gvardjančič.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 80 (8. 10.) z geslom Črno in belo v avli GG nagraduje Marto Krašovec iz Škofje Loke, Vika Oblaka iz Škofje Loke, Sonjo Podrepšek iz Kranja, Sandro Pavlič iz Podnarta in Matjaža Brenka iz Žabnice. Čestitamo!

Po gobe z dovolilnico?

Po dobri gobarski sezoni, kakršna je letošnja, so ponovno postali aktualni pogovori o uvedbi posebnih dovolilnic oziroma t. i. gobarskih vinjet. Te naj bi omejile prekomerno nabiranje gob, ki ga številni opisujejo že kot ropanje gozdov. Svoja stališča so na nedavni okrogli mizi soočili predstavniki gobarskih društev, državnih institucij in lastniki gozdov, ki pa si vinjete razlagajo vsak po svoje.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Člani različnih gobarskih društev (okroglo mizo je organiziralo Gobarsko mikološko društvo Ljubljana) so uvodoma poudarili, da si že dlje časa prizadevajo za zaščito gob in narave ter zakonske spremembe na tem področju.

Kot je bilo slišati, je v številnih gozdovih v sezoni že več gobarjev kot gob, česar gozd preprosto ne prenese več, še posebej zato, ker številni gobe, ki jih ne poznajo, uničujejo, saj je gobarsko znanje večine zelo pomanjkljivo. V društvih si zato prizadevajo za vse možnosti, ki bi zagotovile večji nadzor nad obiskovalci gozdov. »V sezoni jurčkov se skozi Gorje vsak dan pelje od 1200-1300 vozil večinoma ljubljanskih registracij, in če upoštevamo, da v vsakem sedila le po dva gobarja, ki nabereta vsak le po dva kilograma, je to skoraj šest ton jurčkov na dan in to le med delovniki! Če ne bomo uvedli vinjet, bomo Pokljuko uničili,« je ogorčen Pavel Jakopič, predsednik Gobarskega društva Gorje. Pobude za rešitev tega problema podpirajo tudi v Triglavskem narodnem parku. »Zakon o TNP

Omejitve gobarjenja so že v sedanji zakonodaji jasne, a jih gobarji ne upoštevajo. Bodo etiko obiskovalcev gozda spremenile gobarske vinjete? / Foto: Gorazd Kavčič

iz leta 2010 je nabiranje gob, zelišč in gozdnih sadežev omejitve le na 3. varovalni pas, ki predstavlja le tretjino parka, a trum obiskovalcev to ne zaustavi. Z največjimi pritiski gobarjev se soočamo na Pokljuki in Mežakli, težava pa je predvsem s komercialnimi nabiralci gob, ki poberejo vse, kar vidijo. Trenutna zakonodaja je dobra, a kaj ko je nihče ne upošteva,« meni Andrej Arih iz TNP.

Ne le v zakonu o TNP, omejitve gobarjenja so jasno zapisane tudi v Uredbi o varstvu samoniklih gliv, ki določa zgornjo mejo dveh kilogramov, a kaj ko je nadzor nad tem prepuščen le trinajstim gozdarskim inšpektorjem. »Žal je mentaliteta Slovencev taka, da zakonodaje ne upoštevamo in edina rešitev bi bila strožji nadzor. Gozdarski inšpektorji si želimo, da bi nas pri nadzoru

okrepili inšpektorji za okolje in gozdarski nadzorniki. Dvomim, da bo uvedba vinjet izboljšala kulturo gobarjev. Še omejitve dveh kilogramov se nihče ne drži, kdo bo potem kupil dovolilnico,« se sprašuje ena od dveh gozdarskih inšpektorjev na Gorenjskem Urška Ahačič Pogačnik. A lastniki gozdov opozarjajo, da jim tovrstni nadzor ni dovolj, saj si zaradi uvedbe nepremičninskega davka v svojih gozdovih želijo več vpliva in tudi odškodnino, saj jim obiskovalci gozda uničujejo ceste, jih ovirajo pri delu in puščajo smeti. Prav tako se zavedajo, da vrednost gozda ni le v lesu, pač pa tudi v gobah in drugih gozdnih sadežih. Dovolilnice podpirajo, ker tisti brez njih, po njihovem prepričanju, ne bodo več smeli v gozd.

A razprava je pustila vrsto odprtih vprašanj. Kdo bo vinjete izdajal, koliko bodo stale, bo z njimi količina omejena ali ne in predvsem, kdo bo imel od njih dobiček. Če v gobarskih društvih pričakujejo, da bo šel denar od vinjet predvsem za izobraževanje gobarjev, pa lastniki gozdov od tega pričakujejo odškodnino za svojo lastnino.

Zaradi toplarne spet vroče

◀ 1. stran

Izredne seje se je udeležil tudi Robert Ravnihar, ki od leta 2012 zastopa občino v nadzornem svetu toplarne. Občina je večinska lastnica toplarne, zaradi česar svetniki programske skupien tudi zahtevajo, da zavzame aktivnejšo vlogo pri razčiščevanju nepravilnosti. Ravnihar je dejal, da je njegova naloga v nadziranju tekočega poslovanja toplarne, v zvezi z domnevni nepravilnostmi za nazaj pa bo županu predlagal, naj se opravi revizija za obdobje od leta 2009 do 2012, za katero obstajajo največji dvomi glede nabave surovin. »Želim delovati konstruktivno, zato bom županu predlagal ustanovitev komisije, ki naj v zvezi s toplarno odgovori na stvari, ki so sporne. V komisiji naj bi bili predstavniki koalicije in opozicije, nekdanjih in sedanjih nadzornikov, stroke

in tudi župan,« je povedal Ravnihar.

Župan Anton Luznar je po izredni seji za Gorenjski glas dejal, da je sprožil nekatere aktivnosti, povezane z neskladnostmi v revidiranem poročilu, med drugim je pozval predsednika nazornega sveta toplarne, naj slednje razišče in izdela poročilo, ki ga bo potem obravnaval odbor za gospodarske dejavnosti in tudi občinski svet. Izredne seje se ni udeležil, ker se s takšnim načinom ne strinja, dejal pa je, da bo tematika v zvezi s toplarno predmet redne seje občinskega sveta 7. novembra, na katero bodo povabljeni tudi nadzorniki. Razmišlja tudi o zahtevi za revizijo poslovanja toplarne za čas od leta 2009 do 2012.

Neskladje zaradi napak v merilni metodi

Kako pojasnjujejo »izgintotje« 20 kubičnih metrov

sekancev, pa smo vprašali direktorja toplarne Štefana Beznika. »Ugotovljena razlika iz revidiranega poročila se nanaša na leta 2009, 2010 in 2011. Razlika, ki nastaja, je posledica neskladnosti podatkov v internih evidencah, ki se vodijo v nasutih metrih (nm3). Vzrok za neskladnosti je netočnost v merilni metodi, ki se uporablja pri odpisu goriva. Na podlagi praktičnega preizkusa inventurne komisije je bilo ugotovljeno, da se glede na volumen nakladalne posode, podatki o porabi vodijo tudi z 20-odstotnim pogreškom oziroma da se je toliko goriva premalo zavedlo v evidence o porabi goriva. Te ugotovitve je podprla tudi izdelana študija porabe goriva za leto 2012, ki jo je izdelalo zunanje podjetje. Vzroki za nastanek neskladnosti so v načinu skladiščenja ter deloma tudi v človeškem faktorju (pravilna ocenitev

količine v nakladalni posodi). Z omenjeno problematiko zalog sem se pričel aktivno ukvarjati že kmalu po nastopu funkcije v letu 2012. Navkljub izvedenim določenim ukrepom in izboljšanim informacijskemu sistemu še vedno opažamo določen razkorak v evidencah,« pojasnjuje Beznik. Na zahtevo nadzornega sveta je bilo pripravljeno pisno poročilo o vzrokih za nastanek omenjenih neskladij v evidencah, kar so nadzorniki obravnavali 15. oktobra. »Na podlagi mojih pojasnil, ugotovitev inventurne komisije ter na podlagi izdelane študije se je nadzorni svet toplarne soglasno strinjal, da za leto 2012 neskladnosti izhajajo iz netočnosti pri merilni metodi. Nadzorni svet je bil tudi mnenja, da lahko sklepa, da je tudi v preteklih letih zaradi netočne merilne metode prihajalo do razhajanj v evidencah,« še pravi Beznik.

Priznanja z grenkim priokusom

Kranjski svetniki so podprli predlog, da častni občan Kranja postane France Pibernik, župan Mohor Bogataj pa je umaknil prvotni predlog, da veliko plaketo dobi Darja Kovačič, kar naj bi bilo povezano s sumom o nepravilnostih na Ljudski univerzi Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Do konca junija je potekal razpis za nagrade in priznanja Mestne občine Kranj. Kot je povedal predsednik komisije za nagrade in priznanja Janez Bohorič, je na razpis prispelo šest popolnih prijav. Tako je Mestni odbor Nove Slovenije za veliko plaketo predlagal Vlasto Sagadin, Upravna enota Kranj je za veliko Prešernovo plaketo predlagala Alojza Štirna, svetnik Stanislav Boštjančič in Miloš Varl sta na predlog občanov predlagala, da se naziv častnega občana podeli Francetu Piberniku, društvo Sožitje je predlagalo, da se Branki Perne podeli lista o priznanju, župan Mohor Bogataj je predlagal, da se velika plaketa podeli Darji Kovačič, društvo Puhart pa je predlagalo, da veliko plaketo prejme Vasja Doberlet.

O priznanjih najbigovorili že na septembrski seji kranjskega Mestnega sveta, vendar je župan to točko umaknil z dnevnega reda. Znova je bila nato v gradivu za oktobrsko sejo, kjer pa je med predlogi manjkal predlog za priznanje Darji Kovačič. »Župan Mohor Bogataj je z dopisom obvestil Komisijo za nagrade in priznanja,

Darja Kovačič ne bo dobila priznanja. / Foto: Tina Dokl

da je umaknil svoj predlog za podelitev priznanja Darji Kovačič, razlog za to pa je sum o nepravilnostih pri poslovanju javnega zavoda Ljudska univerza Kranj, katerega dolgoletna direktorica je bila Kovačičeva. Zato se je komisija znova sestala in obravnavala umik predloga,« je odločitev, da med predlogi za priznanja za letošnje leto ni več Darje Kovačič, svetnikom na sredini seji pojasnil Janez Bohorič.

»Direktorica Ljudske univerze Kranj sem bila enainvajset let in v vsem tem času se o njej ni slišalo toliko, kot se v tem času, odkar

je ne vodim več. Ves čas sem delovala v prid ustanove, glede nepravilnosti v poslovanju pa lahko povem, da je bilo v tem času kar nekaj revizij, v zadnjih petih letih tri. In nikoli ni bilo nič narobe. Imeli smo tudi neodvisno revizijo, ki smo jo sami poiskali. Ne rečem, da je bilo vse v redu. Zato pa so revizije, saj nismo pametni za vse zadeve,« je povedala svetnica Darja Kovačič in dodala, da za predlog župana, da dobi veliko plaketo Mestne občine Kranj, ni vedela vse do takrat, ko je dobila gradivo za septembrsko sejo občinskega sveta.

»Ko sem videla predlog v gradivu, sem bila zelo počaščena, posebno zato, ker predlog ni prišel iz vrst moje stranke, ampak me je za priznanje predlagal župan. To pomeni, da je opazil moje delo in ga cenil. Zato me je prizadelo, da me nikoli potem ni poklical in povprašal, ali je bilo res kaj narobe. Vse sem izvedela iz gradiv in od novinarjev,« je na sredini seji tudi povedala Darja Kovačič.

Župan Mohor Bogataj svoje odločitve ni želel komentirati, očitno pa so dogodki na Ljudski univerzi v zadnjem času postali zelo zapleteni, saj so svetniki največ časa na sredini seji porabili, da so po skrajšanem postopku sprejeli novost v odloku o Ljudski univerzi, ko bodo svet zavoda po novem sestavljali štirje člani, od tega dva predstavnika ustanovitelja in dva predstavnika delavcev zavoda. V primeru neodločenega glasovanja bo prevladal glas predsednika oziroma v njegovi odsotnosti podpredsednika sveta. V svetu namreč ni več predstavnika koristnikov izobraževanj (v zadnjih letih se ni udeležil nobene seje) kar je bilo za nekatere svetnike nesprejemljivo, večina pa je na koncu razprave predlog vendarle podprla.

Skrbi jih smrad

Bralka iz Preske nas je opozorila na neprijeten vonj, ki se v zadnjem času pogosto širi iz obrata tovarne Helios v Preski.

MATEJA RANT

Preska – »Ponoči sploh ne moremo imeti odprtih oken, ker ni prijetno, da moramo vdihavati ta smrad. Medvode so že čisto zastrupljene,« je zaskrbljena naša bralka Darja Jereb iz Preske. Tudi v vodstvu Heliosa, tovarni barv, lakov in umetnih smol Količevo, so seznanjeni s tem, da so v Medvodah in okolici v zadnjem času pogosto zaznali neprijeten vonj iz njihovega obrata v Preski. Kot je pojasnil direktor Heliosa Marko Vresk, je to posledica demontaže starih zbiralnikov. »Vonj res ni bil prijeten, a ni dražljivo vplival na kožo ali oči,« je še poudaril Vresk.

Čiščenje zbiralnikov so sicer izvedli nadvse skrbno in strokovno, je razložil Vresk. »Čiščenje zbiralnikov pred razrezom je opravilo podjetje Kemis, razrez in odvoz pa podjetje Surovina. V času razreza cistern pa je žal začelo deževati in dež je začel izpirati notranjo površino cistern.

Voda je odtekla v kanalizacijo in v delu Medvod, Šentvida in Šiške povzročila smrad.« Količina izpranih snovi je bila izredno majhna, je ob tem poudaril Vresk, in sicer po njihovih ocenah največ 0,25 grama na tisoč litrov vode. »Razlog za smrad so bili reakcijski produkti, ki jih naš voh izredno hitro zazna.« Ob tem prebivalcem svetujemo, naj se neprijetnim vonjavam poskušajo izogniti. »Če smrad prihaja od zunaj, naj zaprejo okna, če pa prihaja iz kanalizacijskega sistema, svetujemo prezračevanje.« Obenem se prebivalcem, ki so 11. oktobra zaradi izpiranja notranje površine cistern v kanalizacijo zaznali smrad, še enkrat opravičujejo. Glede skrbi, da bi bilo to lahko škodljivo za zdravje, pa je Vresk pojasnil, da lahko prebivalci kakovost zraka v Medvodah dnevno spremljajo prek spletne strani <http://medvode.s-okolje.si>. »Lahko pa se obrnejo tudi neposredno na vodjo ekologije v podjetju Helios,« je še dodal Vresk.

Možnost volonterskega pripravništva

Kranj – Do 4. novembra se je mogoče prijaviti za opravljanje volonterskega pripravništva na Mestni občini Kranj. Izbrali bodo tri kandidate, ki se bodo usposabljali za samostojno opravljanje dela za VII. stopnjo oziroma V. stopnjo izobrazbe. Enega kandidata bodo usposabljali v projektni pisarni, enega v službi za zaščito in reševanje ter tehnične zadeve, enega pa v uradu za finance.

Do marca se rušenja nadaljujejo

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor pripravlja zakon o legalizaciji nedovoljenih gradenj, ki bo predvidoma sprejet že marca. Do tedaj se bodo rušenja črnih gradenj nadaljevala.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Bohinjski župan Franc Kramar je v sredo v Ažmanovem domu v Bohinjski Bistrici sklical problemsko konferenco o rušenju črnih gradenj v Triglavskem narodnem parku, ki so se je udeležili predstavniki ministrstva za kmetijstvo in okolje, ministrstva za infrastrukturo in prostor, inšpektorata za promet, energetiko in prostor ter tudi številni lastniki nepremičnin v Bohinju, ki jim v prihodnjih mesecih grozi rušenje.

Najpomembnejšo informacijo je Bohinjcem prinesla direktorica direktorata za prostor Tanja Bogataj, ki je povedala, da v sodelovanju z drugimi pristojnimi službami pripravljajo predloga zakona o legalizaciji nedovoljenih gradenj. Vlada

je namreč ugotovila težave s celotno gradbeno zakonodajo, povod za to ugotovitev pa so bile tudi težave prebivalcev v Triglavskem narodnem parku. »Prioriteta je zakon o legalizaciji nedovoljenih gradenj, nato pa tudi spremembe zakona o urejanju prostora in gradnji objektov. Zakon bo postavil pogoje, na podlagi katerih bo mogoče sanirati sedaj evidentirane črne gradnje. Za nekatere objekte bo legalizacija lahko preprostejša, na primer če manjkajo samo papirji. Drugo so zgradbe, ki jih bo treba sanirati, tistih s prevelikim negativnim vplivom na okolje pa vseeno ne bo mogoče legalizirati,« je dejala Bogatajeva.

Predlog zakona, ki naj bi bil decembra predstavljen javnosti, v parlamentarno obravnavo pa poslan marca

2014, ne bo ustavil izvršb, ki so že v teku. Kot je pojasnila glavna inšpektorica inšpektorata za promet, energetiko in prostor Sandra Petan Mikolavčič, predlog zakona še ne pomeni rešitve, saj ne zadrži izvajanja predpisov: »Inšpektorji morajo slediti zakonskim določilom. Zakon bo zadržal rušenja, izvedeni pa bodo dodatni postopki, ki bodo pokazali, ali se bo objekte dalo legalizirati, torej na koncu lahko še vedno pride do rušenja.« Do sprejema zakona o legalizaciji objektov bodo sedanji inšpekcijski postopki po že pravnomočnih odločbah potekali naprej, naslednje rušenje – brunarice, v kateri živi Darko Kuzmič, pa je predvideno že za peti november. Kot je povedal Kuzmič, mu ni jasno, kaj se dogaja v tej državi. »Namesto

da bi počakali, se dela še večja krivica. Kaj če gremo na evropsko sodišče in se izkaže, da se mi je zgodila krivica? Ali bodo plačali odškodnino?» Kuzmiča sicer skrbi, da bo ostal brez vsega, saj je izkoristil vsa pravna sredstva.

Župana Franca Kramarja veseli, da je država zaznala problem tega območja, saj gre za objekte, ki so bili v prostor umeščeni že pred stotimi leti. Da bi preprečil nadaljnja rušenja, pa je Kramar včeraj na predsednico vlade Alenko Bratušek naslovil novo pismo, v katerem jo naproša, naj vlada sprejme usmeritve za inšpektorje, s katerimi naj do sprejetja zakona o legalizaciji objektov zadrži rušenja. Bohinjci sicer v primeru, da se bodo ta nadaljevala, ne izključujejo fizičnih blokad.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Poskrbeli za varnejšo igro otrok

Ob stari šoli v Stražišču so v ponedeljek slovesno odprli prenovljeno otroško igrišče.

MATEJA RANT

Kranj – Za obnovo so se po besedah ravnatelja Pavla Srečnika odločili na pobudo staršev, ki sodelujejo pri šolskem skladu. K sodelovanju so uspeli pritegniti še Zavarovalnico Triglav, ki

upoštevali tudi to, da spodbujajo razvoj gibalnih sposobnosti pri otrocih,« je še dodal Srečnik. Ob odprtju novih igral je stražiške otroke obiskal tudi košarkar Uniona Olimpije Dino Murić, rdeč trak do novih igral pa je prerezal v družbi rav-

Foto: Primož Pčulin

Na slovesnosti ob odprtju prenovljenega otroškega igrišča

je tako za obnovo namenila del sredstev v okviru projekta Otroci Triglava – brezskrbni v igri, povezani z naravo, del pa so jih zagotovili iz šolskega sklada. Ureditev igrišča in postavitev igral je bila po Srečnikovih besedah sicer vredna slabih deset tisoč evrov.

Z novimi igrali so zagotovili predvsem varnejšo igro otrok, saj so bila stara igrala že močno dotrajana, zaradi česar so jih morali odstraniti. »Pri izbiri igral smo

natelja, direktorice kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav Janke Planinc in podžupanje Nade Mihajlović. Slednja je otrokom na novem igrišču zaželela čim več lepih trenutkov in brezskrbnega druženja. »Prepričana sem, da boste na tem igrišču pridobivali kondicijo in moč za nove učne podvige, lahko pa boste prav na tem igrišču odkrili šport, ki vam bo v prihodnje kreiral življenje,« je še dodala Nada Mihajlović.

Skrbijo za lepše mesto

Pri Turističnem društvu Kranj so tudi letos pripravili izbor najlepše izložbe in pročelja v starem mestnem jedru, priznanja in pohvale pa so podelili na priložnostni slovesnosti v Mestni hiši.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Z ocenjevanjem najlepših izložb in pročelij v starem mestnem jedru Kranja želijo trgovce in lastnike hiš spodbuditi, da vsak po svojih močeh prispevajo k urejenosti in privlačnosti mesta. Kot je ob že trinajsti podelitvi priznaj in pohval poudaril predsednik Turističnega društva Kranj Andrej Tavčar, je odziv tako trgovcev kot prebivalcev pa tudi obiskovalcev vsa leta zelo spodbuden. »Trebja je poudariti, da se je pred kratkim zaključila obnova starega dela mestnega jedra, ki je Kranjčanom lahko v ponos. Sedaj je na vrsti oživitve mesta in upam, da bodo na občini, kot je obljubil župan Mohor Bogataj, resnično našli nekoga, ki bo poskrbel, da bo mesto postalo tudi poslovno zanimivo, da se bo v njem čim več dogajalo,« je povedal Andrej Tavčar, preden je v roke segel letošnjim nagrajencem.

Za najbolj urejeno in zanimivo so izbrali izložbo ateljeja Zelolepo na Sejmišču 2, na drugo mesto se je uvrstila izložba Rakovc Min na Jenkovi 1, na tretje pa izložba Army Shop Leading cone na Slovenskem trgu 5.

Predsednik TD Kranj Andrej Tavčar (na sredini) je izročil priznanje za najlepše pročelje v mestu Simoni in Urošu Jaklič. / Foto: Vilma Stanovnik

Pohvali sta dobili še izložbi trgovine Lucca na Glavnem trgu 22 in Forme Vita na Prešernovi ulici 6.

»Priznanje je dokaz, da mesto živi, da se trudimo, da bi bilo čim lepše in bi še napredovalo. Čeprav naša ulica ni zelo prometna in ljudi ni ravno veliko, pa tisti, ki pridejo velikokrat pogledajo v mojo izložbo in v delavnico. Prihajajo tudi turisti od vsepovsod, saj imam objavo v turističnem vodiču in zato me obišče tudi kar nekaj tužcev,« je povedala

Edita Zelolepo iz ateljeja Zelolepo.

Priznanje za prvo mesto med pročelji je predsednik Turističnega društva Kranj Andrej Tavčar izročil Simoni in Urošu Jaklič, ki skrbita za hišo na Tomšičevi 6. Drugo mesto si je prislužilo pročelje na Cankarjevi ulici 15, za katerega skrbi Barbara Kregar, tretje mesto pa si je zaslužilo pročelje cvetličarne Art. Pohvali sta dobili še pročelje na Cankarjevi ulici 7, za katerega skrbi Marina Novič, in na Tomšičevi ulici

12, za katerega skrbi Stanislava Erce.

»Želiva si, da je mesto lepo, zato sva že, ko sva prišla sem, ocenila, da je hišo mogoče primerno urediti. Sedaj ni veliko dela in tudi strošek ni velik, je pa potrebno redno vzdrževanje, skrb za okna, fasado in vse drugo,« je povedal Uroš Jakič, ki na Tomšičevi ulici živi zadnjih trinajst let, žena Simona pa je dodala, da družini priznanje pomeni spodbudo, da še naprej lepo skrbi-jo za hišo.

Srebrni znak matematiku

Na Gimnaziji Jesenice so podelili srebrni znak dijaku Jušu Kosmaču, ki se je udeležil srednjeevropske matematične olimpijade.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Gimnaziji Jesenice se večkrat lahko pohvalijo z odličnimi dosežki svojih dijakov, ki so dejavni na različnih področjih.

Eden od njih, dijak četrtega letnika Juš Kosmač iz Smokuča, navdušuje z izjemnim znanjem matematike. Po kopici zlatih priznanj in nagrad na državnih tekmovanjih iz znanja matematike mu je uspela uvrstitev na srednjeevropsko matematično olimpijado MEMO, in to kot edinemu dijaku jeseniške gimnazije doslej. Olimpijada je potekala konec avgusta na Madžarskem, v kraju Veszprem, udeležilo pa se jo je šest dijakov iz Slovenije. Kot je povedal Juš, so na olimpijadi znanje

Odlični matematik z Gimnazije Jesenice Juš Kosmač

matematike merili na individualnem in ekipnem tekmovanju, zbral pa je dovolj točk, da si je priboril pohvalo. »Na takšnih tekmovanjih

so povsem drugačne naloge kot pri običajni uri matematike na gimnaziji. Na tekmovanje sem se pripravljala na fakulteti za matematiko

v Ljubljani, naloge pa je mogoče dobiti tudi na spletu, na spletni strani mednarodne matematične olimpijade ...,« je povedal Juš, ki ima med različnimi vejami matematike najraje kombinatoriko in geometrijo. Tudi v tem šolskem letu nadaljuje priprave na matematična tekmovanja in se nadeja novih uspehov. Za velike uspehe na matematičnem področju so mu pred dnevi podelili tudi posebno priznanje – srebrni znak Gimnazije Jesenice.

Juš je tudi sicer odlični dijak, ki ima vse predmete ocenjene s čisto petico. Glede na to, da je v zadnjem letniku gimnazije, seveda razmišlja tudi o izbiri študija, ki kajpak ni presenetljiva – najverjetneje bo študiral matematiko ...

ADLER APOTHEKE
Mag. pharm. Jutta Rosian

LEKARNA V BOROVLJAH
Z BOGATO TRADICIJO

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

Dr. Eva Rosian, mag. Jutta Rosian in mag. Martina Tomic (z leve)

9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg - Hauptplatz 16
tel. 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572
adler@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

GOVORIMO SLOVENSKO

Plevelu klici podpore, a tudi očitki

V uredništvo smo prejeli pismo, ki opozarja, da se Tomaž Plevel, ki se je v medijih minule dni znašel zaradi rušenja nelegalnega skladišča svojega podjetja Agropromet, poživžga na družbo, zakone, sosede in zaposlene. Plevel očitke zanika.

JASNA PALADIN

Cerklje – Kakor je uvodoma »v imenu vseh nezadovoljnih krajanov Cerkelj« zapisala bralka, ki se pod svoje pismo ni podpisala, smo mediji zgodbo Tomaža Plevela predstavili tako, kot da se mu godi velika krivica z daljnosežnimi posledicami tudi za njegove zaposlene.

»Vendar je resnica precej drugačna. Kadar gospodu Plevelu odgovarja, je kmet in se prijavlja za nakup kmetijskih zemljišč v vrednosti 400 tisoč evrov, v primeru črne gradnje pa je uspešen podjetnik, ki bo zgolj zaradi rušenja nelegalne gradnje zaprl uspešno firmo, zaposleni pa bodo ostali na cesti, kot da ne bi mogel ob vseh prihodkih in boniteti najeti skladišča kot vsi ostali podjetniki. Zadeva ima namreč že dolgo brado in se vleče že več let, ves ta čas pa so bili inšpektorji izredno popustljivi

in so Plevelu ves čas šli na roko. Ob tem je potrebno še omeniti, da črna gradnja stoji na kmetijskih zemljiščih, ki so del zaščitene kmetije, ki je še posebej varovana kategorija kmetijskih zemljišč.« med drugim beremo v pismu in še, da se Plevelovi poživžgajo na predpise, da imajo črne gradnje tudi v Homcu, da imajo njihovi zaposleni minimalne plače in da morajo delati tudi če so poškodovani, ter da mediji ustvarjamo junake iz ljudi, ki se poživžgajo na družbo, zakone, sosede in zaposlene.

Za pojasnila smo vprašali Tomaža Plevela, ki pa nad pismom ni bil presečen. »Sem kmet in podjetnik in res smo se s podjetjem Agropromet pred leti prijavili za nakup kmetije v Lukovici, ker si dobička iz podjetja v zadnjih desetih letih nismo izplačevali, a je nato nismo kupili.

Podjetnik in kmet Tomaž Plevel iz Cerkelj mora v teh dneh poleg zahtev gradbene inšpektorice odgovarjati tudi na očitke domnevno nezadovoljnih občanov Cerkelj, hkrati pa dobiva, kot pravi, na stotine klicev podpore kmetov od blizu in daleč.

Zakaj bi skladišča najemali, če imamo svoja? Prav tako zaradi specifične dejavnosti,

ki zajema predvsem trgovino z žiti, ne moremo delovati kar kjer koli. Še dobro,

da imamo vsaj to lokacijo, ki so jo vse strokovne službe ocenile kot zelo primerno,« na očitke odgovarja Plevel, ki nam pokaže tudi obsežno dokumentacijo, ki dokazuje, da omenjeno zemljišče ne sodi med prvovrstna kmetijska zemljišča, pač pa 2. območje kmetijskih zemljišč, da njegova gradnja ni črna, pač pa neskladna, in da se je za vse posege odločil na podlagi posvetovanj in odločb s strokovnimi službami. Povedal nam je še, da ima tudi njegov brat na Homcu za vse objekte (gostinski lokal, gospodarsko poslopje in toplar) gradbena dovoljenja ter da zaposleni v Agroprometu dobivajo okoli 1000 evrov neto plače, ki zajema osnovo in stimulacijo, ter da so imeli v minulih letih le en primer poškodovanega sodelavca, ki si je izpahnil ramo in na delo še pred iztekom bolniškega dopusta prišel prostovoljno.

Še znajo pisati ljubezenska pisma

Preddvor – Kulturno društvo Josipine Turnograjske iz Mač je drugo leto zapored povabilo mlade na natečaj za najboljšo ljubezensko pismo pod naslovom Po sledih Josipine Turnograjske. Da mladi kljub sodobnim metodam komuniciranja še vedno znajo napisati klasično ljubezensko pismo na papir in z izbranimi besedami, je prepričana pobudnica natečaja dr. Mira Delavec, ki je proučevala ljubezenska pisma med Josipino Urbančič Turnograjsko in njenim zaročencem Lovrom Tomanom. Kako izpovedujejo svoja čustva današnji osnovnošolci in srednješolci, bomo imeli priložnost slišati ob podelitvi priznanj, ki bo v ponedeljek, 28. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Preddvoru.

Druga živilska tržnica

Kamnik – Jutri dopoldne bo na Glavnem trgu v Kamniku potekala 2. živilska tržnica Okusi Kamnika – Podeželje in Eko, na kateri se bodo predstavili okoliški ponudniki ekoloških in doma pridelanih živil. Predstavili se bodo tudi domači gostinci, ponudniki Okusov Kamnika – lokalno tipičnih jedi.

AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ MAČK NA GORENJSKEM

Akcija bo potekala v vseh ambulantah in klinikah na Gorenjskem novembra, decembra in januarja. Cena sterilizacije mačke bo 64.- EUR, cena kastracije mačka pa 52.- EUR.

Akcija je namenjena lastniškim mačkam. Za izgubljene, zavržene in prostoživeče je poskrbljeno preko zavetišč in društev za zaščito živali.

Če te posvoji izgubljena mačka, pomeni, da si prijazen, radodaren, dobrosrčen bučman.

Giovanni Andrei

Vse več ljudi ima mačke za hišne ljubljence. Mačke ni treba voziti na sprehod, navadno pojedjo manj kot pes, če je nuja, lahko ostanejo kakšen dan ali dva tudi same. Vendar to ni edini razlog, da imajo mačke vse več oboževalcev. Mačke so čudoviti sostanovci. Predstavlja jo neodvisni pol v našem, sicer od vseмогоčega odvisnem življenju. So bitja, ki gredo po svojih lastnih poteh, pa kljub vsemu vztrajajo z nami in nam sem ter tja izkažejo svojo naklonjenost in ljubezen.

Mačke so istočasno igrajne, popolne zveri in norčavi klovnovi, žive plišaste igračke s kremplji in hvaležne življenjske sopotnice.

Kako do muce?

Večina mačjih lastnikov je to postala nenačrtno. Morda so ob cesti ali na sprehodu v gozdu našli prestrašenega zavrženega mačjega mladiča ali pa se je le-ta sam zatekel k njim. Majhna, nebojčna zavržena kepica se človeku zasmili, jo posvoji in še sam ne ve, kdaj mu zleze pod kožo. Naslednjega desetletja ali več si brez nje ne more več predstavljati.

Seveda se lahko za muco odločimo tudi načrtno. A ne kupujemo "mačka v žaklju"! Razmislimo, kakšne pogoje bomo novemu družinskemu članu lahko nudili, koliko časa dnevno se mu bomo lahko posvečali, pobrskajmo po razpoložljivi mačji literaturi, spletu, povprašajmo mačje lastnike.

Tretja možnost so društva za zaščito živali ali zavetišča, kjer lahko preverimo, če ravno tam ne čaka na nas naša sanjska muca.

Samčka ali samičko?

Spol naj bi pri izbiri ne igral pomembne vloge. Samčki so navadno večji, močnejši od samičk. Spolno dozore med sedmim in dvajsetim mesecem. V tem času začnejo z urinom označevati svoje ozemlje, ki je lahko tudi naše stanovanje. To je lahko zelo nadležno in neprijetnega vonja. Muc se začne potepati, daleč naokrog išče mačje samice, se pretepa z okoliškimi mačji mačoti, ko osvaja ali brani svoje ozemlje. Domov se

pogosto vrača ves zamazan, shiran, poln bojnih ran in brazgotin. Za oskrbo ran je pogosto treba obiskati veterinarja. Vendar to še ni vse, z ugriznimi ranami in s parjenjem se prenašajo tudi neozdravljive virusne bolezni. Samičke so praviloma manjše, bolj nežne. Če se ne mislimo ukvarjati z mačjim prirastkom, je priporočljivo mlado muco sterilizirati že v starosti petih do šestih mesecev.

Muca ima lahko dva do tri legla mladičev letno. Zmotno je zastarelo mišljenje, da naj bi imela pred sterilizacijo vsaj eno leglo. Pomislimo samo na neštete mačje mladiče, ki se jih ljudje "znebijo" na takšen ali drugačen nehuman način, tudi tako, da jih vržejo iz avta v sosednji vasi ali v gozdu in mlada bitja so prepuščena sama sebi. Le redkim uspe najti topel dom.

Zakaj sterilizirati muco?

Kontrola mačje populacije

Pomembno je, da muco steriliziramo, preden sama dobi mladiče. In to je prav hitro, navadno pri starosti pol leta ali prej. Na ta način lahko prispevamo k znosnemu številu mačk v našem okolju. Polno oglasov, ko mlade muce iščejo nov dom, polna zavetišča, polni domovi mladih muc prostovoljcev društev za zaščito živali, nešteto zavrženih mačjih mladičev nam pokaže, da mačje populacije nimamo pod kontrolo. Mladičev je več kot je ljudi, ki so jih pripravljeno posvojiti.

Kontrola breznosti oziroma gonitve

To je obdobje, ko se muca ženi in je pripravljena sprejeti samca. Ponavlja se na tri tedne pomladi in jeseni, če muca ni breja. Taka mačka privablja samce iz bližnje in daljne okolice, prihaja do mačjih pretepotov, smrdljivega označevanja ozemlja z urinom in neprijetnega mačjega zavijanja, zlasti ponoči.

Zdravstveni razlogi

Nesterilizirane muce pogosto v starosti nekaj let zbole za vnetjem maternice, pogost je tudi rak mlečne žleze. S stikom z okuženim samcem lahko mačka zbolijo za mikrosporijo, mačjo levkozo in mačjim imunskim deficitom, znanim tudi pod imenom mačji aids. Obolenja lahko nato prenašajo na svoje mladiče. Prav tako lahko tudi med samo brejostjo in pri porodu pride do zdravstvenih zapletov.

Zakaj kastrirati mačka?

Kontrola gonitve

Nekastrirani samci se potepajo po velikem območju, označujejo svoj teritorij z urinom, se pretepa in motijo nočni mir s svojim zavijanjem. Seveda označujejo svoje ozemlje tudi v našem stanovanju, kar je zelo neprijetno, pogosto so nepredvidljivi in celo agresivni do svojih lastnikov.

Zdravstveni razlogi

S pretepi se med mački šir mačja levkoza in mačji imunski deficit – mačji aids, dve pogosti neozdravljivi bolezni. Pogosto so polni ran, ki se rade ognoje. Prav tako so bolj izpostavljeni nesrečam v prometu.

Sterilizacija muce

Priporočljivo je muco sterilizirati pred starostjo šestih mesecev. Če pa nam je čas pobegnili in je muca skotila mladiče, je najbolje počakati, da mladiči dopolnijo pet ali šest tednov.

Za poseg se predhodno naročite pri vašem veterinarju. Muca mora biti na dan posega tešča. Pred posegom se jo natančno stehta in zdravstveno pregleda.

NAROČILA SPREJEMAJO:

Veterinarska klinika Lesce, d.o.o., Alpska cesta 49, Lesce, tel.: 04 53 77 100, www.vet-lesce.si

Klinika Loka, d.o.o., Kidričeva c. 33b, Škofja Loka, tel.: 04 51 53 550, www.klinikaloka.com

Medicovet, d.o.o., Kajuhova 23, Kranj, tel.: 04 23 58 260, www.medicovet.si

Veterinarska praksa Tenetiše, d.o.o., Tenetiše 80, Golnik, tel.: 04 25 65 102, www.vpt.si

Veterinarska ambulanta Zapuže, PE VP Tenetiše, d.o.o., Zapuže 3a, Begunje, tel.: 04 25 65 104, www.vpt.si

VA Medicus, Blaž Gašperlin, s.p., Sajovčevo naselje 46, Šenčur, tel.: 031 584 444, medicus@t-2.net

Veterinarska ambulanta Visoko, d.o.o., Visoko 45, Visoko, tel.: 04 25 35 150, va.visoko@siol.net

Veterinarska ambulanta Sanovet, d.o.o., Murova 1, Jesenice, tel.: 04 58 60 222, sanovet@jesenice.net

Veterinarska ambulanta Trata, Trata 34, Škofja Loka, tel.: 04 201 55 23, www.veterina-trata.si

Veterinarska ambulanta Vinko Pristov, s.p., Hraše 20a, Lesce, tel.: 041 691 243, www.veterinapristov.si

VA 4 tačke, Veterina Kranj, d.o.o., Šuceva ul. 25, Kranj, tel.: 04 252 18 49, www.4tackevet.si

Za poseg mora biti seveda zdrava. Pred operacijo jo v veterinarski ambulanti ali kliniki stehatajo in opravijo osnovni klinični pregled.

Nato ji veterinar glede na njeno težo, starost, pasmo odmeri uspavalno. Pobrijejo ji predel trebuha okrog popka in mesto razkužijo. Veterinar naredi rez v kožo in trebušno steno ter s posebno kirurško kljukico poišče jajčnike in jih odstrani. Nato zašije trebušno steno, podkožje in kožo. Rez je običajno manjši od enega centimetra. Ob posegu aplicira antibiotik, po potrebi sredstvo proti bolečinam. V prebujevalnem boksu je pod nadzorom in ko je popolnoma prebujena je z navodili odpuščena v domačo oskrbo.

Če je muca že breja ali če so opazne spremembe na maternici, je le-to potrebno odstraniti. V tem primeru je poseg zahtevnejši, rana pa večja.

Kastracija mačka

Postopek pred in po posegu je enak kot pri sterilizaciji mačke. Narkotizirani živali se kožo na možnji obrrije, razkuži in z enim ali dvema rezoma v koži odstrani moda. Muc nato dobi antibiotik in po potrebi sredstvo proti bolečinam.

V primeru, da je maček kriptorhid – modo je zaostalo v trebušni votlini, je poseg zahtevnejši, saj je treba zaostalo modo odstraniti iz trebušne votline.

Nega po operaciji na domu

Muce navadno ne potrebujejo posebne nege. Če živi tudi zunaj, jo vsaj eno noč ne spustimo ven.

Če pa je bil opravljen zahtevnejši poseg in ima žival večjo kirurško rano, mora nekaj dni nositi zaščitni ovratnik, da z lizanjem ne odstrani šivov. V takem primeru ne sme na prosto.

Kako naj se jezim na bitje, ki začne prestati od ugodja, če ga ogovorim.

Philip Brown

Risbe s poti

V Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki so odprli razstavo risb akademskega slikarja Tomaža Kržišnika, ob tej priložnosti pa so vsestranskemu umetniku podelili tudi Groharjevo nagrado za življenjsko delo.

SAMO LESJAK

Škofja Loka – Tomaž Kržišnik sodi med tiste umetnike, ki so s svojim raznolikim ustvarjalnim opusom, ki med drugim zajema oblikovanje, grafiko, slikarstvo, keramiko ter risbo, pustili pomemben pečat ne le v domačem prostoru, temveč tudi v širšem miljeju sodob-

na njegovih potovanjih po Dalmaciji, Barceloni, Grčiji, Romuniji. V njih je moč začutiti pridih enkratnih vtisov obiskanih krajev. Kot je na odprtju avtorja predstavila kustosinja Barbara Sterle Vurnik: »Kržišnikova risba je polna duhovitih domislic, sem in tja natančna do potankosti, drugje spet krokijsko skicozna. Je precej go-

Avtor razstave in prejemnik Groharjeve nagrade Tomaž Kržišnik, ob njem pa župan Miha Ješe, kustosinja razstave Barbara Sterle Vurnik, direktorica muzeja Jana Mlakar in predsednik Združenja umetnikov Rado Dagarin / Foto: Jože Štuki

ne evropske umetnosti. Avtor, rojen pred sedmimi desetletji v Žireh, je študij na Likovni akademiji v Varšavi zaključil z magistrskim iz knjižne ilustracije in oblikovanja knjige, nato je poučeval grafično oblikovanje, poklicno kariero pa končal kot redni profesor na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Sodeloval je na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah doma in po svetu, za svoja dela pa prejel številna ugledna priznanja, med njimi nagrado Prešernovega sklada ter Plečnikovo nagrado.

Avtor se v Groharjevi galeriji predstavlja z razstavo risb, ki bodo na ogled do 8. decembra. Prav risba je eden izmed bistvenih Kržišnikovih ustvarjalnih modusov, s katerim avtor v najbolj neposredni formi izraža svoje misli in občutja, obenem pa jo uveljavlja kot avtonomen medij sodobne slovenske umetnosti, katerega linijo spletajo avtorji, kot so Smrekar, Jakac, Mihelič, Stupica, Gvardjančič, Erič. Gre za izbor serije risb, ki so nastajale

sta v podajanju detajlov nekega prostora in časa, neke pa tudi bolj rahla, bolj izpraznjena, formalno podana v obrisih. Ponekod je oblečena v barvne akcente, ki kot obrisi izpostavljajo posamezne dele, drugje zgolj črna na belem papirju. Intenzivnost vzdušja, ki ga zajame, spominja na Pilonove pariške skicirke. Celotni risbi daje vtis dinamičnosti prav menjanje, ponekod tudi vrtinčenje kadrov na enem samem planu. Gostoto črt, linij, potez rahljajo posamezna polja beline, s katerimi avtor predahne med vtisi in hkrati pu- sti tudi risbi, da diha.

Za strokovno pomemben, bogat in raznovrsten ustvarjalčev umetniški opus je Združenje umetnikov Škofja Loka ob tej priložnosti Tomažu Kržišniku podelilo prestižno Groharjevo nagrado za življenjsko delo. »V veliko čast mi je prejeti nagrado, poimenovano po enem izmed naših največjih umetnikov, čigar veličine se žal še danes premalo zavedamo,« je ob prejemu dejal za- služeni dobitnik nagrade.

Koncert dveh orkestrov tub

Kranj – Zadnji dan OkTubaFesta 25. oktobra ob 19. uri bosta v dvorani Glasbene šole Kranj nastopila TubaEvfonij kvartet GŠ Domžale pod vodstvom Luke Einfalta in TubaEvfonij ansambel GŠ Kranj pod vodstvom Uroša Koširja.

Pogledi na Grintovce

Pregledna razstava Moč gora vso svojo pozornost namenja likovnim upodobitvam Kamniško Savinjskih Alp od nekoč do danes. Na ogled je 41 del slikarjev od Karingerja do Perka, Berleca in Hafnerja.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Običaj je že, da v Galeriji Miha Maleš, ki deluje v okviru Medobčinskega muzeja Kamnik, z vsako novo razstavo obiskovalcem na različne načine dodatno zbistrijo likovni umetnosti že tako ali tako naklonjene čute. Tokrat pritegne že sama tematika razstave. Avtorica postavitve in izbora del zanjo, umetnostna zgodovinarica Saša Bučan je Moč gora, kot nas vabi naslov, prepoznala v enainštidesetih delih slikarjev, ki so izziv našli v upodabljanju Kamniško Savinjskih Alp ali Grintovcev, kot so včasih radi rekli Kamničani.

Kaj je bilo torej prej, kopa del z motivom gora ali tema razstave, slike, ki so iskale skupni imenovalac, ali ideja ter iskanje primernih upodobitev za razstavo? »To drugo. V Kamniku je že bilo nekaj razstav ne temo gora na splošno, tokrat pa smo se odločili za upodobitve Kamniško Savinjskih Alp. Likovnih del s to tematiko je kar precej, a ne v naši hiši. Tako je večina del na razstavi izposojena iz zasebnih zbirk, Narodne galerije, Moderne galerije, Loškega muzeja in z Občine Kamnik,« je povedala **Saša Bučan** in dodala, da res velik del avtorjev izhaja iz Kamnika in okolice, nekaj pa je tudi slikarjev iz različnih koncev Slovenije, ki so bodisi nekaj časa živeli tu ali pa jih je zanimala gorska krajina nad mestom.

Domišljajske krajine s podobami gora, antičnih ostan- kov pa tudi povsem realističnih krajin je pri nas prvi upo- dobil Marko Pernhart, neko- liko kasneje pa tudi Anton

Avtorica razstave Saša Bučan in Lojze Berlec pred njegovo sliko z naslovom Velika planina

Karinger, slednji je tokrat predstavljen z dvema slika- ma, ki sta ob Hofmannovi Panorami Kamnika najsta- rejši na razstavi. »Žal zara- di občutljivosti materiala iz grafičnega kabineta Naro- dnega muzeja nismo mogli pridobiti zgodnejših del na papirju, zato jih predstavl- jamo s fotografijami na pa- nojih. « Tako nisem sledila kronološki postavitvi, am- pak sem razstavo oblikovala predvsem po likovno estet- skih merilih,« je še poveda- la Bučanova, ki je skupaj z Markom Lesarjem pripravi- la tudi razstavni katalog *Moč gora*, v katerem poleg ne- kaj reprodukcij obravnavat- ta tudi zgodovinski pregled upodobitev gora nad Kamni- kom od prvih upodobitev do danes.

Na ogled so dela petin- dvajsetih avtorjev, med njimi dela Matija in Ma- ksa Koželj iz znane ka- mniške slikarske družine pa doslej mogoče nekoliko

zastavljenega slikarja Frana Klemenčiča, zani- miva so dela Staneta Cu- dermana, kiparja France- ta Godca, arhitekta Borisa Kobeta, Vlasta Kopača, ki je tudi likovno popisal stano- ve na Veliki planini, v gore nad Kamnikom se je oziral tudi Miha Maleš. Posebnost je akvarel Angležinje Nore Lavrin, žene zgodovinarja in prevajalca Janka Lavrina

Nekoliko manj je gorska krajina zanimala impresio- niste, je pa na razstavi tudi nekaj del sodobnih avtor-jev, kot so Tomaž Perko, Ja- nez Hafner in Lojze Berlec. »Vesel sem, da sem bil povabljen k sodelovanju na razstavi. Kot mentor med- narodnega likovnega bie- nala na Veliki planini sem tudi naslikal kar nekaj slik kamniških planin. Razstav- ljena je prav tista z lanske- ga bienala. Tudi sicer pogo- sto slikam gorsko krajino, saj že iz svoje hiše, kamor- koli se ozrem, vidim naše

kamniške planine,« je po- vedal **Lojze Berlec**, dolgoletni likovni pedagog na OŠ Toma Brejca. Njega je v šoli učil Ferdo Mayer, sam pa je v šoli zamenjal Leona Homar- ja. Slike obeh so tudi na to- kratni razstavi. »Še posebej sem počaščen, da je na steni nasproti moje prav slika mo- jega prijatelja, žal prezgodaj umrlega Janeza Hafnerja. »Veliki prijatelj iz srednje- šolskih in kasneje študijskih let na akademiji me je takrat povabil na Groharjevo kolo- nijo in sva slikala loško kra- jino,« se spominja Vrhopolj- čan Lojze Berlec. Razstavo je odprl kamniški župan Mar- jan Šarec, v glasbenem pro- gramu pa je nastopil Simon Skalar, ki je zaigral tri klavir- ske skladbe, ki jih je napisal prav v kamniških gorah.

Razstava bo na ogled do konca maja prihodnje leto, občasno pa jo bodo ople- menitili z vodenjem po njej ter različnimi predavanji in ogledi gorniških filmov.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ (TUŠ)

Sobota, 26. 10.
19.00 NOS, v živo
17.50, 20.00, 22.00 GRAVITACIJA, 3D
15.45, 18.30, 20.30, 22.30 NESRAMNI DEDI
17.30, 20.10 KAPITAN PHILLIPS
13.30, 15.40 KHUMBA, sinhro.
14.30, 16.30 KHUMBA, 3D, sinhro.
22.50 MAČETA UBIJA
17.45, 20.15, 22.40 NAČRT ZA POBEG
21.20 ČEFURJI RAUS!
14.00, 16.15 JAZ, BARABA 2, sinhro.
15.30 JAZ, BARABA 2, 3D, sinhro.
13.45 AVIONI, 3D, sinhro.
13.30 TURBO, 3D, sinhro.

Nedelja, 27. 10.
17.50, 20.00 GRAVITACIJA, 3D
15.45, 18.30, 20.30 NESRAMNI DEDI
17.30, 20.10 KAPITAN PHILLIPS

13.30, 15.40 KHUMBA, sinhro.
14.30, 16.30 KHUMBA, 3D, sinhro.
17.45, 20.15 NAČRT ZA POBEG
18.20 MALAVITA
20.40 ČEFURJI RAUS!
14.00, 16.15 JAZ, BARABA 2, sinhro.
15.30 JAZ, BARABA 2, 3D, sinhro.
13.45 AVIONI, 3D, sinhro.
13.30 TURBO, 3D, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 25. 10.
19.00 ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Sobota, 26. 10.
18.00 BYZANTIUM
20.00 NERODNA TAJNICA

Nedelja, 27. 10.
19.00 NERODNA TAJNICA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Na ogled gorniška filma

Mojstrana – Danes, v petek, 25. oktobra, ob 18. uri bo v Slo- venskem planinskem muzeju ogled filmov Zimska svetloba in Pogumno do orjaških čebel. Filma sta s programa 7. med- narodnega festivala gorniškega filma Domžale, ki je delno sofinanciran iz projekta Julius, čezmejnega sodelovanja Slo- venija–Italija.

Kranjski oktet za pet let

Kranj – Jutri, v soboto, 26. oktobra, ob 19.30 bo v Domu kra- janov Primskovo slavnostni koncert Kranjskega okteta, ki bo s tem zaznamoval pet let delovanja. Po koncertu vas vabijo na prijetno luščenje kostanja.

Železne niti 10

Železniki – Muzejsko društvo Železniki danes, v petek, 25. oktobra, ob 19. uri vabi v dvorano na Češnjico, kjer bo predsta- vitev jubilejne 10. številke Zbornika za Selško dolino Železne niti. Pri snovanju zbornika so tudi letos sodelovali številni avtorji iz doline. Kulturni program so pripravili učenci OŠ Železniki z gosti.

Boksarji jutri za pokal Kranja

Deset zanimivih obračunov se obeta obiskovalcem že enaindvajsete ponovitve mednarodnega boksarskega pokala, ki ga tokrat pripravljajo v Planetu Tuš, spektakel pa se bo začel ob 18. uri.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Z obračuni najmlajših boksarjev se bo jutri zvečer začel letošnji mednarodni boksarski pokal Kranja, ki ga vsako leto pripravijo pri kranjskem boksarskem klubu. »Letos smo se odločili, da bo prireditev potekala v Planetu Tuš, saj je tam dosti prostora, z dodatnim programom pa bomo lahko pripravili pravi spektakel. Vstopnice, ki jih delimo, so sicer brezplačne, vendar tisti, ki je ne bodo imeli, ne bodo mogli na prireditev, saj pričakujemo veliko obiskovalcev,« je povedal predsednik BK Kranj Dušan Čavič, ki skrbi, da za nastop boksarjev iz Slovenije in tujine zberejo zadosti sponzorskega denarja, saj prireditev stane okoli 7800 evrov.

Tako bo letos na sporedu devet obračunov, najprej pa bosta v ring stopila domača

Dušan Čavič in njegova varovanka Andreja Bešter, ki se bo jutri v zanimivem dvoboju pomerila s hrvaško prvakinjo. / Foto: Gorazd Kavčič

naraščajnika BK Kranj Amet Chavez Kazimi in Aleksander Krek, ki boksa ta v kategoriji do 38 kilogramov. Nato bosta med mlajšimi kadeti do 57 kilogramov boksal Urh Zebt (BK Ptuj) in Avstrijec Anton Benavitz. Sledila bosta še dva

obračuna kadetov, saj se bosta med seboj v kategoriji do 57 kilogramov pomerila še domači bokсар Tilen Klavžar in Gašper Klic iz BK Dolomiti Ljubljana, v kategoriji do 60 kilogramov pa bosta nasprotnika Edi Sejdinović (BK Železničar Maribor) in

Avstrijec Murat Wakalishev. Med mladinci do 75 kilogramov si bosta nasproti stala član BK Dolomiti Baragani in Hrvat Jura Kukec.

V članski konkurenci bosta v kategoriji do 91 kilogramov nasprotnika Beno Težić (BK Kranj) in Damiir Dolar (BiH) ter Mitja Mirt (BK Kranj) in Avstrijec Alois Miksch, zanimiv obračun pa se obeta med kubanskim bokсарjem Ruizom Mirando Leonelom Rafaelom, ki je član BK Kranj, in Hrvatom Antoniem Bezićem.

Na koncu bo še dvoboj med hrvaško prvakinjo Hrovjko Čudina in domačo bokсарko Andrejo Bešter, ki tekmujeta v kategoriji do 57 kilogramov.

»Mislim, da bodo vsi dvo-boji atraktivni, še posebno zanimiv obračun pričakujem med obema bokсарkama,« še pravi Dušan Čavič.

Prvi tekmi za smučarke in smučarje

Z veleslalomskima tekmama, na katerih bo nastopilo tudi pet naših reprezentantov, se ta konec tedna začne nova smučarska sezona.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Jutri za ženske in v nedeljo za moške se bo začela nova sezona tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju. Po tradiciji bosta prvi tekmi na ledeniku Rettenbach nad Söldnom, kjer bodo ženske v veleslalomu nastopile v soboto, moški pa v nedeljo. Med favoritinjami je zagotovo naša šampionka Tina Maze (Črna), ki je lani v svetovnem pokalu zbrala kar 2414 točk, zmagala pa je tudi na uvodni veleslalomski tekmi. Poleg Tine bosta nastopili Ilka Štuhec (Branik) in Katarina Lavtar (Radovljica). Ekpa je po besedah glavnega trenerja ženskih ekip Andreja Možine izpolnila zastavljeni program in se tudi po zaslugi odličnih razmer v zadnjih dneh dobro pripravila na začetek sezone.

Janez Jazbec / Foto: Matej Slabe

Dva Slovenca bomo videli tudi na nedeljski veleslalomski preizkušnji. Nastopila bosta Janez Jazbec (Kranjska Gora) in Žana Kranjec (Novinar), ki sta progo pred kratkim že preizkusila na treningih. Kot je povedal glavni trener moških ekip Miha Verdnik, pa fanta kažeta vse boljše vožnje.

Na krosu rekordna udeležba

VILMA STANOVNIK

Kokrica – Športna zveza Tržič in Tekaški smučarski klub Triglav Kranj sta pripravila letošnji kros osnovnih šol iz Gorenjske oziroma tako imenovani 5. Tek po mamutovih poteh. Teka se je udeležilo 770 prijavljenih tekmovalcev iz 21 osnovnih šol, ki jim je pri teku služilo tudi vreme. Najboljšim trem tekmovalcem v vsaki kategoriji so podelili medalje, na razredni stopnji pa tudi diplome, in sicer od četrtega do šestega mesta. Podelili so tudi pokal šoli, ki je pripeljala največ tekmovalcev, in to je bila OŠ Predoslje. Prvo mesto med šolami je v skupnem seštevku osvojila OŠ Gorje, ki je zmagala že lani, drugo mesto OŠ Bistrica in tretje mesto OŠ

Prvo mesto med šolami so osvojili učenci iz OŠ Gorje. / Foto: Tine Klemenčič

Stražišče. Vsi tekmovalci in njihovi spremljevalci so prejeli krof in lepo spominsko majico. »Hvala TSK Triglav Kranj za odlično izvedbo

tekmovanja ter vsem učiteljem športne vzgoje, ki so se odločili in pripeljali otroke na kros. Hvala tudi vsem spremljevalcem in

navijačem za športno navijanje na startu in med tekmo,« je po prireditvi povedala sekretarka Športne zveze Tržič Biserka Drinovec.

Olimpije se ne smejo ustrašiti

VILMA STANOVNIK

Kranj, Domžale – V prvi ligi Telekom bodo jutri ob 15. uri nogometaši Triglava odigrali prvo domačo prvenstveno tekmo po reprezentančnem odmoru. V Kranj prihaja ljubljanska Olimpija, ki je po zadnjem porazu zamenjala trenerja. Tako bo v Kranju

zmaje vodil srbski strokovnjak Milorad Kosanović.

Trener orlov Siniša Brkič ima nekaj težav s poškodovanimi nogometaši, že od prej ima Alen Krčić poškodbo kolena, na zadnji tekmi proti Kopru pa sta poškodbi staknila tudi Petar Stojnić in Tilen Klemenčič. »Vsak ima svoje težave in tudi Olimpija

je v krizi. Na meni je, da ekipo pripravim v psihološkem smislu, nogometaši pa se nikakor ne smejo ustrašiti imena Olimpija. Treba bo sestaviti pravo ekipo, imeti srečno roko pri izbiri igralcev in negativna tradicija proti ljubljancem se bo prekinila. Fantje morajo izkoristiti svojo priložnost,« je pred

srečanjem z Olimpijo dejal trener orlov Siniša Brkič. Sicer pa je Olimpija eden najbolj neugodnih tekmecev Triglava, ki je doslej slavil zgolj na eni tekmi, ob tem pa zabeležil tudi neodločen izid in enajst porazov.

V sredo je na četrtfinalni tekmi slovenskega pokala premoč Olimpije z 2 : 0 morala priznati ekipa Domžal. Domžalčane težko delo znova čaka jutri, ko bodo ob 17.30 gostili letos odlično ekipo Rudarja.

ROKOMETNA TEKMA 1. B SDL 2013/14
RD Loka 2012 : RK Mokrec Ig
Tekma bo v petek, 25. 10. 2013, ob 20. uri v športni dvorani Poden
Sponzor tekme **BRINOX** procesni sistemi

Nedelja, 27. oktobra, ob 18.00
MEDNARODNA HOKEJSKA LIGA INL
TRIGLAV vs. OLIMPIJA
LEDENA DVORANA ZLATO POLJE KRANJ
Kupon za 20% popust pri nakupu vstopnice
Navijajmo za naše orle! Gorenjski Glas

NK Triglav : NK Olimpija
sobota, 26. 10. 2013, ob 15.00, ŠC Kranj

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLED TEKME!
Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in NK Olimpija, ki bo v soboto, 26. oktobra 2013, ob 15. uri na stadionu v Kranju.
NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 8 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 5 EVROV.
Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Prepovedana pošiljka

SIMON ŠUBIC

Bled – Gorenjski kriminalisti so kazensko ovadili 35-letnega Blejca, ki ga utemeljeno sumijo, da je v tujini naročil in plačal prepovedane substance – anabolične steroide, tablete z antiestrogenskim de-

lovanjem ipd. Poslane so mu bile po pošti, vendar pošiljke ni prejel, saj so mu jo prej zasegli. Po kazenskem zakoniku se tudi nakup substanc, ki so razvrščene kot prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu, kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

Divjad pogosto preseneti voznike

Kranj – Prometne nesreče, v katere je udeležena divjad, so na Gorenjskem kar pogoste. Policisti zato znova opozarjajo, da sta na cestnih odsekih, označenih s prometnim znakom za nevarnost prehoda divjadi, posebna previdnost in prilagojena hitrost vožnje nujni, saj je tako več možnosti, da voznik divjad, ki se zadržuje tudi ob cesti, pravočasno opazi. Ob tem pa ne pozabite, da eni živali, ki prečka cesto, pogosto sledi še kakšna. Če vseeno pride do nesreče in gre samo za prometno nesrečo z materialno škodo, o njej sicer ni treba obveščati policije, svetujejo pa, naj udeleženci v primerih, če divjad povozijo oziroma poškodujejo, takoj obvestijo Regijski center za obveščanje (št. 112) oziroma policijo na številko 113, da za žival ustrezno poskrbijo.

Pešačila v predoru

Karavanke – V sredo zjutraj so jeseniški policisti debelo pogledali, ko so v karavanškem predoru uzrli peško. 59-letnica iz okolice Kopra se je namreč skozi predor kar peš odpravila proti Avstriji, kar je seveda prepovedano in zelo nevarno. Upravljevalec ceste je predor v smeri Avstrije zaprl takoj, ko so peško zaznali, ponjo pa so se odpeljali policisti, ki so ji poleg prevoza »ponudili« tudi plačilni nalog za 150 evrov. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da so letos gorenjski policisti zaradi hoje po avtocesti in hitri cesti ukrepali že proti dvajsetim osebam.

Mladoletnik za volanom

Kranj – Kranjski policisti so pred dnevi ustavili 17-letnega Kranjčana, ki je vozil osebni avtomobil brez vozniškega dovoljenja. Izločili so ga iz prometa, osebni avtomobil pa so mu zasegli. V nadaljnjem postopku bodo policisti ugotavljali tudi odgovornost staršev zaradi morebitne opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom, za kar je predpisana globa v znesku 160 evrov. Na Gorenjskem so letos policisti obravnavali šest (lani deset) tovrstnih kršitev. Otroci in mladoletniki so bili v tem letu udeleženi v 59 (lani 69) prometnih nesrečah, povzročili so jih 21 (lani 33). Šest otrok in mladoletnikov se je huje ranilo, 52 pa lažje.

Pogrešano sredi noči našli ob avtocesti

Naklo – Na Polici pri Naklem so v ponedeljek zvečer izvedli iskalno akcijo za pogrešano 81-letno občanko, ki je zvečer odšla od doma in se ni vrnila. Iskanje, v katerem so poleg domačih in okoliških prostovoljnih gasilcev sodelovali tudi poklicni gasilci iz Kranja, policisti, člani Enote reševalnih psov Kinološke zveze Slovenije in tudi helikopter, se je srečno končalo pol ure po polnoči. Vodniki reševalnih psov so pogrešano našli v gozdu v bližini avtoceste. Bila je živa in zdrava. Takoj so jo odpeljali v bolnišnico, po zadnjih podatkih pa je že v domači oskrbi.

Kolesar trčil v peško

Kranj – V sredo okoli 15. ure je v bližini kranjskega nebotičnika na Bleiweisovi cesti neznan mlajši kolesar črnih las trčil v peško, ki se je pri tem ranila. Po nesreči je kolesar odpeljal naprej. Policisti ga sedaj iščejo, zato prosijo vse, ki bi karkoli vedeli o prometni nesreči, naj o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo ali pokličejo na telefonsko številko policije 113 oziroma na anonimni telefon 080 1200.

Ribič grdo padel

Soteska – V torek popoldne je v bližini hidroelektrarne v Soteski ribič omahnil čez betonsko ograjo pet metrov globoko in se hudo ranil. Ponesrečenca so s policijskim helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center.

Rezultati policije so izjemni

Tako o opravljenem delu policije v prvih devetih mesecih letošnjega leta pravi notranji minister Gregor Virant. »Zavedamo se, da smo servis državljanov,« poudarja prvi policist v državi Stanislav Veniger.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – »Rezultati dela policije v prvih devetih mesecih letos so izjemni,« predvsem na področju pregona gospodarske kriminalitete, je na predstavitvi rezultatov dela policije v prvih devetih mesecih dejal notranji minister Gregor Virant in zagotovil, da se bo skupaj z vlado zavzemal, da bo imela policija zadostna sredstva za učinkovito delo. »Kljub vsem težavam, s katerimi se srečujemo, se absolutno zavedamo, da naše delo ni samo sebi namen, temveč smo servis državljanov,« pa je poudaril generalni direktor policije Stanislav Veniger in ocenil, da Slovenija še vedno sodi med najbolj varne države: »Ne glede na to, kako težke so trenutne javnofinančne razmere, se mora pomena varnosti zavedati tudi država in delo policije ustrezno ovrednotiti.«

Obseg obravnavane gospodarske kriminalitete se je v prvih devetih mesecih zares skokovito povečal, in sicer z 8852 obravnavanih kaznivih dejanj v letu 2012 na letošnjih 14.106, zaradi katerih je nastalo za skoraj 319 milijonov evrov premoženjske škode. Preiskavnost gospodarske kriminalitete je kar 86,8-odstotna. Število obravnavanih oseb zaradi suma storitve gospodarskih kaznivih dejanj se je z lanskimi 11.548

Generalni direktor policije Stanislav Veniger in notranji minister Gregor Virant med predstavitvijo poročila o delu policije v prvih devetih mesecih / Foto: T. K.

povečalo na 19.369. V največjem porastu, za kar 241 odstotkov, so kazniva dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost, za 62 odstotkov je naraslo število kaznivih dejanj zoper gospodarstvo in za slabo polovico dejanja zoper premoženje. Pomenljiv je podatek, da se je delo policije na področju gospodarske kriminalitete v zadnjih petih letih povečalo kar za 62 odstotkov.

Letos se je zmanjšalo tako število obravnavanih kaznivih dejanj s področja orožja in eksplozije kakor tudi s področja prepovedanih drog, precej več kot lani pa so se slovenski policisti ukvarjali s preiskovanjem trgovine z ljudmi in zlorabe prostitucije; letos so obravnavali že 61 takih kaznivih dejanj,

lani v enakem obdobju samo enajst. V porastu je tudi premoženjska kriminaliteta – z lanskimi slabimi 46 tisoč kaznivih dejanj na letošnjih 52 tisoč. Za pet odstotkov je boljša tudi njihova preiskavnost (29,6-odstotna).

Doslej so kriminalisti uspeli razrešiti še vse letošnje umore in uboje. Čeprav je prijavljenih primerov bilo manj, je družinsko nasilje še vedno velik problem slovenske družbe, ugotavljajo na policiji. Letos so kriminalisti med drugim obravnavali 509 kaznivih dejanj s področja zanemarjanja otrok oz. mladoletnih oseb in zabeležili nekaj manj primerov spolnih zlorab otrok. Zaskrbljujoče pa je, da so mladoletne osebe tudi storilci različnih oblik spolnih zlorab

(posilstva, spolni napadi) in tudi umorov.

Prometna varnost se je nekoliko izboljšala, čeprav beležijo dve smrtni žrtvi prometnih nesreč več kot lani (letos 89). Precej manj pa je bilo hudo ranjenih – lani 667, letos 526.

Splošna kriza se odraža tudi v razpoloženju državljanov ob izvajanju različnih ukrepov državne oblasti, zaradi česar so državljani do uradnih oseb čedalje pogosteje nasilni, še ugotavljajo policisti, ki pa opozarjajo na iztrošenost njihove opreme in voznega parka, za kar pa je v proračunu namenjeno tudi vse manj denarja. Po trenutnem predlogu za prihodnji dve leti se sredstva za investicije in materialne stroške zmanjšujejo še za dodatnih 24 odstotkov.

Vozili, čeprav so bili vinjeni

V zadnjem poostrenem nadzoru nad psihofizičnim stanjem voznikov so gorenjski policisti s cest umaknili petnajst vinjenih voznikov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Minuli konec tedna so slovenski policisti izvedli akcijo 0,0 šofer – Trezna odločitev, v okviru katere so gorenjski policisti odredili 365 preizkusov alkoholiziranosti voznikov in pri petnajstih ugotovili, da so vozili v vinjenem stanju. Vsem so prepovedali nadaljnjo vožnjo, proti njim pa bodo uvedli tudi prekrškovni postopek. Štirje vozniki so imeli v organizmu nad 0,52 mg/l alkohola v litru izdihanega zraka.

Elektronski alkokotest je na Gorenjskem najvišjo vrednost alkohola pokazal pri 51-letnemu vozniku osebne avtomobila iz okolice Jesenic, ki je imel v izdihanem zraku 0,99 mg/l alkohola.

Na območju celotne države so policisti v okviru akcije 0,0 šofer – Trezna določitev zaradi alkohola kaznovali 234 voznikov. / Foto: Tina Dokl

Voznik je avtomobil, ki ni bil registriran in na katerem so bile nameščene druge registrske tablice, vozil tudi v času prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Voznika so seveda izločili iz prometa, vozilo pa zasegli.

Po celotni državi so policisti v okviru poostrenega nadzora psihofizično stanje preizkusili pri 5546 voznikih in odredili pet strokovnih pregledov za prisotnost alkohola v organizmu. Skupno je bilo 234 pozitivnih

preizkusov alkoholiziranosti, od tega je imelo 107 voznikov nad 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka (največ 1,43 mg/l). Kazen za slednje znaša 1200 evrov, 18 kazenskih točk, prepoved vožnje, možno pa je tudi pridržanje do 12 ur. Policisti so začasno odvzeli 180 vozniških dovoljenj in pridržali enajst oseb.

V prvih devetih mesecih letošnjega leta so sicer vinjeni vozniki povzročili 1180 (lani 1317) nesreč, od tega so jih dvajset povzročili vinjeni vozniki.

Akcija 0,0 šofer – Trezna odločitev se bo nadaljevala še med 8. in 10. novembrom ter med 9. in 15. decembrom, prvi del pa je potekal že maja.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE IŠČENJE
080 2341

POSLOVNI GLAS

Davčni popust le za prvo leto

Lastniki stanovanjskih nepremičnin naj bi le v prvem letu uveljavitve zakona o davku na nepremičnine plačevali davek od znižane davčne osnove.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je prejšnji teden sprejela predlog zakona o davku na nepremičnine, ki se bo po obravnavi v državnem zboru verjetno še kaj spremenil. Desus, ki je del vladajoče koalicije, zahteva postopno uveljavitev zakona.

Osnova za davek bo splošena tržna vrednost nepremičnine, kot jo je geodetska uprava določila z množičnim vrednotenjem, le v letu 2014 naj bi bila za stanovanjske nepremičnine osnova 85 odstotkov vrednosti. Davčne stopnje naj bi bile različne glede na vrste nepremičnin. Za stanovanjske nepremičnine, v katerih zavezanec biva ali jih daje v najem, je predlog 0,15 odstotka in za ostale stanovanjske nepremičnine 0,5 odstotka, stopnja za obe skupini nepremičnin pa je še za 0,25 odstotne točke višja, če je nepremičnina vredna več kot pol milijona evrov. Za poslovne in industrijske nepremičnine je predlagana 0,75-odstotna stopnja, za energetske 0,4-odstotna, za kmetijske stavbe 0,3-odstotna in za stavbe za javno in drugo splošno rabo 0,5-odstotna. Pogledimo predlagane stopnje za zemljišča! Kmetijska zemljišča – 0,15 odstotka, gozdna zemljišča – 0,07, zemljišča za poslovno in industrijsko rabo – 0,75, za energetske rabo – 0,4, za gradnjo stanovanj – 0,5 in za stanovanjsko rabo (funkcionalna zemljišča) – 0,15 odstotka. Za nepremičnine, ki so nelegalne gradnje, se stopnje povišajo za trikrat. Občina lahko davčno stopnjo v delu, ki pripada njej, poveča ali zmanjša za največ 50 odstotkov, vendar to ne velja za nelegalno zgrajene objekte, kmetijska in gozdna zemljišča ter za

stavbe za javno rabo in za potrebe obrambe. Obdavčitve naj bi bile oproščene nepremičnine v lasti tujih držav (za opravljanje diplomatske dejavnosti), mednarodnih organizacij in ustanov EU, javno dobro, kulturni spomeniki, sakralni objekti, ki so namenjeni bogoslužju (cerkve, kapelice, molilnice), varovalni gozdovi, gozdni rezervati, gozdovi s posebnim namenom brez možnosti ukrepanja in neplodna zemljišča.

Nižji davek za nekatere skupine zavezancev

Predlog zakona predvideva znižanje davka za posebne skupine zavezancev. Tistim, ki so v letu pred odmero davka vsaj pol leta prejeli denarno socialno pomoč ali varstveni dodatek, naj bi davek za stanovanjske nepremičnine, v katerih stalno bivajo, znižali za 50 odstotkov, invalidom, ki se gibljejo s pomočjo invalidskih vozičkov, oz. zavezancem, ki živijo v skupnih gospodinjstvih s takšnimi invalidi, pa za 30 odstotkov. Če zavezanec ne bi mogel plačati davka, zakon omogoča zavarovanje obveznosti s prepovedjo odtujitve ali obremenitve nepremičnine v korist države oz. občine.

Prihodki od davka naj bi se enakovredno delili med državo in občino, a da uveljavitev novega zakona ne bi povzročila preveliko sprememb v financiranju občin, zakon predvideva triletno prehodno obdobje (2014-2016). V tem obdobju naj bi občinam zagotovili enak znesek davka, kot so lani odmerile nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, obenem pa naj bi jim v letih 2015 in 2016 že tudi omogočili zvišanje davčnih stopenj za največ 50 odstotkov.

Poostriili davčni nadzor

Kranj – Davčna uprava je poostriila nadzor v dejavnostih, kjer do konca novembra pričakuje porast prometa – to je v svečarstvu, cvetličarstvu, vrtnarstvu in vulkanizerstvu. Med nadzorom bo preverjala, ali so ponudniki storitev registrirani za opravljanje dejavnosti, ali oddajajo obračun davka, plačujejo davke, izdajajo račune za opravljene storitve, »brišejo« promet s pomočjo računalniških blagajn in izkazujejo napačne podatke ... V primeru hujših kršitev zakonodaje bo prepovedala tudi opravljanje dejavnosti.

Zakon vnaša negotovost v poslovno okolje

Kranj – V Gospodarski zbornici Slovenije ocenjujejo, da bo zakon o davku na nepremičnine znižal konkurenčnost podjetij. Diskriminatorno se jim zdi, da bo davčna osnova za poslovne nepremičnine 100-odstotna tržna vrednost, za stanovanjske pa bo prvo leto znižana na 85 odstotkov. Ker bodo občine lahko že v letih 2015 in 2016 dvignile davčno stopnjo do 50 odstotkov, bo ta negotovost odvrčala podjetja od novih vlaganj.

Dvoličnost države v odnosu do svoje lastnine

Kranj – Skupnost socialnih zavodov Slovenije v odprtem pismu navaja, da bodo z uveljavitvijo zakona o davku na nepremičnine plačali za domove od štirikrat do petkrat več davka kot doslej, kar na leto pomeni najmanj štiri milijone evrov dodatnih stroškov. Ob tem jih moti tudi dvoličnost: medtem ko lahko le država dovoli prekop zemljišča za položitev električnega kabla, je plačilo davka prenesla na uporabnike storitev.

KJE JE KIKA?

Ob vašem prazniku odprto do 18. ure!

kika

KUPON
velja do čet., 31. okt. 2013

-10%

popusta na vaš nakup

20059954

¹⁾ Popust velja na doslej veljavne prodajne cene. Popust ne velja za že naročene izdelke, poleg tega ga ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Popust ne velja za reklamne, akcijske in znižane izdelke, vrednostne bone, servisne storitve, akcijske cene »kika Bestpreis«, knjige, Blogg, Liebherr, JOOP!, Stressless, Team 7, Hülsta, Hülsta now, Miele, Tempur, Moll, Austroflex, Rolf Benz, električne aparate/opremo in živila. **kika Klagenfurt/Celovec**, Völkermarkter Straße 165, tel. 0043 (0463) 3840. **kika Villach/Beljak**, Kärntner Straße 7, tel. 0043 (04242) 32111. **kika Feldbach**, Mühldorf 437, tel. 0043 (03152) 61 61. **kika Graz/Gradec**, Kärntner Straße 287, tel. 0043 (0316) 282556.

KUPON

velja do čet., 31. okt. 2013

-20%

popusta za izdelke iz
božičnega oddelka

20051744

²⁾ Popust velja na doslej veljavne prodajne cene. Popust ne velja za V&B, Seltmann Weiden, Gmundner, Leonardo, reklamne in akcijske izdelke ter živila. **kika Klagenfurt/Celovec**, Völkermarkter Straße 165, tel. 0043 (0463) 3840. **kika Villach/Beljak**, Kärntner Straße 7, tel. 0043 (04242) 32111. **kika Feldbach**, Mühldorf 437, tel. 0043 (03152) 61 61. **kika Graz/Gradec**, Kärntner Straße 287, tel. 0043 (0316) 282556.

Pojasnili bodo dejansko stanje

Agencija je 16 tisoč kmetijam poslala poziv, da do konca novembra dajo izjavo glede nekaterih ukrepov Kmetijsko okoljskega programa.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je v tem tednu pozvala kmetije, vključene v ukrepe Kmetijsko okoljskega programa, da za razjasnitev dejanskega stanja podajo izjavo o uporabi mineralnih gnojil, izdelavi gnojilnega načrta na podlagi veljavne analize tal in o zasnovi petletnega kolobarja. Zahteva velja za kmetije, ki izvajajo ukrepe Ozelelenitev zelenih površin, Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, Neprezimni posevki, Integrirano poljedelstvo, Integrirano vrtnarstvo, Ohranjanje kolobarja in Pokritost tal na vodovarstvenem območju.

Kmetije naj se najkasneje do 30. oktobra dogovorijo z najbližjo izpostavo javne službe kmetijskega svetovanja o vnosu izjave v

aplikacijo. Brezplačni vnos bo potekal do konca novembra. Za izdelavo izjave naj prinesejo s sabo zasnovi kolobarja za vse Gerke, na katerih izvajajo ukrepe. V primeru, da uporabljajo pri gnojenju tudi mineralna gnojila, morajo prinesiti tudi za vse Gerke izdelane gnojilne načrte in veljavne analize tal, ki ne smejo biti starejše od petih let. Če do konca novembra ne bodo dali izjave, bo agencija upoštevala, da ne izpolnjujejo zahtev glede analize tal, gnojilnega načrta in načrta za kolobarjenje, za kar pa so zagrožene kazni.

Agencija je pozive za razjasnitev dejanskega stanja poslala na podlagi zakonodaje Evropske unije, iz katere izhaja potreba po dodatni administrativni kontroli izpolnjevanja pogojev za ukrepe Kmetijsko okoljskega programa.

Nasprotujejo lovu na ogrožene vrste ptic

Ljubljana – Predstavniki Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije so skupaj z Umanotero in Tretjim členom v imenu štiriinšestdesetih organizacij pred kratkim predali ministru za kmetijstvo in okolje Dejanu Židanu peticijo proti lovu na ogrožene ptice in lovu ptic za zabavo, ki jo je podpisalo 9406 ljudi. Kampanja, ki je potekala v okviru Spletne skupnosti za aktivno državljanstvo Tretji člen, je nastala kot odgovor civilne družbe na aktualne predloge za spremembo uredbe o določitvi divjadi in lovnih dob, med katerimi je tudi predlog, da bi na lovni seznam uvrstili osem zavarovanih in večinoma tudi ogroženih vrst ptic. Organizatorji kampanje so ministra pozvali, da se zavzame za to, da bo Slovenija za ptice varna država. Minister je dejal, da lov razume kot metodo, s katero je možno uravnavati populacijo tistih živali, ki tega zaradi posega človeka same niso sposobne.

Zaščitili bodo najboljša kmetijska zemljišča

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje v spremembah zakona o kmetijskih zemljiščih predlaga, da bi v vsaki občini določili kvoto trajno varovanih kmetijskih zemljišč, razširili krog upravičencev pri darilnih pogodbah in zaostri merila za pridobitev statusa kmeta.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »V Sloveniji je zaradi nizke samooskrbe s hrano in znatnega zmanjšanja obsega kvalitetnih kmetijskih zemljišč treba določiti območja kmetijskih zemljišč, ki bodo trajno varovana pred spreminjanjem namenske rabe in bodo trajno namenjena kmetovanju,« so na ministrstvu za kmetijstvo in okolje pojasnili razloge za glavno vsebinsko spremembo zakona, to je za sprejetje uredbe, s katero bo vlada določila kvoto trajno varovanih kmetijskih zemljišč za posamezno občino. Kvoto naj bi določili glede na povprečno boniteto zemljišč, ki so po namenski rabi kmetijska in gozdna zemljišča, po evidenci dejanske rabe pa njive, vrtovi, travniške površine, trajni nasadi in druge kmetijske površine. Če je povprečna boniteta teh zemljišč v občini višja od 40, bodo v kvoto vključili le zemljišča z boniteto, višjo od 40, v primeru, da bo povprečje nižje od 40, pa vsa zemljišča z boniteto, višjo od povprečne. Na območje trajno varovanih zemljišč bo dovoljeno posegati le izjemoma, za poseg pa bo treba plačati odškodnino zaradi spremembe namembnosti, ki naj bi bila odvisna od tlorisne površine objekta, vrste

V vsaki občini naj bi določili kvoto trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

objekta in bonitete zemljišča. Za gradnjo objektov transportne infrastrukture in drugih gradbeno inženjerskih objektov predlagajo odškodnino od 5 do 10 evrov za kvadratni meter objekta, za gradnjo drugih objektov pa od 5 do 25 evrov. Zbrano odškodnino naj bi namenjali za vzpostavitev nadomestnih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Predlagani zakon širi tudi krog upravičencev, s katerimi lahko sklene lastnik darilno pogodbo za kmetijska zemljišča, gozdove in kmetije. Po novem naj bi takšno pogodbo lahko sklenil s osebami prvega, drugega in

Predlagane spremembe zakona o kmetijskih zemljiščih bodo v javni razpravi do 15. novembra.

tretjega dednega reda, prav tako pa naj ne bi bilo dodatnih omejitev za sklenitev darilne pogodbe z zetom, snaho oz. zunajzakonskim partnerjem otroka ali posvojenca, otrokom zakonca oz. zunajzakonskega partnerja ter pastorkom, zakoncem oz. zunajzakonskim partnerjem tete ali strica. Iz sedanjega zakona naj bi črtali določbo, ki je omogočala, da so ljudje pridobivali status

kmeta zgolj na podlagi izjave, da bodo šele pridobili kmetijska zemljišča in da bodo na teh zemljiščih pridobivali pomemben del dohodka. Ta določba je v praksi omogočala zlorabe oz. pridobitev statusa kmeta tudi tistim, ki se niso ukvarjali s kmetijsko dejavnostjo. Po sedanjih ureditvi morajo odločitve o uvedbi komasacijskega postopka, osuševanja, velikega namakalnega sistema in zahtevne agromelioracije na zemljišču v solastnini sprejeti vsi solastniki, s spremembo zakona naj bi bilo za to dovolj soglasje več kot dveh tretjin solastnikov glede na njihove deleže.

Podpisali sporazum o dolgoročnem sodelovanju

Strahinj – Biotehniški center Naklo in francoska kmetijska šola Rochefort Montagne sta pred kratkim podpisali sporazum o dolgoročnem sodelovanju. Sporazum predvideva krepitev sodelovanja na področju srednješolskega in višješolskega izobraževanja, izmenjavo profesorjev, dijakov in študentov, sodelovanje v mednarodnih projektih, izmenjavo dokumentov in informacij o izobraževalnih sistemih in programih, sodelovanje pri organiziranju neformalnih izobraževanj, strokovnih ekskurzijah in pri uporabi informacijsko komunikacijskih tehnologij. Za izmenjavo profesorjev in študentov bodo novembra dodatno podpisali še bilateralni Erasmus sporazum.

Predstavniki obeh šol: Valerie Chachat, Nina Kaličanin, direktorja šol Franck Bousquet in Marijan Pogačnik, Andreja Ahčin in Milena Jerala

KRANJSKI OKTET

Slavnostni koncert

ob 5. letnici delovanja

Sobota, 26. 10. 2013, ob 19.30,

Škrlatna dvorana Doma krajanov Primskovo

Nakupovanje v Atriu je užitek

Beljaško nakupovalno središče, ki je največje na Koroškem, obiskuje vedno več kupcev iz Slovenije.

Mag. Richard Oswald

Spoštovani prijatelji, dobrodošli v nakupovalnem središču Atrio! Med hojo po našem nakupovalnem središču srečujem številne kupce iz Slovenije. Vesel sem, da jih je vedno več. Prav tako sem zadovoljen tudi z vedno večjim obiskom kupcev iz Italije. To potrjuje, da smo z odločitvijo za »shopping senza confini« (nakupovanje brez meja) ravnali prav. Vse potrebne informacije o centru so tudi v vašem, slovenskem jeziku. Sodelavci na oddelku za informacije namreč govorijo slovensko. Po tudi v trgovinah z vašim jezikovni težav.

Vsem gostom iz Slovenije se zahvaljujem za zaupanje. Kdor nas doslej še ni obiskal, pa je pristrčno vabljen.

Mag. Richard Oswald,
ATRIO Center Manager

Center je res nekaj izrednega, zato ni čudno, da navdušijo najbolj zahtevnega kupca. Obisk Atria ni le nakup nujnih potrebščin, ampak tudi užitek, saj je prostor urejen in privlačen. V Atriu se zavedajo svoje lege blizu stičišča treh držav in treh jezikov, zato dajejo posebno pozornost tudi znanju jezikov sosedov iz Italije in Slovenije.

Vodilni na področju mode

Nakupovalno središče Atria ima 86 trgovin, kavarn in restavracij. Samo na področju mode in modnih dodatkov je kupcem na voljo nad štirideset prodajal, na primer Humanic, H&M in Kastner&Öhler. Kupci lahko na enem mestu spoznajo najnovejše modne smernice vrhunskih mednarodnih proizvajalcev. Prava atrakcija Atria pa je kulturna kalifornijska modna blagovnica Hollister by Abercrombie&Fitch. Kogar zanima oprema in obleka za zimске športe, naj obišče bogato založeno blagovnico Hervis Sports. Sploh pa obiskovalcem Atria ni treba hiteti. Njihova vozila so varna na dva tisoč brezplačnih parkiriščih.

Svet otroških iger

Otroci so v času, ko njihovi starši nakupujejo, varni v svetu iger Lollipop, ki je urejen v trgovskem središču. Najmlajši se lahko igrajo na najrazličnejše načine, saj je izbira zabave bogata. Lollipop je odprt tudi ob nedeljah. Po številu obiskovalcev spada med najbolj

priljubljene koroške zabavne in družabne točke.

Po nakupu še izlet in kopanje

Atrio ima izjemno lego. Njegov obisk je tudi priložnost za obisk Beljaka, ki s svojo lego ob Dravi spada med najbolj prijetna in najlepše urejena koroška

mesta. Ljubitelji uživanja v vodni zabavi pa imajo le pet minut vožnje do beljaških term Kärtner Therme Warmbad Villach, ki so znane zaradi številnih atrakcij na vodi, spektakularnih toboganov in oddelka za wellness. Nemogoče je, da bi bilo ob taki ponudbi komu dolgčas.

Beljaški nakupovalni center je znan po velikem, odprtem osrednjem delu. Imenujejo ga Plaza.

Nakupovanje brez meja – Beljak

ATRIO

shopping
senza
confini
—
Villach

Obiščite ATRIO v Beljaku!

Kam med prazniki: Obisk največjega koroškega nakupovalnega centra se vsekakor obrestuje!

- 86 trgovin, kavarn in restavracij
- 2.000 brezplačnih parkirišč
- Interspar Hyper-Markt, Hervis-Sports, H&M – moda za ženske, moške in otroke, Humanic – največja koroška trgovina z obutvijo, Kastner & Öhler – največja koroška modna blagovnica, Majdič – strokovna trgovina za tehniko, TV, HiFi in gospodinjske aparate, drogerija Müller z izjemno široko ponudbo in še veliko več
- Zelo priljubljeno: modna blagovnica Hollister by Abercrombie & Fitch
- LOLLIPOP v nakupovalnem centru ATRIO je največje koroško pokrito igrišče
- Preko Jesenic samo nekaj minut od državne meje, po avtocesti A2 smer Italija, izvoz z avtoceste Villach-Warmbad/Beljak
- 31. oktobra odprto do 19.30!

www.atrio.at

**31. oktobra
odprto do 19.30!**

Kljub krizi rastejo in veliko zaposlujejo

Žirovsko podjetje Mapro ves čas konstantno raste in ustvarja nova delovna mesta. Kljub krizi in visoki brezposelnosti pa ustrezne kadre zelo težko najdejo.

SIMON ŠUBIČ

Žiri – Družinsko podjetje Mapro, specializirano za proizvodnjo hidravličnih cilindrov in njihovih sestavnih delov, je eno večjih žirovskih podjetij. Božo Plesec ga je ustanovil leta 1992, kasneje se mu je pridružil oče Maks. Leta 2004 so se preselili v industrijsko cono v Žireh. Podjetje vsa leta konstantno raste, skoraj vsako leto kandidira za gorenjsko gazelo (najhitreje rastoče podjetje). Lani, ko je poslovanje nekoliko zastalo zaradi smrti v družini, so tako ustvarili že okoli 2,4 milijona evrov prometa. Vzporedno z rastjo podjetja se je povečevalo tudi število zaposlenih; trenutno jih imajo 32, samo letos so na novo zaposlili kar sedem delavcev, čeprav imajo s pridobivanjem strokovnega kadra velike težave, kar se ob trenutni stopnji brezposelnosti zdi skoraj nemogoče. Tudi o tem smo se pogovarjali s člani družine Plesec – ustanoviteljem in direktorjem podjetja Božom Plesecem, njegovo ženo Jasno, odgovorno za kadrovsko-finančni del, in očetom Maksom, prokuristom podjetja, ki je še vedno srce proizvodnje in razvoja. V družinsko podjetje je tesno vpet tudi Božov brat Dejan, ki v Mapru skrbi za organizacijo informacijskih sistemov.

»S pridobivanjem ustreznih kadrov imamo res velike težave. V zadnjih letih smo iskali CNC operaterje in projektne inženirje ali projektante konstrukterje. Tega kadra pa na tržišču preprosto ni. Že pred leti smo se zato obrnili na direktorja Šolskega centra Škofja Loka Martina Pivka, če

bi nam lahko posredoval kakšne morebitne kandidate za nove delavce, a ni nobenega, ki bi prišel k nam. Iskali smo jih tudi preko strojne fakultete v Ljubljani, a brez pravega učinka. Pomanjkanje CNC operaterjev smo nazadnje rešili tako, da smo tega dela priučili ljudi, ki so delali na podobnih delovnih mestih, medtem ko še vedno nujno potrebujemo projektne inženirja,« je razložila Jasna Plesec.

Ali se vas ustrezni kadri izogibajo zaradi lokacije?

Jasna: »Žiri niso na napačni lokaciji, saj so Logatec, Vrhnika, Škofja Loka, Cerklje ob Gori ali Idrija od nas oddaljeni le pol ure vožnje z avtomobilom, a kadra enostavno ni. Res pa je, da si želimo kader, ki živi razmeroma blizu, saj je to dodatna garancija, da bo pri nas tudi ostal. K nam prihajajo zaenkrat samo učenci, ki zaključujejo osnovno šolo in sprašujejo po štipendijah. Trenutno štipendiramo dva dijaka. Od štipendistov pričakujemo, da se bodo po končanem šolanju pri nas tudi zaposlili, zato radi vidimo, da že sedaj, kolikor zmorejo, spoznavajo naše delo.«

Kratkoročna rešitev bi bila najem delavcev preko agencij za posredovanje dela?

Božo: »Tega načina pridobivanja delavcev ne maramo. Mi želimo zaposliti kader, ki je po osnovni izobrazbi strojne smeri in živi razmeroma blizu. Želimo, da se pri nas delavec dobro počuti in da v podjetju tudi želi ostati, ne da bi ves čas iskal zaposlitev bližje svojemu domu. Ne nazadnje vanj investiramo kar nekaj časa in znanja.«

Družina Plesec (z desne): oče Maks, ustanovitelj podjetja Božo, brat Dejan in žena Jasna

Jasna: »Naši zaposleni imajo vsi pogodbe za nedoločen čas, razen tistih, ki nadomeščajo delavce na daljši bolniški odsotnosti. Smo tudi družbeno odgovorni, pomagamo humanitarnim organizacijam, doniramo, kolikor le moremo. Otroke naših delavcev obišče dedek Mraz, podjetje prispeva za njegova darila.«

Kako se kadrovske težave odražajo v poslovanju podjetja?

Jasna: »Na vsa povpraševanja je seveda treba odgovoriti s ponudbo, ki zajema hitro tehnično risbo vseh sestavnih delov cilindra in kalkulacijo. In ker nimamo dovolj projektantov, trenutno imamo dva, nujno pa bi rabili še tretjega, to težavo zaenkrat rešujemo v krogu družine izven delovnega časa. Če bi imeli zadosti projektantov, bi zagotovo hitreje odgovorili na povpraševanje in s tem tudi pridobili več naročil. A zaenkrat imamo dela veliko, proizvodnja

pri nas poteka v dveh izmenah. Naši proizvodi so odlične kakovosti in trudimo se pridobiti čimveč kupcev. Ne nazadnje imamo v Mapru letos 30-odstotno rast števila zaposlenih v obdobju, ko drugje ni zaposlitev. Za zdaj dobro kaže. Tudi podjetje se razvija počasi, brez tveganih preskokov. Niti ne moremo prehitovati, ker rast podjetja večinoma financiramo iz lastnih sredstev.«

Kriza se vas torej ni dotaknila?

Božo: »Leta 2008, ko je prišel prvi val krize, se je rast podjetja nekoliko ustavila, tako tudi zaposlovanje. Ker smo se tedaj odločili, da se usmerimo tudi na evropski trg, smo začeli več vlagati v promocijo, zasnovali smo novo celostno podobo, s katero smo se lahko predstavili na tujem trgu. Lahko rečem, da se nam je to obrestovalo.«

Jasna: »Večino naših cilindrov, okoli 80 odstotkov, sedaj prodamo na tuj trg, ostalo v Sloveniji, kjer s prodajo hidravličnih cilindrov

pokrivamo med 25 in 30 odstotkov trga. Pri prodaji sestavnih delov za cilindre pa imamo v Sloveniji večinski delež. Naši proizvodi se uporabljajo v ladjedelništvu, za delovne stroje, dvigala, kmetijsko mehanizacijo, za stroje za reciklažo, največ pa prodamo v Nemčijo, Avstrijo Italijo, Francijo in na Švedsko, delali smo tudi za Rusijo. Kupci so razpršeni in nismo odvisni od enega ali dveh.«

Pa so tudi dobri plačniki?

Jasna: »Največji kupci v Sloveniji so pridni plačniki, ostali s plačili zamujajo več mesecev, kar je posledica bančnega krča, ker podjetja ne dobijo svežega bančnega kapitala za financiranje lastne proizvodnje. To pomeni, da v poslovni verigi čakajo vsi dobavitelji poplačilo terjatev od svojega kupca. Šele ko ta dobi plačilo svojih terjatev, lahko poplača svoje obveznosti. Največji problem v Sloveniji je torej plačilna disciplina in

naš primer ni osamljen, pač pa je to značilno za celotno slovensko gospodarstvo. A za izterjavo plačila se je treba truditi tudi v tujini, nikjer ni idealno.«

Kakšni so načrti za prihodnost?

Maks: »Predvsem ne smemo zaspiti, veliko vlagamo v izobraževanje kadrov, ustanovili smo tudi lastno razvojno skupino. Želimo ustvarjati višjo dodano vrednost, zato delamo na projektih dvostranskih teleskopskih cilindrov. Zelo zanimiv in zahteven je projekt vodne hidravlike, pri katerem smo pred dvema letoma sodelovali v evropskem projektu CROSS INNO skupaj s strojno fakulteto, sodelujemo pa tudi z drugimi fakultetami. Vmes je sicer malo zastal, a računamo, da bomo letos začeli testiranje. Vodna hidravlika se bo uporabljala na jahtah in čolnih, njeno prihodnost pa vidim tudi v medicinski, farmacevtski in prehrabeni industriji ter še na katerem drugem področju, bližje širšemu potrošništvu. Realizacija projekta finančno sloni na naših plečih, ker pa imajo taki izdelki visoko dodano vrednost, upamo, da se nam bo v prihodnosti vložek dobro obrestoval.«

Božo: »Projekt vodne hidravlike je dolgoročno zastavljen in bomo šele videli, kaj bo iz njega nastalo. Kratkoročni cilji pa so vezani na stranki iz Finske in Nizozemske. Pri prvi stranki gre za cilindre za marinsko aplikacijo iz nerjavčevega jekla, kjer bi ustvarili nekoliko večjo dodano vrednost, pri nizozemski stranki pa gre za bolj zahtevno industrijsko hidravliko.«

Zlata gazela je Knauf Insulation

Škofja Loka – Podjetje Knauf Insulation je slovenska zlata gazela 2013, je v sredo razglasil časnik Dnevnik. Škofjeloški proizvajalec kamene in steklene volne je tako prvo gorenjsko podjetje doslej, ki je bilo izbrano za zlato gazelo. V letošnjem izboru za najboljšo hitro rastoče podjetje so na drugo mesto uvrstili šentjernejsko podjetje za elektronske komponente L-Tek Elektronika, bronasta gazela pa je braslovško podjetje Termo-tehnika, ki izdeluje toplotne črpalke za sanitarno vodo, ogrevanje in hladilne sisteme.

Zaposlitev in delo v tujini

V drugih evropskih državah delodajalci najbolj povprašujejo po računalniških strokovnjakih, strojnih in elektro tehnikih, kuharjih, natarjarjih, kovinarjih, medicinskih sestrah, negovalkah ...

URŠA PETERNEL

Jesenice – Več kot štirideset ljudi, med njimi so bili tako mladi kot starejši, se je udeležilo delavnice z naslovom Zaposlitev in delo v tujini. Ta je potekala na RAGOR-ju na Jesenicah, namenjena pa je bila vsem, ki razmišljajo o možnosti, da bi delo našli na drugi

strani meje, zlasti v Avstriji in Italiji.

Da možnosti zaposlitve v tujini so in da obstajajo različne ustanove, ki jim pri tem lahko pomagajo, so izvedeli na delavnici. Ena od točk, kjer lahko dobijo informacije tudi o možnostih zaposlitve v drugih državah Evropske unije, je Europe Direct, ki deluje na sedežu RAGOR-ja

na Jesenicah. Eldina Čosotovič je povedala, da zainteresiranim lahko priskrbijo informacije o tem, kakšne so možnosti zaposlitve v EU, selitve v druge države ... »Ne najdemo vam zaposlitve, ampak vam povemo, kam se morate obrniti v določeni državi, če se tam želite zaposliti ali tja preseliti,« je poudarila. Bolj konkretno pomoč

pri iskanju dela v tujini nudijo svetovalci EURES-a, ki delajo pod okriljem zavoda za zaposlovanje. Kot je povedala svetovalka Mirela Pekica, v drugih evropskih državah delodajalci najbolj povprašujejo po računalniških strokovnjakih, strojnih in elektro tehnikih, kuharjih, natarjarjih, kovinarjih, medicinskih sestrah, negovalkah ... Žal pa Slovenci, ki jih zanima delo na tujem, najpogosteje iščejo pisarniška dela, ki jih ni na voljo. Podatki o prostih delovnih mestih v Evropi so združeni v skupni bazi podatkov na EURES portalu, kjer lahko dobijo tudi podatke o življenju in delu v drugih državah. Pekica je opozorila,

da večina delodajalcev zahteva vsaj pogovorno znanje njihovega jezika. Na delavnici na Jesenicah so koristne informacije dobili tudi obrtniki in podjetniki, ki se zanimajo za opravljanje storitev v tujini. Danijel Lamperger z Obrtno podjetniške zbornice Slovenije (OZS) je poudaril, da za delavce veljajo predpisi in delovna zakonodaja države, v kateri opravljajo delo. Slovenski obrtnik mora tako svojim delavcem za čas dela v Avstriji tudi plačati avstrijske plače. Vsi potrebni postopki, ki jih mora obrtnik opraviti, preden gre opraviti storitev prek meje, so opisani na spletni strani OZS.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLIED

Starejšim približali svet računalnikov

Projekt Simbioza, ki spodbuja sodelovanje in prenos znanja med generacijami ter vseživljenjsko učenje, je letos že tretjič povezal vso Slovenijo. Kot prostovoljka se mu je v Kranju pridružila tudi predsednica vlade Alenka Bratušek.

MATEJA RANT

»Iskrene nasmehi, iskric v očeh, stiski rok to je tisto, kar šteje,« je bistvo vseslovenskega prostovoljskega projekta Simbioza poskušala strniti vodja projekta Ana Pleško. Cilj projekta je sicer dvig računalniške pismenosti in zanimanja za učenje e-veščin med starejšimi, obenem pa želijo med mladimi promovirati vrednote prostovoljstva in odgovornosti ter krepiti proaktiven odnos do družbe in lastne prihodnosti. Simbioza je uspela v dveh letih povezati več kot pet tisoč mladih in skoraj enajst tisoč starejših. Na Gorenjskem se je v minulih dneh Simbioza odvijala na 39 lokacijah, kjer so nastali 432 udeležencev, ki jim je svet računalnikov pomagalo odkrivati 268 prostovoljcev. Najstarejši udeleženec je bil star 87 let, najmlajši prostovoljec pa je imel komaj enajst let.

Udeležence Simbioze v kranjski knjižnici je v tork obiskala tudi predsednica vlade Alenka Bratušek. Popeljala jih je v svet svetovnega spleta in jih seznanila s tem, za kaj vse ga je mogoče uporabljati v vsakdanjem življenju. »Tu gor najdete v se živo,« jim je razložila, medtem ko so skupaj iskali Avsenikovo Golico na You tubu. In se potem še pošalila na svoj račun, ko jim je pokazala, da je tam mogoče najti tudi priredboskladbe Modrijanov Ti, ti, ti moja Alenkica. »Da boste videli, kaj vse moramo politiki prenašati,« se je kislo nasmehnila. Seveda

jim je predstavila tudi bolj resne stvari, kot je recimo nov portal republiške geodetske uprave, na katerem so objavili nove vrednosti nepremičnin. »Ker so jih objavili samo na spletu, se nam je zdelo prav, da to pokažemo tudi starejšim,« je pojasnil pobudnik projekta Žiga Vavpotič, ki ga veseli, da se jim je pridružila tudi predsednica vlade, saj so prvič dobili tako podporo z vrha države. Prepričan je, da je to ne samo velika moralna podpora projektu, ampak obenem priložnost za promocijo projekta in njegovo širitev tudi zunaj meja naše države.

Z njeno predstavitvijo spleta so bili zadovoljni tudi udeleženci brezplačnega računalniškega tečaja v kranjski knjižnici. »Kar precej smo govorili o politiki, kar je prav tako uporabno, čeprav mene bolj vleče v tehniko,« je priznal Rogelj Resnik, ki se je tokrat prvič srečal z računalnikom. Na ta način, nam je zaupal, si želi razširiti obzorje, zato si bo računalnik omislil tudi doma. »Najprej pa sem želel preveriti, ali ga ima sploh smisel kupovati,« je pojasnil Resnik in dodal, da je imel sprva kar malo treme, ki pa se je ob pomoči številnih prostovoljcev hitro razblinila. »Preden sem se zavedel, sem bil že sproščen.« Tudi Vera Djordjevič je želela najprej na tečaju preveriti, ali se ji splača kupovati računalnik. »Rada bi se namreč naučila uporabljati spletno telefonijo, da bi se lahko pogovarjala z vnuki, ki so šli po svoje.« Desa Jakara

pa je ugotavljala, da danes že skoraj njena tri- in petletna vnuka obvladata računalnik, zato se je želela tudi sama poglobiti vanj. »Pred pol leta so mi za darilo kupili računalnik in zato bi rada izpopolnila svoje računalniško znanje.« Priznala je, da zelo rada brska po spletu, pri čemer jo najbolj zanimajo kuharski recepti in uporaba zdravnih rastlin. »Želim se učiti, ne samo čepeti doma,« pa je bila odločna Slavica Žbogar, ki je priznala, da je računalnik uporabljala že prej, a si je želela spoznati tudi Facebook in iskanje po spletnih zemljevidih. »Vesela sem, da lahko človek pride v dnevno sobo Kranja in se tukaj uči,« je bila zadovoljna. Ker se je tisti dan naučila, kako shraniti določeno spletno stran med zaznamke, nam je še zatrčila, da si bo zdaj med zaznamke shranila tudi spletno stran Gorenjskega glasa.

Pomen računalniškega opismenovanja starejših je Ana Pleško najbolj plastično ponazorila z zgodbo ene od letošnjih udeleženk: »Gospa je pri zdravniku dobila listek, naj se za pregled naroči prek spleta, in ker tega ni znala, je prišla na tečaj, da bi se naučila.« Poudarila je, da smo do starejših pogosto diskriminatorni, ko jim rečemo, da bodo več informacij našli na tej in tej spletni strani. »Prav iz tega se je pred tremi leti razvila zgodba Simbioze.« Starejši, ugotavlja, so zelo odprti za nova znanja in se radi učijo, predvsem pa ne obupajo prehitro. »Obenem na

»Skrivnosti« svetovnega spleta je starejšim v kranjski knjižnici pomagala odkrivati tudi predsednica vlade Alenka Bratušek. / Foto: Gorazd Kavčič

Nina Sirk uživa v prostovoljnem delu s starejšimi, zato si je zanje vzela čas tudi po končanem tečaju na enem od računalnikov v knjižnici. / Foto: Gorazd Kavčič

ta način tudi nam, mladim pokažejo, da nikoli ni prepozno za učenje česa novega. To so tiste neprecenljive stvari, ki jih lahko damo

eden drugemu,« je še dejala Ana Pleško. Tudi prostovoljka Nina Sirk nam je zatrčila, da je zanj pomoč pri Simbiozi zelo dragocena izkušnja.

»Ne samo, da mi pomagamo starejšim, tudi oni nam veliko dajo nazaj. Dober občutek je, da pomagaš sočloveku.« Starejši, je še dodala, se zelo radi učijo in so zelo hvaležni za pomoč, ki jim jo nudijo prostovoljci.

Prav zato si pri Simbiozi želijo, da bi presegle okvire oktobrskih delavnic in bi ta projekt postal trajnosten, v njegovem okviru bi mladi vsak dan pomagali starejšim. »V Ljubljani je tako že zaživel Medgeneracijski center, ki bi jih radi širili naprej po državi,« je pojasnil Vavpotič. Zasnova so tudi program Simbioza šol, v okviru katerega bi starejšim odprli vrata šol, in Simbioza mojster – neprofitni projekt, ki bo v duhu socialnega podjetništva težje zaposljivim mladim v večjih krajih v Sloveniji omogočil izobraževanje in pridobivanje prvih delovnih izkušenj. »Osnovni namen je, da se mladim brez izobrazbe in prvim iskalcem zaposlitve ponudi priložnost, da razvijejo svoje znanje, ki starejšim ljudem pomaga pri pridobivanju osnov računalniških znanj.«

Osnovni namen Simbioze, je še dejal Vavpotič, ostaja računalniško opismenovanje starejših. »Obenem pa ugotavljamo, da je Simbioza to že prerasla in postaja iskrena zgodba medgeneracijskega sodelovanja. Zato nikoli ne vemo, kaj sledi – mogoče bo Simbioza kdaj kuhala, šivala in bomo tudi starejše aktivirali, da kaj naučijo mlajše,« je končal Vavpotič.

Pogovor

Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša: »V sodstvu je vse manj malodušja.« **Stran 16**

Zgodbe

Planinci so zbirali denar za Jakoba in mu tako omogočili terapijo na konju. **Stran 17**

Zanimivosti

Izmenjava vzgojiteljic med vrtcema iz Železne Kaple in z Jezerskega ... **Stran 17**

Od petka do petka

Vodja evroskupine Jeroen Dijsselbloem in finančni minister Uroš Čufer / Foto: T. K.

Predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj pravi, da je vladi zmanjkalo tehničnih argumentov za ukinjanje občin. / Foto: Simon Šubic (arhiv)

Slovenska vojska bo do leta 2015 dobila 6000 novih čelad, ki bodo stale skoraj milijon evrov. / Foto: MORS

Župani postavili zahteve

Okoli 130 županov je potrdilo usklajene zahteve Skupnosti slovenskih občin (SOS) in Združenja slovenskih občin (ZOS), med drugim tudi zamenjavo nepremičnega zakona s kriznim davkom. Za ukinjanje občin vladi zmanjkalo argumentov, pravijo.

SIMON ŠUBIC

Slovenija ni poskusni zajček

Po predstavnikih Svetovnega denarnega sklada je v ponedeljek v Slovenijo v sklopu obiskov po vseh članicah prišel še vodja evroskupine in nizozemski finančni minister Jeroen Dijsselbloem. Med šesturnim obiskom se je sestal z ministrom za finance Urošem Čuferjem, guvernerjem Banke Slovenije Boštjanom Jazbecem, predsednico vlade Alenko Bratušek in predsednikom države Borutom Pahorjem, v državnem zboru pa se je srečal tudi s člani odbora za finance in monetarno politiko ter odbora za zadeve EU. Ker je Nizozemčev obisk sovpadal s pregledom slovenskih bank, ki bo podlaga za prenos slabih terjatev na t. I. slabo banko in dokapitalizacijo bank, pokazal pa bo tudi, ali bo Slovenija potrebovala finančno pomoč, je seveda javnost najbolj zanimalo, kakšna metodologija se pri pregledu uporablja, saj so od te, doslej skrbno varovane skrivnosti, v marsičem odvisni tudi rezultati pregleda, kot opozarjajo slovenski ekonomisti. Predsednica vlade Alenka Bratušek in finančni minister Uroš Čufer sta tako gostu izrazila pričakovanje, da se bodo prihodnje leto z enako metodologijo lotili obremenitvenih testov bank tudi v drugih članicah EU. A Dijsselbloem metodologije

ni želel komentirati, ker da je to v pristojnosti regulatorjev, Evropske centralne banke in Evropske komisije. Glede nerazkritja uporabljene metodologije pa je dejal, da je po njegovem bistveno, da so testi opravljeni skrbno in pravilno. »Jasnost glede rezultatov in procesa bo na koncu,« je ocenil in zanikal namige, da je Slovenija zgolj poskusni zajček za podobne vse-evropske preizkuse v sistemskih bankah prihodnje leto.

Proti ukinjanju občin

Na sredinem srečanju slovenskih občin v Celju so župani povzdignili svoj glas, kljub vabilom pa jim osebno niso prisluhnili ministri in predsednica vlade. Okoli 130 županov je potrdilo usklajene zahteve Skupnosti slovenskih občin (SOS) in Združenja slovenskih občin (ZOS). Ob tem so opozorili, da predlagana proračuna za 2014 in 2015 občinam jemljeta po 21 milijonov evrov vsako leto, ter izrazili nasprotovanje ukinjanju oziroma združevanju manjših občin. Po besedah predsednika ZOS Roberta Smrdelja, sicer župana Pivke, so vse vladne argumente za ukinjanje manjših občin uspeli demantirati, zato vladi preostaja samo še argument, da to pričakuje vlada. Prepričan je tudi, da prisilna ukinitve občin ni izvedljiva, zato bodo potrebni referendum, ki kar precej stanejo. Kar se tiče zahtev slovenskih

županov, jih lahko razvrstimo v šest sklopov. Med drugim zahtevajo, da vlada namesto nepremičninskega zakona uvede krizni davek, da naj se ohrani nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Davek na nepremičnine je lokalni vir, zato bi si smela država polovico davka vzeti le prva tri leta. Zavezajo se tudi za neobdavčitev občinskih nepremičnin. Nasprotujejo vsakršnemu posegu v zakon o financiranju občin, glede proračunov za 2014 in 2015 pa pričakujejo najmanj 536 evrov povprečnine na prebivalca v obeh letih, izpolnitev sklepa vlade o znižanju stroškov občin za najmanj desetino ter zagotovitev sredstev za financiranje občin v sedanjosti, že tako znižani višini. Združenji občin zahtevata soudeležbo pri izdelavi teritorialne reforme lokalne samouprave, predlagajo preoblikovanje upravnih enot v skupne občinske uprave, za kar naj država tudi zagotovi denar. Ministrstvo za finance naj tudi predloži predlog zakona o uravnoteženju javnih financ za občine ter prevetri zakonodajo. Glede izvajanja evropske kohezijske politike do leta 2020 pa župani zahtevajo ločeno pripravo dokumentov za obe kohezijski regiji in več denarja za vzhodno, manj razvito kohezijsko regijo. Zahtevajo tudi prednost vlaganja v javni sektor, ne v zasebni, vse še neuresničene veljavne projekte pa je po njihovem

treba prednostno uvrstiti v naslednjo perspektivo.

Nove čelade so nujne

Slovenski vojaki bodo kmalu bolje zaščiteni. Ministrstvo za obrambo bo namreč za Slovensko vojsko kupilo 6000 novih čelad britanskega proizvajalca, za kar bo odštelo slab milijon evrov oziroma po 163 evrov na čelado. Obrambni minister Roman Jakič je ta teden pojasnil, da bodo čelade plačali v treh obrokih, saj jih bodo tudi dobili v treh pošiljkah do leta 2015. Prvih 2000 čelad bodo dobili do 22. novembra letos. Minister je poudaril, da je vojska to dobavo načrtovala že leta 2012, ko je Mors pod ministrom Alešem Hojsem naročil enak tip čelade od drugega proizvajalca po ceni 189 evrov na čelado, medtem ko se komercialna cena za take čelade giblje med 450 in 600 evri. Po njegovih besedah čelada spada med osnovna vojakova zaščitna sredstva, sedanje čelade pa so v operativni uporabi od leta 2002 in se jim s certifikatom proizvajalca izteka življenjska doba, s tem pa tudi zagotovljena varnost uporabe. Postopek nakupa je bil transparenten, zagotavlja, na razpis pa se je prijavilo osem domačih in en tuj ponudnik. Izbrali so (seveda) najugodnejšega. Nove čelade bodo bolj sodobne in funkcionalne od starih, nudile bodo tudi boljše zaščito.

Mrk protestnikov in sindikalistov

BRANKO GRIMS, SDS

moj pogled

Metafizika po Schelerju: »Metafizika je, če iščeš črno mačko v kotu zatemnjene črne sobe, ki je povsem okrogla, mačke pa v njej sploh ni.«

Pred manj kot letom dni so ulice drhtele pod protestniki, ki so »zoper saniranje bank iz denarja davkoplačevalcev« in »proti zniževanju blaginje« metali granitne kocke in molotovke, zaradi česar je v bolnišnicah končalo na desetine policistov, žal celo s trajnimi posledicami. Sindikati so takrat grmeli s svojimi zahtevami, da »ne sme biti nobenih dodatnih davčnih obremenitev«, da »ne sme biti zniževanja življenjske ravni najšibkejših«, da bodo »vsak poskus

zniževanja zajamčene plače najostreje kaznovali« in tako naprej. Metafizika protestov je bila v tem, da tega prejšnja vlada sploh ni predlagala. Skupna točka protestnikov je bila arogantno zavračanje vseh dobronamernih opozoril, da bosta njihova realna stiska in legitimni protest grobo zlorabljeni za politični obračun, oni pa bodo čez noč pozabljeni prišli iz dežja pod kap.

Zadnja slovenska vlada, ki ji je EU še zaupala – SDS koalicijske – je padla in protestov je bilo konec. V pol leta je vlada tranzicijske levice uresničila že vse nočne more protestnikov. Ob grobnem molku osrednjih medijev je vlada tranzicijske levice brez(!)

sglasja socialnih partnerjev znižala zajamčene plače za 20 evrov, povprečne pa kar za 300 evrov na letni ravni. Drastično je povečala davke, celo najbolj nesocialno delujoči DDV, ter s tem povzročila velik padec življenjske ravni najšibkejših. Dnevni migrantom, zaposlenim v tujini, bo z ukinitvijo olajšav pobrala do četrtno plače, kar je nesramnost in neumnost hkrati. Vlada tranzicijske levice dvorni banki Foruma 21 Factor banko in Probanko ukinja tako, da bo iz denarja davkoplačevalcev pokrila tudi vloge nad sto tisoč evrov; kar je več, kot garantira zakon in priporoča EU! Pod krinko boja za socialno enakost, torej na račun

najrevnejših vlada tranzicijske levice najbogatejšim (ki imajo depozite nad sto tisoč evrov!) namenja več denarja, kot je EU sploh kdaj predlagala! V žargonu protestnikov: vlada tranzicijske levice deluje tako zelo »kapitalistično izkoriščevalsko« v korist raznoraznih tajkunov, da jim daje na račun davkoplačevalcev celo več, kot priporoča EU!

Sedaj, ko je vlada tranzicijske levice naredila prav vse, proti čemur so nekoč protestirali, bi upravičeno pričakovali, da bodo sindikati in protestniki zagrmeli proti lažnivi tranzicijski levici in napolnili ulice. Toda samo tišina šepeta. Človeka kar za skrbi, če se ni sindikalni in

protestniški gospodi zgodilo kaj hudega, tako so izgini-li. Vsem tistim pa, ki so jim pred meseci nasedli in jim sledili na ulice v iskrenem prepričanju, da se borijo za več pravičnosti, pa zagotovo že hudo poganjajo oslovski ušesa. Neumnost je vedno obdavnjena. Stavimo lahko, da bodo inženirji človeških duš proteste znova zanetili tisti hip, ko EU pošlje sem trojko. EU bo kriva za vse. Zato, da se ne bi besu peril zoper tranzicijske levičarje, ki so tu s svojo razvojno nesposobnostjo v bistvu uničili že dve državi, se bo spet preganjalo zunanje (in demokratičnim EU vrednotam zavezane notranje) sovražnike.

Sto let balkanskih vojn

To pot se ne ozremo daleč po svetu, ampak predvsem na Balkan. Leta 1913 se je končala prva in začela druga balkanska vojna, obe sta bili zelo odmevni. Sto let pozneje je v Beogradu umrla Jovanka Broz, prva dama Jugoslavije ...

MIHA NAGLIČ

Je balkanskih vojn konec?

»Če se v zadnjem hipu kaj ne zgodi, se utegne zopet na Balkanu začeti krvavi ples, to pot pa ne v znamenju križa proti polumesecu, kulture proti barbarstvu, ampak v znamenju krvnega sovraštva slovanskega plemena do slovanskega plemena, ki drug drugemu ne privoščiča boljše bodočnosti. Naše nade se menda ne uresničijo. Slovani na Balkanu so imeli moč, da stro svojega najhujšega zunanjega sovražnika, za katerim je stala vsa tista Evropa, ki je Slovanom nasprotna, nimajo pa očitno tiste moralne sile in politične zrelosti, da premagajo pohlep in zavist, ki klije v bratu zoper brata. Bulgari in Srbi se hočejo izkazati za vredne sinove Svetopolka. In v svoji slepi strasti ne vidijo in ne slišijo svojih skupnih sovražnikov, kako komaj zatajujejo svoje divje veselje, ker hočejo balkanski Slovani namočiti svoje roke v bratsko kri, kako vriskajo, ker se bodo Slovani med seboj klali, namesto da na podlagi pametnega sporazuma razdele svojo veliko pridobitev med seboj, ne meneč se za druge, ampak samo za svoj skupni blagor in napredek.«

– Navedene besede bi lahko bile zapisane tudi pred kakimi dvajsetimi leti, ko se je razplamtel krvavi ples na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini. A jih starinski zven izdaja, da so mnogo starejše. Natisnjene so bile na prvi strani časnika Slovenec v sredo, 2. julija 1913, svarile so pred bratomornim klanjem slovanskih narodov na Balkanu, ki se je kmalu na to res zgodilo. V prvi balkanski vojni, ki se je začela 1912 in končala 1913, so južnoslovanske države Bolgarija, Srbija in Črna gora skupaj z Grčijo premagale Turčijo in pridobile veliko nova ozemlja. Drugo, pred katero svarijo gornje besede, pa je začela Bolgarija, ki je napadla Srbijo, češ da je v prejšnji vojni dobila premajhen kos Makedonije. Tako se je pred sto leti, 30. junija 1913, začela druga balkanska vojna. Bolgarom je sprva dobro kazalo, a so se Srbiji pridružili Grčija, Črna gora in Romunija. Ko so Turki videli, da so Bolgari na psu, so jih z juga napadli še oni. Bolgarija bi bila v celoti okupirana, če romunske zasedbe Sofije s svojo osebno intervencijo ne bi preprečil nemški cesar; Bolgari so zaprosili za premirje, podpisali so ga 10. avgusta v Bukarešti. – Tretja in četrta balkanska vojna sta se odvijali

v obeh svetovnih vojnah, peta v zadnjem desetletju 20. stoletja na teritoriju nekdanje Jugoslavije. Je bila zadnja?

Nobelova kuhinja

Zadnjič smo našli in čisto na kratko predstavili letošnje nobelovce. Zdaj pa pogledimo še malo v Nobelovo kuhinjo. Kako je v njej, ko nagrajence še izbirajo? Nobelovo za književnost je dobila kanadska pisateljica Alice Munro; ko je zanjo izvedela, je izjavila: »To so bile ene tistih sanj, ki bi se lahko uresničile, a sem mislila, da se seveda ne bodo.« No, pa so se. Njej. Drugim se pač niso. Pred razglasitvijo Nobelovega nagrajence za književnost so stavnice najboljše kazale Harukiju Murakamiju, Alice Munro in Joyce Carol Oates. Ena od stav je bila torej dobitna. Med mogočimi dobitniki so se omenjali tudi književniki Svetlana Aleksijevič, Assia Džebbar, Ko Un, Adonis, Philip Roth in Ismail Kadare. Nagrada je vredna 925.000 evrov oziroma osem milijonov švedskih kron. Kaj je odločilno, da jo nekdo dobi? Eden od poznavalcev je izjavil, da je edina gotovost starost. Druga poznavalka: »V zadnjih 15 letih se je akademija ukvarjala z vprašanji literarne kakovosti, razvoja književnosti in

njenega položaja v zgodovinskem okviru. Akademiji ni tako pomembno, ali je laureat zelo znan ali ne.« Sicer pa Nobelova akademija razlože za svoje odločitve razkrije šele po petdesetih letih.

Umrla prva dama Jugoslavije

V nedeljo, 20. oktobra, je v Beogradu umrla Jovanka Budisavljević Broz, vdova Josipa Broza Tita. Rodila se je 7. decembra 1924 v vasi Pečani v hrvaški Liki, v srbski družini. S sedemnajstimi leti je šla že leta 1941 v partizane. Bila je borka 6. liške divizije, v njej je bila sprejeta v KPJ. Leta 1944 je kot »partizanka Mara« v Drvarju srečala Josipa Broza in postala njegova tajnica. Hitro je napredovala in konec vojne dočakala s činom kapetana, dvakrat odlikovana za hrabrost. V strogi tajnosti se je leta 1952 v Beogradu poročila s Titom, njej je bilo 28, njemu šestdeset let, bila je njegova tretja uradna žena. Nekaj let pred predsednikovo smrtjo je prva dama Jugoslavije zapadla v nemilost. Glavna spletkarja, ki sta jo hotela ločiti od Tita – da mu ne bi mogla posredovati informacij o resničnem stanju v državi – sta bila general Ljubičić in partijski šef Stane Dolanc, srbsko-slovenska naveza.

Vojaki na bojišču v eni od balkanskih vojn pred stotimi leti

Tiskovna konferenca na eni od podelitev Nobelovih nagrad

Pred Kliničnim centrom v Ljubljani, z leve: Jovanka (za njo Dolanc), Tito, Sergej Kraigher in Zdravko Krвина, takratni direktor UKC / Foto: Wikipedija

Slovinci v zamejstvu (374)

Smrtnik ne bo več predsednik

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Pred desetimi leti je Vladimir Smrtnik, rojen na Smrtnikovi domačiji v Kortah nad Železno Kaplo, eden od bratov župana Železne Kaple Franca Jožefa Smrtnika, prevzel vodenje Enotne liste, edine politične stranke Slovencev na Koroškem. Pred dnevi je povedal, da na občnem zboru konec januarja prihodnje leto ne bo več kandidiral za predsednika. »Vodenje stranke mora prevzeti nova moč, prav tako pa mora priti do sprememb tudi na drugih funkcijah. Prenova stranke naj bo jasen signal za prihodnje občinske volitve marca leta 2015,« je povedal Vladimir Smrtnik za slovenski tednik za Koroško Novice. Enotna lista organizira sedaj pokrajinske sestanke v Podjunju, v Rožu in na Zilji, na katerih bodo predstavljene vsebinske, organizacijske in kadrovske priprave na občni zbor.

Vladimir Smrtnik (levo) v pogovoru z Valentinom Inzkom

»V narodnostni politiki pristaja Koroška v normalnosti,« je po zadnji seji Foruma za dialog pri koroški deželni vladi dejal podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip. »Uporaba slovenščine na deželni proslavi v počastitev 10. oktobra, obletnice

koroškega plebiscita, je velik napredek, čeprav v Deželnem dvorcu na »mestu enotnosti« slovenske ustanove še niso omenjene. »Koroška zgodovina naj se temeljito predela, da jo bodo razumeli tudi mladi. Nerazumljivo je, da so podatki in dokumenti o koroškem plebiscitu zaprti

v deželnem arhivu,« je povedal Olip. Iskanje dolgoročne rešitve za Slovensko glasbeno šolo, uresničevanje sklepa upravnega sodišča, da je v občini Škocjan/St. Kanzian slovenščina uradni jezik, in sklep Občine Žrelec ter deželne vlade o delovanju dvojezičnih šol na Radišah/Radsberg in v Medgorjah/Migoriach do leta 2020 so dobri znaki za uveljavitev narodnostne in jezikovne enakopravnosti na Koroškem, je dejal po seji Foruma

za dialog Nanti Olip, ki je opozoril na finančne težave trijezičnega vrtca v Šentlenartu pri sedmih studecih/St. Leonhard bei Siebenbrunn.

Danes je na obisku pri slovenskih in dvojezičnih športnih društvih na Koroškem slovenska ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel. Udeležila se bo tudi proslave v počastitev 60-letnice Športnega društva Zahomec/Achomitz v Ziljski dolini.

Letošnja deželna proslava v počastitev 93. obletnice koroškega plebiscita je bila res drugačna kot pretekla leta: spravna, kulturna, brez izražanja sovraštva do Slovencev. Med govorniki je bila kot predstavnica mladih študentka Lisa Sandrieser, ki je v dvojezičnem govoru dejala, naj »sence okrog plebiscita počivajo. Moja mamica je koroška Slovenka, moj oče je Korošec z nemškim ozadjem, vendar sta oba želela, da odraščam dvojezično,« je dejala.

Pogovor

V sodstvu je vse manj malodušja

Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša te dni obiskuje sodna okrožja in sodnike spodbuja k dodatnemu zmanjševanju števila nerešenih zadev. Ob obisku gorenjskih sodnikov smo ga povabili na pogovor o trenutnih razmerah v slovenskem sodstvu, ki med drugim tarna zaradi pomanjkanja denarja.

Branko Masleša

SIMON ŠUBIC

Ob krčenju proračuna za sodstvo za 2013 ste izrazili bojazen, da bo to lahko negativno vplivalo na delo sodišč, a se je v prvi polovici leta število nerešenih zadev še dodatno znižalo. Kako si to razlagate?

»Nobenega podatka ne moremo ocenjevati samega zase. Dejstvo je, da ne moremo biti nezanimljivo, če iz sistema odide 250 ljudi. Korektno je povedati, da se je letos nekoliko znižal prihod zadev. Predvsem okrožna sodišča, kjer so bile v prejšnjih letih težave, so rešila dva odstotka več pomembnih zadev. Deloma to kaže pripisati uvedbi novih poslovnih procesov, kot je triaža, torej da vse zadeve, ki jih je moč rešiti brez sodnika, triažne skupine zaključijo že v najzgodnejši fazi. Deloma je k temu prispeval tudi institut priznanja krivde v kazenskem postop-

ku. Seveda se zavedamo stanja v državi, zato je naš predlog popolnoma minimalističen. Da ne bo nesporazuma: fiksni del proračuna, ki je tudi največji, je namenjen plačam, drugi del pa se nanaša na stroške postopkov oziroma na materialne stroške in pri tem delu smo predlagali alternativni proračun. Tu velja zakonitost: več se rešuje, več je stroškov. Ob tem sodnike opozarjamo, da je treba upoštevati tudi ekonomski vidik postopkov, toda nikoli na škodo poštenosti postopka in zagotavljanja pravic strankam. Kot veste, smo se državljanom zavezali, da bomo dosegli določene rezultate, in če hočemo biti odgovorni, moramo tudi zahtevati sredstva, s katerimi te cilje lahko udejanimo ali pa se jim bistveno približamo. Presodili smo, da sredstva v predlaganem proračunu za to ne zadoščajo. Če potrebnih sredstev ne bomo dobili, se bomo sicer trudili storiti vse, da cilje

izboljšali poslovne procese, želimo tudi zmanjšati število sodnikov, ki naj bi jih bilo v Sloveniji na sto tisoč prebivalcev največ v Evropi; od 1095 sodnikov pred tremi leti smo tako že prišli na okoli 970. Seveda pa namesto sodnikov zaposluje strokovno osebje, na katerega se lahko prenese številna opravila, ki so jih sedaj delali sodniki.«

V preteklosti je bilo problematično dolgotrajno reševanje kazenskih zadev ...

»Ocenjujemo, da je na kazenskem področju v zadnjem času prišlo do velikega napredka. Nenazadnje je sodstvo rešilo številne zahtevne zadeve, vsaj na prvi stopnji. Nekatere pa so prišle tudi do pravnomočne sodbe. Naša ključna usmeritev je, da se čas, odkar zadeva pride na sodišče, skrajša, potem pa naj se ji posveti toliko časa, kot je potrebno za zagotovitev poštenega sojenja.

dvajset let ne? Zakaj je sodstvo sploh dopustilo takšno situacijo?

»V zadnjih letih na sodstvo gledamo kot sistem in ga tako tudi vodimo. Diagnosticali smo najbolj ranljiva področja, problematiko pa rešujemo na ravni celotnega sodstva. Tako smo, recimo, zaznali zastoje pri kazenskih zadevah in težave v gospodarskih pravnih, ki se škodljivo reflektirajo tudi v delovanje gospodarstva. Tudi stečajni postopki so potekali prepočasno, sedaj pa se vse bolj kaže zelo pereč problem izvršbe, ki ga bo zelo težko rešiti, dokler se ne spremeni zakonodaja, ki bo primerljiva zakonodajam v sorodnih evropskih državah, kot sta Avstrija in Nemčija. S tem, ko na sistem gledamo kot celoto, ko skušamo izenačiti obremenitve in poskušamo doseči podobne pričakovane čase reševanja zadev, se zadeve že bistveno spreminjajo. Zakaj je bilo prej drugače, ne vem. Morebiti tudi zato, ker je prevladovala teza, da je vsako sodišče svet zase.«

Že pred časom ste dejali, da bi se morali sodniki bolj posvetiti vsebinskemu odločanju. Je bil to poziv k večji samozavesti?

»Izpostavili ste dve pomembni vprašanji. Glede vsebinskega odločanja ni bila težava le pri nas, ampak tudi v drugih državah, ki so prehodile podobno pot, da je bil formalističen način odločanja značilnost postopkov. Sodnika vidim kot nekoga, ki mora kakovostno rešiti spise in ki naj dela toliko, kolikor kakovostno zmore. Pri tem naj mu normativ ne bo ključno vodilo. Drugi del vprašanja glede samozavesti, avtonomije sodnikov pa je ključen, saj je sodnik odgovoren nosilec sodne oblasti in se mora tako tudi vesti. Če bo tako opravljal svoje delo, bo sicer obstajala tudi večja možnost, da bi utegnil biti tarča kritik. Samo samozavestni sodniki, ki znajo nevtralizirati vse vplive okolja in razsoditi izključno na podlagi dejstev in prava ne glede na pričakovanja javnosti, predvsem politične, so lahko dobri sodniki. To ves čas izpostavljamo in mislim, da se odnos sodnikov do opravljanja njihovega poklica spreminja na bolje. V sodstvu je tudi vse manj malodušja. Če se ozrete nekoliko nazaj, so bili sodniki precej stigmatizirani,

o njih se je govorilo slabšalno, ustvarjala se je slika o nesposobnih sodnikih in superiornih odvetnikih, kar je daleč od resnice. Imamo izjemno sposobne sodnike, nekaj povprečnih in tudi nekaj podpovprečnih, kot vsako okolje. Želimo pa doseči, da bo v sodstvu čim več sposobnih sodnikov.«

Kako na delo sodnikov vplivajo javne polemike zaradi sodb v najbolj odmevnih zadevah?

»Večkrat sem že dejal, da sodniki ne živimo izolirani od okolja in da je utemeljena kritika dobrodošla, ker nam postavi ogledalo. Javnost postaja vse bolj občutljiva, delo sodstva je vse bolj transparentno, zato je treba pričakovati, da se bo diskurz v tej smeri še naprej razvijal. V tem ne vidim nobenih težav.«

Kako gledate na letošnjo sodno reformo, ki naj bi prispevala k večji samostojnosti sodstva in hkrati omogočila večji nadzor nad njim?

»S prenosom raznih pristojnosti, predvsem administrativnih na vrhovno sodišče, se naša samostojnost ni posebej povečala. Soditi o tem, kakšni bodo rezultati uvedbe inšpekcijske službe, je še prezgodaj, ker naj bi začela delovati v začetku naslednjega leta. Stališče sodstva glede omenjenih sprememb je še vedno odklonilno. Bile so nepotrebne, saj je že prejšnja ureditev izvršilni veji oblasti omogočala zadostno kontrolo nad sodno vejo oblasti. Če bo prišlo do poskusov nedovoljnega vpletanja izvršilne veje v sodno, bomo na to opozorili in storili vse, da to preprečimo.«

Ali je trajni mandat sodnikov še vedno ogrožen?

»Trajni mandat je vrednota, brez njega ni neodvisnosti sodnikov. Ne vem, kdo bi si želel sodnikov, ki bi vsakič trepetali pred novo izvolitvijo in temu prilagajali svoje sojenje. Neodvisnost pa ne pomeni, da se lahko obnašajo neodgovorno. Mislim, da smo tudi tu v zadnjem času naredili kar precejšen premik. Kar nekaj naših kolegov je odšlo zaradi negativnih ocen, nekateri pa tudi potem, ko so bile zoper njih vložene pobude za uvedbo disciplinskih postopkov. Gre za siamska dvojčka – neodvisnost in odgovornost.«

»Sodnik je odgovoren nosilec sodne oblasti in se mora tako tudi vesti. Samo samozavestni sodniki, ki znajo nevtralizirati vse vplive okolja in razsoditi izključno na podlagi dejstev in prava ne glede na pričakovanja javnosti, predvsem politične, so lahko dobri sodniki.«

Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša: »Imamo izjemne sodnike, pa tudi nekaj podpovprečnih.« / Foto: Gorazd Kavčič

ku. Precejšen del kazenskih zadev se sedaj konča na ta način, sodnikom pa to omogoča, da se posvetijo drugim zadevam ter izobraževanju.«

Nezadovoljni ste tudi zaradi dodatnega krčenja sredstev v proračunih za prihodnji leti. Vladi ste zato poslali alternativni predlog proračuna, v katerem zahtevate dodatna sredstva. Če ne boste uslišani, kje se bo najbolj poznal primanjkljaj denarja?

»Od leta 2010 se je proračun za sodstvo znižal za več kot petnajst odstotkov – od 177 milijonov evrov realizacije imamo za 2014 predvidenih 149 milijonov evrov.

dosežemo, a želimo, da tudi izvršilna in zakonodajna veja oblasti prevzame svoj del odgovornosti, če nam samo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne bi uspelo.«

Manj denarja in zaposlenih, hkrati pa več rešenih sodnih zadev: sliši se kot recept za več sodniških napak in slabih sodb ...

»Kjer se dela, je vgrajena tudi statistična možnost napake. Za vrhovno sodišče je ključno, da v sistemu ponudimo rešitve, ki bodo verjetnost napak čim bolj zmanjšale. Težko pa se strinjam, da je sedaj več napak, ker se več dela. Dejstvo je, da smo

Ravno zato smo lani sprejeli t. i. K projekt in določili časovne standarde; v pomembnih zadevah specializiranega oddelka mora biti predobravnavni narok razpisan v 45 dneh, v roku šestih mesecev po pravnomočnosti obtožnice pa razsojeno na prvi stopnji. Kolikor mi je znano, zadeve tako tudi potekajo. Določene težave sicer ostajajo, ker so v prejšnjih letih zadeve obstale v preiskavi, zato je treba tudi temu področju posvetiti pozornost in poskrbeti za kadrovske okrepitve.«

Sodni zaostanki se zadnja leta znižujejo. Zakaj je kar naenkrat to izvedljivo, prej pa

Zgodbe

Planinci so Jakobu pomagali na konja

Vse poletje so v Valvasorjevem domu pod Stolom zbirali denar za pomoč štirinajstletnemu Jakobu z Brega pri Žirovnici. Sredi oktobra so družini izročili ček za 1400 evrov, s katerim so Jakobu omogočili njemu tako ljubo terapijo na konju.

MARJANA AHAČIČ

»Zdaj bo Jakob lahko še leta hodil na jahanje,« je bila, ko so ji izročili ček z zbranimi sredstvi, srečna Mateja Langus, mama 14-letnega Jakoba Urha z Brega pri Žirovnici. »Veste, našemu Jakobu jahanje predstavlja eno od redkih aktivnosti, pri kateri lahko zares uživa.«

Pobudnik akcije, ki je potekala pod sloganom Da bo jutrišnji dan lepši, je bil Aleš Štefe, oskrbnik Valvasorjevega doma, ki se je sredi junija skupaj s sodelavci odločil, da vso napitnino, ki so jim jo za dobro delo namenili planinci, zberejo in namenijo štirinajstletniku z Brega pri Žirovnici. Jakob namreč težko hodi, za daljše razdalje uporablja invalidski voziček. Tudi govori ne, mučita ga slabovidnost in naglušnost. Ima tudi pogoste epileptične napade. Ko je bil star štiri leta, je pravzaprav shodil prav s pomočjo terapije s konjem

in ob pomoči te plemeni- te živali je v naslednjih letih še napredoval. A tovrstne terapije niso poceni in Jakobova mama, ki je življenje posvetila skrbi za sina, ne hodi v službo, zato si jih družina komaj lahko privoščiti. »Seveda se zavedam, da je še mnogo družin, ki so v mnogo večji ekonomski stiski kot mi. Za zdaj kar shajamo, čeprav je stroškov, ki jih imamo zaradi tako hudo bolnega otroka, zares veliko. A terapija s pomočjo konjev je vendarle nekaj, česar si ne bi mogli privoščiti. Zato smo toliko bolj hvaležni za pomoč,« pojasnjuje.

Ko je za akcijo ekipe Valvasorjevega doma izvedel še novinar Slovenskih novic, Radovljičan Boštjan Fon, so se ji pridružili tudi bralci tega časopisa iz vse Slovenije. Skupaj se je tako do konca akcije, ko so družini izročili ček Krambergerjevega sklada, prek katerega so denar zbirali bralci Slovenskih novic, in ček Planinskega društva Radovljica,

Ob zaključku akcije so pri Valvasorjevem domu pod Stolom pripravili slovesnost, na kateri so Jakobu Urhu (na vozičku, za njim stoji mama Mateja) in njegovi družini izročili zbrana sredstva, s katerimi so mu omogočili zanj tako pomembno terapijo s pomočjo konj.

lastnika Valvasorjevega doma, zbralo nekaj več kot 1400 evrov. Svojo donacijo – pet brezplačnih ur jahanja – pa so že ob začetku akcije

dodali tudi v podjetju Zima, kamor bo Jakob tudi hodil na hipoterapije.

Tistoprvooktobrskonedeljo, ko so Urh - Langusovim

Jahanje predstavlja eno redkih aktivnosti, pri katerih Jakob zares lahko uživa, je povedala mama Mateja.

pri Valvasorjevem domu izročili zbrani denar, je bilo pod Stolom zelo slovesno. Zbrali so se planinci, žirovniški župan Leopold Pogar, tudi redni obiskovalec te priljubljene planinske postojanke, predsednik

planinskega društva Radovljica Franci Ažman, pevci zbora Triglav in številni prijatelji. Zadovoljni, da gredo zbrana sredstva v prave roke, so Jakobu zaželeli predvsem zdravja in čim več ur na konju.

Otroci so zelo dojemljivi za tuj jezik

Prekaljena vzgojiteljica Josefina Petschnig iz vrtca v Železni Kapli sicer odlično govori slovensko, a ob vsakokratnem obisku v vrtcu Palček na Jezerskem z otroki ves dan ne spregovori v njihovem jeziku. Nagovarja jih v nemščini, v tem jeziku pojejo pesmice in se učijo preprostih besed, kot danke, bitte, guten Tag (hvala, prosim, dober dan). Istega dne v vrtcu v Železni Kapli gostuje vzgojiteljica z Jezerskega in s tamkajšnjimi otroki govori le slovensko.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Izmenjava vzgojiteljic obeh vrtcev se je začela lani, in ker se na tak način lahko odlično širi jezikovno obzorje najmlajših, jo letos nadaljujejo. Vzgojiteljica Josefina Petschnig ali za otroke tante Pepi* je tako že stara znanka jezerskih otrok in tisti, ki so bili v vrtcu že lani, so ob njenem ponovnem delovnem dnevu na Jezerskem za njo hitro povzeli preprosto nemško pesmico. »Najbrž so jo trenirali tudi doma s starši,« pravi vzgojiteljica, ki sicer že četrto stoletja vzgaja otroke v dvojezičnem vrtcu v Železni Kapli, pred tem pa je nekaj let službovala v Šentjakobu v Rožni dolini. »Otroci so zelo dojemljivi za nemščino, razumejo vsakdanja navodila: umijmo si roke, gremo na igrišče, čas je za spanje; za menoj ponavljajo pesmico, v nemščini znajo tudi preproste besede kot hvala, prosim, dober dan.«

V vrtcu Palček je letos petnajst otrok, v vrtcu v Železni

Vzgojiteljica Josefina Petschnig /Foto: Tina Dokl

Kapli jih je 45. Lani sta se vzgojiteljici v vrtcih izmenjali šestkrat, letos so znova začeli dobro prakso. Medtem ko je bila tante Pepi na Jezerskem, je bila vzgojiteljica z Jezerskega Daša Pučko v Železni Kapli.

Kakšne razlike med vrtce- ma opaža »tante Pepi«?

»V Železni Kapli z otroki govorimo v obeh jezikih, nemškem in slovenskem.

V naših skupinah je po 25 otrok, gre za tako imenovane družinske skupine, v katerih so otroci od tretjega do petega leta starosti skupaj, imamo pa tudi eksterne skupine za najmlajše. Malico starši otrokom pripravijo doma, razen ob petkih, ko jim jo naredimo vzgojiteljice. Sicer pa smo si lani pridobili certifikat Kneippov vrtca, saj delamo po programu t. i. petih stebrov: gibanje, vode, rastline, hrana, življenjska radost...,« pojasnjuje vzgojiteljica iz Železne Kaple. Pred letošnjim poletjem so na zabavo ob sklepu projekta povabili tudi jezerske otroke, njihove starše in vzgojiteljice. Vprašam jo tudi, kako drago starši plačujejo vrtca v Železni Kapli. Cena je za otroka v družinski skupini 94 evrov mesečno brez kosila, s kosilom 126 evrov, cena najdražje skupine za najmlajše pa znaša 190 evrov. Cena se zniža v primeru, da sta v vrtcu vključena dva ali več otrok iz iste družine. Vrtca je odprta od 7. ure zjutraj do 16.30, še pove

gostja iz Železne Kaple. Pri organizaciji vzgojnega dela ne opaža razlik, v skupini delata vzgojiteljica in njena asistentka in že dolgo jim ne rečejo več »vrtarice«, kot so jim včasih. Tudi pri starših so motivi za vpis otrok v vrtca podobni kot na slovenski strani: najmlajšim želijo predvsem zagotoviti varstvo,

kasneje pa jih pošiljajo v vrtca zaradi razvoja in socialnih odnosov. Dvojezični vrtca na avstrijski strani naj bi ohranjali tudi slovenski jezik v nemško govorečem okolju. Za vrtca v Železni Kapli pa je značilna še ena posebnost, ki smo jo v slovenskih zvedbo devetletne osnovne šole odpravili: leto dni pred

vstopom v šolo je vključitev v vrtca obvezna.

»Med otroki na Jezerskem in v Železni Kapli pa ne opažam razlik. Vsi so živahni in radoživi, na Jezerskem pa letos prevladujejo deklice,« še strne vtise o otrocih tu in onstran meje Josefina Petschnig.

* teta Pepi

»Tante Pepi« med jezerskimi otroki, zraven je tudi pomočnica vzgojiteljice Urška Zibelnik.

Na robu

Naša teta, 2. del

Presenečenje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Nekega lepega dne si je stric Gustl kupil moped. Dejal je, da ne gre drugače, ker ga bolijo noge. A je veselje ob novi pridobitvi trajalo le kratek čas. Na poledeneli cesti ga je zaneslo v bližnje drevo in ker takrat čelade niso bile obvezne, je bil na mestu mrtev. Teta Malči pa je v ogromni hiši čez noč ostala sama.«

To so bili časi, ko so mrlički ležali na parih kar doma. Ker je prišla Gustl nova smrt nepričakovano, so bili vsi precej zmedeni, le Malči je ohranila trezno glavo. Poskrbela je za vse, celo šiviljo je najela, da je njej in sestram domala čez noč sešila žalne obleke. V cerkvi si je izposodila umetne rože, nekaj ciklam, ki so krasile okenske police, pa so imeli kar doma.

»Njeni bratje in sestre so doto že dobili in tako je Malči čez noč – povsem nepričakovano – postala gospodarica kmetije. V bistvu se ni kaj dosti spremenilo, saj je bila pri težjih delih še zmeraj odvisna od svojih sorodnikov. Trmasto se je držala tradicije. To se je videlo že pri malici, ki je bila še zmeraj enaka kot v času, ko so živeli njeni starši: starejši so pili krljevo vodo, v katero je kanila nekaj vina, zraven kruha pa jim je postregla domačo salamo, slanino, čebulo ali zaseko. Za otroke pa je zadoščalo, da so si na kruh namazali mast in jo potresli s sladkorjem. Ob spravljanju sena, žetvi ali jeseni, ko sta se ribala repa in zelje, je napekla

flancate, potico in špehovko. Bila je trmasta in je vztrajala, da jo je treba ubogati, četudi kdaj ni imela prav. Pa svoje zmote ni nikoli priznala,« se spominja Izidor.

Nekoč je bila povsem slučajno priča nekemu prepiru med dvema sosedoma. Ko so jo povabili na sodišče, da bi potrdila, kaj od zmerjanja, ki ga je slišala, je bilo resnično in kaj ne, je mirno počakala, da je sodnik prebral zapisnik. Potem pa, ko ji je dal besedo, je brez kančka sramu naštela vse zmerljive, od psice, kurbe do krave zgonjene. Kasneje so pripovedovali, da so se ob njenih besedah vsi, ki so bili v sodni dvorani, pošteno muzali, sodnik pa je pošteno zardeval.

»Z leti je postajala vedno bolj zagrenjena, vase zaprta, mrka. Še celo k maši je nehala hoditi. Nikoli nismo izvedeli, kaj se ji je župnik zameril. Razživila se je le tedaj, ko smo jo obiskali nečaki. Mene je izbrala za naslednika. Ko bom umrla, bo vse to, kar vidiš, tvoje, mi je govorila. Kimal sem, v bistvu sem bil še preotročji, da bi se darila kaj prida veselil. Pa tudi: doma smo bili navajeni na centralno kurjavo, kopalnico in drugo udobje, vsega tega pa pri teti ni bilo, zato se mi hiša sploh ni zdela veliko vredna,« nadaljuje svojo zgodbo Izidor.

Leto so tekla, teta se je vedno bolj krivila, tudi okoli živine ji je lahko pomagala le ena od sester, ki je bila

upokojena, verjetno zato, ker jo je kmečko delo dosti bolj veselilo kot druge.

Izidor in bratrance so študirali, eni bolj, drugi manj uspešno. Potem so se poročili, bili bitke za boljše službo, stanovanje, rodili so se jim otroci.

»Nekoč, ko sem prišel domov na obisk, sem z žalostjo v srcu ugotovil, da je postala teta betežna, shujšana, krhka in prosojna. Njena najljubša sestra je imela bolnega moža in ji ni več zmogla pomagati kot nekoč. Eden od stricev je medtem umrl, drugi je bil v domu za starejše, tako da ni kazalo drugega, kot da tudi za teto najdem kakšno prosto mesto v njem. Spominjam se, sedeli smo v hiši, za pečjo in jo spraševali, če ima kaj prihranjenega. Gledala je v tla in zmajevala z glavo. Res sem se znašel v zagati. S partnerico sva bila zelo na tenko z denarjem, načrtovala sva nov avto, a so želje v hipu padle v vodo. Stisnila sva zobe, saj sva bila še mlada in sva vedela, da se vse da, če se hoče.«

Naložila sta teto v avto in jo odpeljala v bližnji kraj v dom za starejše, v katerem je bival tudi njen brat. Bila je povsem apatična, kot bi ji bilo vseeno, da zapušča dom.

»Po štirinajstih dneh, ko sem jo prvič obiskal, sem presenečeno obstal na vratih. Z še eno žensko, s katero si je delila sobo, sta sedeli za mizo in prepevali narodne pesmi. Malči se je ob redni hrani in

ustrezni negi dobesedno razcvetela. Veselo je kramljala z mano in me stiskala k sebi, ko je videla, da sem imel solzne oči. Kmalu se oženi, rada bi plesala na tvoji poroki, mi je govorila. Malo sem zardel, saj sem res že predolgo živel na koruzi, na poroko pa – prav zaradi nič kaj prijaznega finančnega položaja – nisem smel niti pomisliti. Čeprav je bil znesek, ki sem ga mesečno plačeval za teto, visok, mi ni bilo žal. Res sem jo imel zelo rad.«

Medtem je tudi Malčina najljubša sestra izgubila moža in v želji, da ne bi živela sama, je Malči povabila k sebi. Prišla je za nekaj dni, a se je potem postavila na vse štiri, da mora iti nazaj v dom. Trdila je, da se tam počuti kot kraljica, saj vsi hodi okoli nje in ji strežejo.

Ko jo je Izidor prosil, da pa bi vendarle ostala pri domačih, se je razjezila in togotno butnila z nogo ob tla, češ, ti pa kar tiho bodi, saj ti bom zapustila hišo.

Imel je še srečo, ker je bila partnerica razumevala ženska, saj se je kot socialna delavka pogosto soočala s takšnimi in še hujšimi težavami, ki so se porajale v podobnih situacijah. Vseeno ga je mičkeno žrlo, njegovi bratrance in sestrične so že zdavnaj zlezli na zeleno vejo, si kupili nove avtomobile, hodili na dopust, on pa je životaril doma, saj je šel večji del proračuna za plačilo domske oskrbe.

Zaradi iskanja dodatnih služkov je tudi diplomiral kasneje kot drugi. Ravno na dan, ko bi moral v Ljubljano na slovesno podelitev diplome, so ga poklicali iz doma ter mu povedali, da je teta Malči povsem iznenada umrla.

»Rekli so, da je še sama prišla na kosilo v jedilnico, se usedla za mizo, naslonila na roke ter za zmeraj zaspala. Kljub vsemu mi je bilo iskreno hudo za njo.«

Čez nekaj mesecev je v trgovini slučajno srečal znanako, ki je delala na banki. Tako kot vsi na vasi je tudi ona vedela, da ga je teta določila za dediča. »Pridi en dan k meni, da denar, ki ga je imela na računu, prenese mo na tvojega,« mu je mimogrede namignila.

»Bil sem povsem šokiran. Z odprtimi usti sem zijal vanjo, kajti nič mi ni bilo jasno. Povedal sem ji, da je teta ves čas zanikala, da bi imela kaj prihrankov. Znanca se je nasmehnila in dejala, da ni edina, ki na takšen način vleče sorodnike za nos. Ko sem pozneje na banki videl, da sem postal lastnik pravega bogastva, sem se začel tresti kot šiba na vodi od presenečenja. Še danes ne vem, s kakšnimi nameni je teta tajila tisti denar, vendar res ni bilo lepo od nje. Sedaj je, kar je, denar mi je prav prišel, kljub temu pa je ostal grenak priokus, ki se ga še dolgo ne bom mogel znebiti,« je še dodal Izidor.

(Konec)

Ali smo boljši partnerji ali starši?

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Večina ljudi je najprej partner nekemu, šele nato starš. Če bi vas vprašali, katera vloga je za vas pomembnejša, kaj bi odgovorili? Partnerska ali starševska? Ponavadi si želimo, da bi bili obe enakovredni, vprašanje pa je, kako nam to uspeva. Mame potihno ali naglas dajemo prednost starševski vlogi, očete pa partnerski. Težko je biti razsodnik, saj se obe prepletata in sta v različnih življenjskih obdobjih različno zastopani. Težava nastane, če ena izmed vlog popolnoma prekrije drugo in začne nastajati škoda – pri otrocih ali pri partnerjih.

V družini ne moremo biti samo partnerji ali samo starši. Partnerski odnos je vsekakor osnova, ki vpliva na razvoj dogodkov. Je tudi preventivna zaščita otrok pred starši, da si jih ne lastijo in polastijo za vse življenje.

Lastništvo se porazdeli še na partnerje. Zelo preprosto in dokaj pogosto postanejo otroci izgovor za tiste starše, ki se jim ne ljubi ukvarjati s partnerskim odnosom. Otroci so krasni za uporabo. Sliši se grdo, v resnici pa je še grše. Mame smo prave mojstrice za to in vsako oporekanje z moške strani vzamemo kot napad nase. Branimo se z vsemi argumenti, zakaj imajo otroci prednost (čeprav to sploh ni bistvo), in za nameček naštejemo še dodatne argumente, ki so v prid našemu stališču. Otroke smo rodile. Imamo mleko! Imamo več gospodinjskih opravkov kot moški. Mislimo na več stvari hkrati. Želimo biti najboljše v vsem. Otroci so neboljši in nas zelo potrebujejo. In še nekaj takšnih bla-bla-bla. Deset proti nič za ženske.

Sedaj pa neprijetno vprašanje. Ali se kdaj vprašamo, kdo je moški, ki stoji (leži, sedi, kleči) pred nami in si želi naše naklonjenosti, časa in energije? Mar ni tako, da je bil še pred časom isti moški naš objekt ljubezni, pozornosti in občudovanja? Saj to ne more kar izpuhteti, izginiti ali umreti brez razloga? Kaj se je zgodilo, da ga ne vidimo več tako? Kdaj postane samo nekdo, ki stalno nekaj hoče od nas? Koliko časa mine od srečnega dne pa do takrat, ko se partner počuti odveč? Ko se umakne? To ni hvalnica moškemu in graja ženski. To je samo vprašanje, za katerega ima vsak par svoj odgovor. Mogoče se moški upravičeno bojijo močnih žensk, ki potrebujejo le samca za seme, vse drugo pa naj bi opravile same. Smo ženske prešle mejo

emancipacije in smo že na škodljivi strani dokazovanja samostojnosti – na tisti, ki izključuje dvojino samo zato, ker je tvegana in terja prilaganje? Ali pa smo tako kot mnoge v drugih kulturah sklenile kupčijo, ki vključuje pričakovane družbene vloge mame in žene.

Vsekakor je vredno razmisliti, ali nam je partnerstvo v korist ali v škodo ali samo navaden paket, ki ga naročiš, ko je čas za to. Kajti, če je partnerstvo zaveza, iz katere dobivaš moč za nove zmage (tudi na področju starševstva), potem bi mu morali peti hvalnico. Morali bi ga zalivati in negovati, saj nam pomaga preživeti vsakdanje male in velike bitke. Če smo srečni kot partnerji, smo tudi kot starši veliko boljši, saj ne povzročamo nezdrave navezanosti (očkova princesa, mamin sinček)

na strani otrok. Potem se ni treba boriti za otrokovo pozornost in naštevati, kaj vse je kdo naredil za otroke. V zdravi partnerski navezi je doma veliko spoštovanja, upanja in sprejemanja. Šele ko to obvladamo v odnosu s partnerjem, smo to sposobni prenesti na otroke. Do takrat pa se čim večkrat vprašajmo, katere vzorce smo prinesli s seboj in jih zaradi občutka varnosti (ki ga zahteva mali otrok v nas) ne spuštimo iz rok. Ni mi treba poudarjati, da je veliko teh vzorcev uničujočih. Edini način, da tega ne prenesemo naprej, je ukvarjanje s tem. To je veliko boljše kot tarnanje za šankom (vse ženske so enake?) ali pri frizerju (moški so kot otroci?). Zanimivo je, da na to nihče ne pomisli, ko usklajuje barvo poročne šopka z barvo čevljev.

Zanimivosti

Planinski izlet: Koštrunove špice (2505 m)

Vojni nesmisel

Koštrun je kastriran oven. Zakaj ima gora ime po njegovih rogovih, ne vem. Spomenik groze prve svetovne vojne. Gora, ki spominja in opominja na vsakem koraku. A zgodovina nas očitna ni naučila ničesar. Čarobni svet kozorogov.

JELENA JUSTIN

Danes se bomo spet odpravili v čudovite Zahodne Julijce, ki vedno navdušijo. Obiskali bomo še eno od sosednjih gora Viša, kjer nas ostaline preteklosti spominjajo na vojne nesmisle, ki so se dogajale pred skoraj stotimi leti v tem delu Julijskih Alp. Ostaline, ki nas navdajo z grozo in obenem opomnijo, naj se vojni nesmisli ne dogajajo nikoli več! A očitno nas zgodovina ni naučila ničesar.

Izhodišče današnjega vzpona je Sella Nevea, prelaz, prek katerega se lahko spustimo v Režijo. Mimo Kranjske Gore se zapeljemo proti Trbižu. Malce pred njim zavijemo levo proti Bovcu ali Predelu. Ob Rabeljskem jezeru zavijemo desno proti Nevejskemu sedlu/Sella Nevea. Sledimo do sedla, kjer na desni strani zagledamo manjše parkirišče, nad katerim je tudi manjše smučišče.

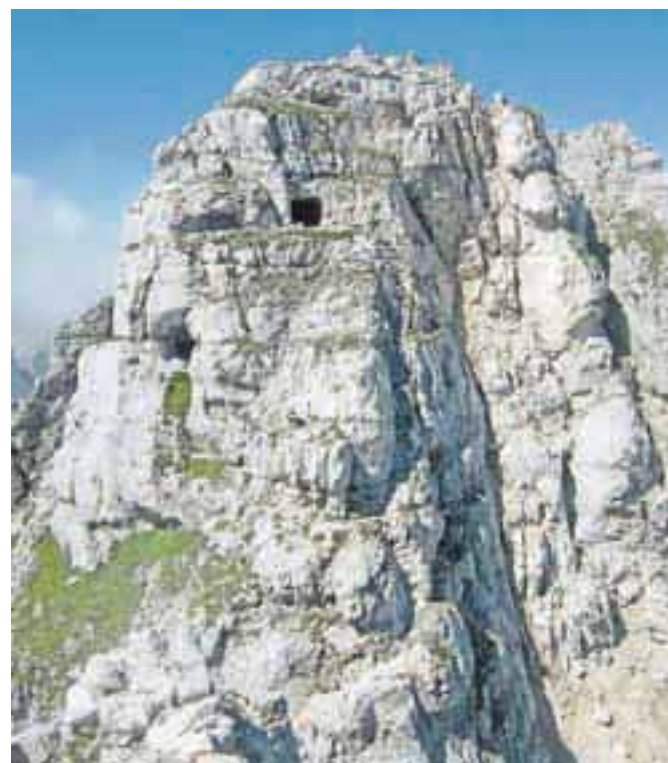
S parkirišča nadaljujemo po makadamski poti po desni strani smučišča. Sledimo poti št. 625, se nekaj časa vzpenjamo po cesti, nato pa nas markacije usmerijo levo, v gozd. Pot skozi gozd se strmo dvigne. Trikrat prečimo makadamsko gorsko cesto. Levo se odcepi pot, ki vodi proti planini Pecol oz. koči Brazza, mi nadaljujemo naravnost. Pot začne zavijati

desno in prečiti pobočje. Smo na travnatem območju. Hitro pridobivamo na višini. Gremo mimo ostalin starih, kamnitih objektov, nato pa se v prečnem vzponu povzpemo na sedlo Scalini, 2022 m. Pot do sedla je čudovito razgledna, sploh pogled v smeri prihoda prikaže kanansko pogorje v vsej njegovi mogočnosti. S sedla se spustimo, krajši čas sledimo proti koči Corsi, nato pa nas smerokaz na skali usmeri levo, na pot št. 626, v krnico, na vrhu katere je Škrbina prednje Špranje, 2138 m. Na začetku sledi vzpon po travnatem pobočju, a z vsakim višinskim metrom smo bližje strmim pobočjem Punta Plagnis na levi strani in Koštrunovih špic na desni strani. Na Škrbini je razpotje

poti; levo gre pot Ceria Merlone, ki preči Poliške Špice, mi pa zavijemo strmo desno na pot Anita Goitan, ki pelje proti Škrbini zadnje Špranje. Takoj s Škrbine je strm vzpon po travnatem pobočju, ki je po dežju precej nedoben in na meji zdrsa. Z zahodnega pobočja gore počasi v prečnem vzponu preidemo na južna pobočja. Prečimo strma pobočja, zato je potrebne kar nekaj previdnosti. Strmina ne popušča, skale se mešajo z zemljo in travo; previdno. Ko smo skoraj na glavnem grebenu, nas precej velik močič opomni, da moramo zaviti levo. Rahla prečka v levo in nekaj metrov strmega terena, ko bomo pred seboj videli znamenite izklesane in betonirane stopnice. Povzpemo

se po stopnicah. Jeklenice ni nobene, na stopnicah je nekaj grušč, zato počasi in previdno. Na vrhu stopnic smo pri vходу v vojaški rov, ki je prepleten in na koncu vsakega je strelna lina. Groza in nedoumljivost, ki jo je nemogoče razumeti. Tik ob rovu je treba prosto preplezati približno dva metra, nato pa se v nekaj korakih sprehodimo do vrha.

Koštrunove špice postrežejo s čudovitim razgledom, saj imamo v neposredni bližini mogočni Viš, pred nami pa se razprostira tudi greben Poliških Špikov, preko katerih poteka zavarovana pot Ceria Merlone; Špik nad Špranjo, Špik nad Nosom, Škrbina nad Tratico, Špik Hude police, Špik nad Cjanerico, Špik nad Plazom,

Opomin in spomin na vojne grozote: predor, rovi in stopnice, ki vodijo tik pot vrh Koštrunovih špic. / Foto: Jelena Justin

Vrh Brda in končno Montaž oz. Špik nad Policami. Z nekaj sreče nas bo s sosednjega travnatega vrha opazoval kakšen kapitalen kozorog.

S Koštrunovih špic sestopimo po poti vzpona. Previdno na tistih dveh metrih, ki jih moramo preplezati navzdol, pozorno pa tudi na izklesanih stopnicah, da nam

ne zdrsne. Ko pridemo do markirane poti, pa lahko nadaljujemo levo do koči Corsi, od koder se vrnemo nazaj na Nevejsko sedlo, ali pa preprosto sestopimo po poti vzpona.

Nadmorska višina: 2505 m
Višinska razlika: 1315 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Spremljevalci dobršnega dela poti / Foto: Jelena Justin

Naš tokratni cilj Koštrunove špice s sedla Scalini / Foto: Jelena Justin

Noč čarovnic

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Salzburško v soncu. V Mozartovem mestu so trgovine polne kostumov in pritliklin za noč čarovnic. A mene zanese v knjigarno. Izbrani pravi, da čarovniškega kostuma tako in tako ne potrebujem. Zgodba, ki jo odkrijem med salzburškimi sagami, pa je grozljiva. V 17. stoletju je v Salzburgu živel coprnik, ki so mu pravili Jackl. Nihče ni vedel, kje živi. Pojavil se je zdaj tu, zdaj tam in spet izginil. Pravili so, da se ukvarja s čarovnijami, se družijo s coprnici in hudičem na gori Speiereck, da se oblanci, ki jih lušči od klade, spreminjajo v sive miši. Da se, če se namaže s posebnim mazilom, za 24 ur lahko spremeni v volka. K svojim nemarnim početjem je vabil

predvsem mlade pastirčke, med katerimi so ga nekateri oboževali, nekateri pa sprejeli hudičev krst, ki so mu pravili Hirnreiben/zdrgrnjenje možganov. In tako naj bi v letu 1678 v Salzburgu ugonobili več kot sto pobov, starih od 11 do 20 let, češ da so njegovi učenci in hudičevi vajenci. Nato pa je Jackl v bližini gradu Moosham (vreden ogleda) naletel na patra kapucina, ki mu je prebudil vest, in Jackl je priznal svoja dejanja. Obsodili so ga na smrt – kot njegove »pobiče«. Z Izbranim sva malce s strahom jedla rulado, saj so bile police polne užitnih pajkov, duhcev, lobanj, a v njej ni bilo ne pajkov ne črvov ne krastač. Je bil pa gumijast (sladkorni) črv v koktajlu.

»Ledena kri«

Za eno osebo potrebuje: 50–60 ml brusničnega ali enako količino pesinega soka, 25 ml gina, 25 ml borovničevega likerja, 10 ml sirupa granatnega jabolka (grenadine), zdrobljen led.

Vse sestavine zmešamo in zlijemo v kozarec z zdrobljenim ledom. Okrasimo čarovniško.

Rulada Halloween
Halloweenroulade

Za 16 kosov potrebujemo, testo: 300 g olupljene, razpeščičene muškatinne buče, 5 jajc, 10 g kristalnega sladkorja, 1 ščepljiva soli, 150 g moka, 1 žličko pecilnega praška; nadev: 6 lističev želatine, 230 g skute (20

odstotkov maščobe), 100 g sira mascarponeja, 100 g sladkorne moka, 1 vanilijin strok, 1 limono, 200 ml sladke smetane, 50 g marelične marmelade, olje ali maslo za tortni model, drobtine, 200 g čokoladne glazure, sesekljana bučna semena.

O olupljeno in izpeščičeno bučo drobno naribamo. Jajca, sladkor, vanilijino sredico in sol penasto umešamo. Moko in pecilni prašek dobro zmešamo in z naribano bučo pridamo jajčni zmes. Pekač obložimo s peki papirjem in testo na srednji rešetki pečemo približno 15 minut pri 180 °C. Ko je testo pečeno, ga takoj zvrnemo na drug kos papirja za peko. Rulado takoj zvijemo in ohladimo.

Za nadev raztopimo želatino v mrzli vodi. V sledi gladko zmešamo skuto, mascarpone, sladkor v prahu, vanilijo in limonin sok. Želatino izstisnemo in stopimo v vodni kopeli in vmešamo v nadev, ki mu dodamo še trdo stepeno smetano.

Rulado razvijemo, jo najprej namažemo z marelično marmelado, nato še s kremom, s pomočjo papirja zvijemo nazaj in damo za 2 do 3 ure v hladilnik. Nato nad vodno kopeljo stopimo čokoladno glazuro, oblijemo rulado in jo potresemo z grobo sesekljanimi bučnimi semeni ali srebrnimi kroglicami. Lahko si pa izmislimo čarovniško dekoracijo.

Pa dober tek!

Tečem, tečeš, teče

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Ta nedelja bo po mojem v znamenju vsaj dveh reči – če se zgodi samo tisto, kar je predvideno in ne še kaj nepredvidljivega in hudega. Bog ne daj. No, kar vemo, da se bo zgodilo, ni prav nič hudo. Sredi noči s sobote na nedeljo nam bodo ure premaknili za eno nazaj in spali bomo eno uro več. Božji dar. Drugo, spet predvidljivo: za veliko večino državljanov bo nedelja povsem običajna, a poseben pečat ji bo dala manjšina, ki ni tako številna, je pa zelo opazna. Tista, ki se bo udeležila ljubljanskih treh tekov. Eni bodo tekli »le« deset kilometrov, drugi mali in tretji kar cel maraton.

Slovenija vse bolj teče. Slovenske reke tečejo kot zmeraj. Tudi v naši družbi teče marsikaj navzdol, standard nam pada v slapovih, pada tudi morala. Kljub temu je

očitno vse več posameznikov, ki tečejo. To vidim tudi sam, skozi okno, pred katerim pišem zadnjih 18 let, gleda pa na malo prometno lokalno cesto na gorenjskem jugu. Pred letom 2000 ni po njej tekel skoraj nihče, v novem tisočletju se je začelo in vsako leto stopnjevalo. Tekaveč je vse več, skozi celo leto, tudi v dežju in pozimi, največ jih je septembra in oktobra, ko se pripravljajo na ljubljanski tek. Med njimi je tudi Žana Jereb, ki je lani tekla maraton na olimpijskih igrah v Londonu.

In ko sem že pri teku, naj mi bo dovoljeno zapisati še nekaj o moji osebni skušnjavi s tekom. V mladih letih sem tekel le, kadar je bilo obvezno, pri telovadbi v šoli in med jutranjo vadbo pri vojakih. Imel sem jih že čez 50, ko sem enkrat med hojo na Žirovski vrh dohitel rojaka Viktorja Žaklja; takrat jih je imel že čez 60, letos jih je dopolnil 70. Prav nič ni hitel in razložil mi je, da se le počasi ogreva za tek; ko bo enkrat na vrhu, bo tekel po dolgem grebenu Žirovskega vrha proti vzhodu, vse do Smrečja in potem nazaj po dolini Račeve proti Žirem. Hm, sem pomislil; naglas pa izjavil, kako si sebe v teku še predstavljati ne morem, kaj šele, da bi dejansko stekel. Češ da bi moje telo česa takega itak ne zmoglo. Miha, vse je v glavi, je oporekal Viktor. In potem je nanese, da je začela ravno tisto leto teči moja življenjska sopotnica in če sem jo hotel dohajati,

sem moral steči tudi sam. Pa je šlo, vsako leto malo bolj, v moji dolini sem si omislil tekaško traso, dolgo deset kilometrov, pretekel pa sem jo v eni uri. Hitreje nisem niti poskušal. Letos paziram, kriva je Ahilova tetiva, prihodnje pomlad bom spet poskusil; če ne bo šlo, ostanem pri hoji v hrib, ki je moja temeljna in najljubša disciplina. Reči hočem, da je imel Viktor prav: glavno je v glavi, kjer je softver, hardver v nižjih predelih telesa se mu že priredi. Zatakne se le v primeru, če pretiravaš in se hardver poškoduje.

»Najdejo se ljudje, ki se takšnim, ki tečejo vsak dan, posmehujejo, češ da hočejo večno živeti. Ampak meni se zdi, da med ljudmi, ki tečejo, ni veliko takih, ki bi to počeli, ker bi hoteli dolgo živeti. Kvečjemu je, po mojem mnenju, večina takih, ki mislijo, da ni važno, kako dolgo živijo, ampak to, da v svojem življenju, kolikor ga bo, živijo čim bolj polno. Ni isto, če živiš deset let v prazno, ali deset let s točno določenim ciljem pred sabo, in mislim, da tek pripomore k temu, da imaš pred sabo cilj. Znotraj lastnih osebnih omejitev poskusiti čim koristneje izrabiti samega sebe, to je bistvo teka, in obenem metafora za življenje (in v mojem primeru za pisanje). Mislim, da bi se s tem strinjala večina tekačev.« Tako Haruki Murakami, slovit japonski pisatelj in maratonec, v knjigi »O čem govorim, ko govorim o teku«. Se strinjate?

Vaš razgled

Radovljiški Linhartov trg je zadnjih nekaj dni praznično obarvan: hiše so okrašene z lučkami, na sredi trga stoji velika novoletna jelka, strehe in ulice je pobelil sneg. A ker je šele oktober, je bil sneg umeten, praznično vzdušje pa ustvarjeno za potrebe snemanja televizijskega oglasa italijanskega podjetja, ki si je za prizorišče izbralo prav staro Radovljico. M. A.

Na fotografiji v našem tokratnem izboru prevladuje rumeno rjava barva. Luka Renar je s svojim novim fotoaparatom naredil lep makro posnetek kostanja. Vsem, ki kostanja to jesen še niso nabirali in okusili, tudi s sliko vzbujamo slast in jim svetujemo, naj pohitijo v gozd. G. K.

Nove knjige (196)

Tek – moja norost

MIHA NAGLIČ

»Tek TransAmerica Footrace sem zasledil v neki ameriški reviji leta 1992. Zame je bila neka nova tekaška zadeva in v hipu je postala zelo zanimiva. Imel sem precejšnje izkušnje na velikih tekmah, ampak tek, ki bi trajal čez cel kontinent, razdeljen na 64 etap praktično brez počitka? To je bila zame nova dimenzija ultrateka. Sprva si sploh nisem znal predstavljati, kaj pomeni TransAmerica Footrace, kakšen preizkus je to. Po glavi so mi rojile prav take misli kot leta 1983, ko sem bral v nekem avstralskem časopisu o teku The Westfield Sydney to Melbourne Ultramarathon, dolgem točno 1016 kilometrov, in si rekel, da se tega

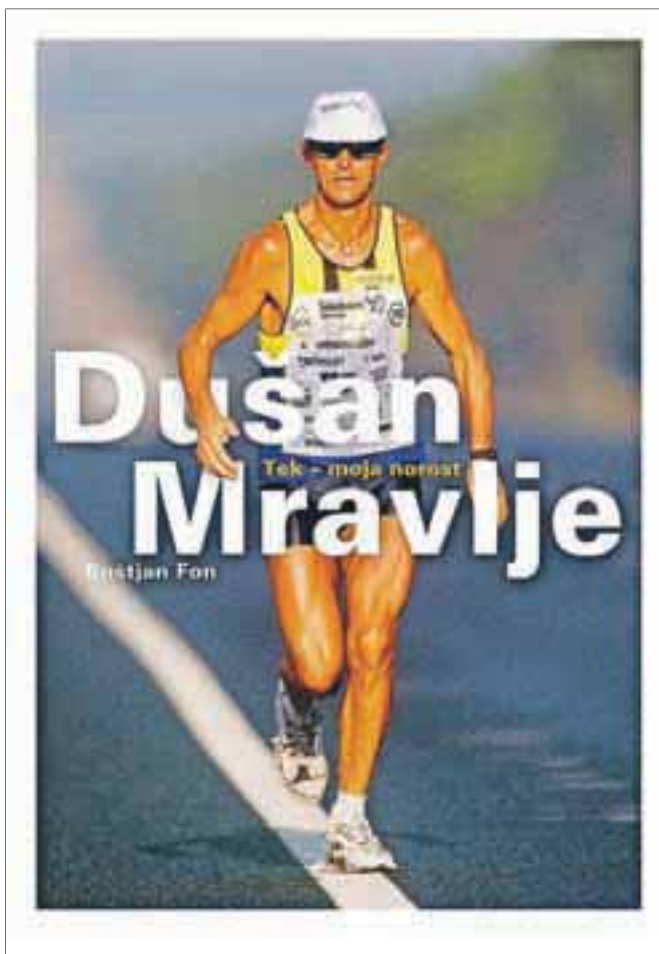
ne da odteči. Pa sem zmogel The Westfield Sydney to Melbourne Ultramarathon, bilo je tri leta po tistem, ko sem izvedel za ta tek. Nad idejo same preizkušnje sem bil tako navdušen, da me je začelo vleči v Avstralijo na start v Sydney tako močno, da sem treniral doma in zbiral sredstva za pot. Na nič drugega nisem mislil kot na to divjo preizkušnjo. Imel sem prednost pred drugimi, ki je znašala spodobnega pol dneva. Zakaj se torej ne bi lotil TransAmerica Footrace?« Tako je ultratekač in gorenjski rojak Dušan Mravlje opisal, kako je v njem zorela odločitev, da se udeleži enega svojih največjih tekov: TransAmerica Footrace, 4703 km, 64 dni. Njegove izpovedi je zapisoval Boštjan Fon in

jih povezal v zajetno tekaško knjigo z gornjim naslovom.

»Le malokatera športna zgodba na Slovenskem se lahko primerja z življenjem Dušana Mravlje in le malokatero športno življenje pri nas je bilo tako dolgo, brutalno, pa tudi uspešno, kot je bila tekaška kariera Dušana Mravlje. Ne poznam človeka na planetu, ki bi bil kot Dušan, da bi si le dvakrat na leto ne nataknil tekaških copat in ne odtekel dnevnega obroka, izraženega v tisočeri in tisočeri korakih. No, en tak človek je še bil, a ga žal ni več; to je bil kolesar in Dušanov gorenjski rojak Jure Robič. Če

govorimo o ekstremnem, vzdržljivostnem in vztrajnostnem športu pri nas, je tam, prav na vrhu, prostora le za redke ljudi. Mravlje je bil povsem na vrhu, tam, kjer je prostor le še za Jureta Robiča in alpinista Tomaža Humarja, morda tudi še za kolesarja Marka Baloha, ki pa športu ni podredil vsega v svojem življenju. Dušan je.« Tako pa je našega tekača povzdignil Primož Kališnik, uvodničar v knjigi. Zelo gorenjska knjiga je (avtorji, založba, vsebina) in hkrati, po svojih prizoriščih, globalna. Uradni izid: to nedeljo na ljubljanskem maratonu. Tecite.

Boštjan Fon in Dušan Mravlje, Tek – moja norost, Didakta, Radovljica, 2013, 380 strani, 24,99 evra, www.didakta.si

VESELO V KRANJSKO GORO

Kranjska Gora je spet združila ljubitelje narodno zabavnih napevov. Med gosti je bilo ogromno avstrijskih navdušencev, slovenska beseda se je tokrat mešala z nemško. Ker so med nastopajočimi zaigrali tudi avstrijski narodnozabavni ansambli, so bili veselje in aplavzi naših severnih sosedov v dvorani še toliko glasnejši.

Alenka Brun

Dvorana Vitranc je gostila tradicionalni večer narodno zabavne glasbe, na katerem so se prisotni družili s kar sedmimi domačimi in tujimi ansambli. Program je potekal dvojezično, povezovala pa sta ga Sepp Reich in Maruša Kobal. Marsikoga so zasrbele pete, posebnega pozdrava so bili deležni tudi nekateri

gostje v dvorani, večina med njimi je bila iz sosednje Avstrije. Prišla je tudi njihova najstarejša ljubiteljica narodnozabavne glasbe, 85-letna Marie Gritzner. Gospa je klub svoji starosti ves večer plesala.

Za uvod v glasbeni večer je poskrbel gostitelj Alpski kvintet, nastopili pa so še ansambel Osttirol, Quintett Petzen, hudomušni in živahni Vitezi Celjski, Osserwinkl v trio in duo izvedbi, Maxi Trio in ansambel Zajc. Slednji so znani po svojih očarljivih in

brezčasnih skladbah ter po tem, da se družba ob njihovih zvokih z veseljem zavrti po plesišču.

Dietmar, Norbert, Franz in dva Klause pa so glavni v kvintetu Petzen. Prepevajo vse od popa do džez. Za svoj kvintet pravijo takole: pet moških, en avto, petje, užitek, energija in vse povedano bi moralo biti predpisano z zdravniškim receptom. Če so tiste stazice ali Avsenikova Na mostu sta iz njihovih ust zveneli še posebej zanimivo.

Maxi Trio pa sestavljajo izkušeni glasbeniki, a v dokaj novi sestavi. Tako tu najdemo enega najboljših virtuozov na diatonični harmoniki v Sloveniji Siniša Čeha, odličnega baritonista in baskitarista Branka Novaka, ki je tudi dolgoletni član ansambla Alfija Nipiča, ter znanega Jožeta Antoniča, tudi soustanovitelja Alpskega kvinteta, katerega član je bil kar dolgih 35 let.

Tokrat je z Maxijevci na odru zapela Joži Kališnik, eden boljših prizorov večera pa je bil, ko so se Maxi Triu na odru v skladbi Tam, kjer

je naš dom pridružili nekateri člani Alpskega kvinteta. Tako sta drug ob drugem nastopila prepoznavna člana ansamblov Jože Antonič in Janez Per.

Ansambel Osttirol sestavljajo člani iz Vzhodne Tirolske in so ravno v soboto praznovali sedmo obletnico obstoja; fantje in dekleta iz ansambla Zajc pa se lahko pohvalijo s prvo lastno skladbo Tiho jočem. Izšla je pred dobrim mesecem, gostje v dvorani Vitranc pa so jo lahko slišali v živo tudi na tokratnem večeru.

»Veselo smo prišli danes v Kranjsko Goro in mogoče bomo malo žalostni odšli, ker je tega prelepega večera že konec,« so bile besede voditeljice Maruše Kobal ob zaključku. »Ampak saj veste, leto bo kmalu naokoli in spet se bomo zbrali, se veselili ob odlični glasbi in dobri družbi.«

Vsi nastopajoči so na koncu izvedli še sklepno dejanje, saj brez znamenite Goliče pač na tovrstnih prireditvah ni častnega zaključka.

Jože Antonič in Janez Per / Foto: AB

Marie Gritzner je ves večer preplesala. / Foto: AB

Voditelja večera Sepp Reich in Maruša Kobal / Foto: AB

Maxi Trio in Joži Kališnik / Foto: AB

Gostitelj večera Veselo v Kranjsko Goro je bil Alpski kvintet. / Foto: AB

Razpoloženi gostje večera / Foto: AB

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
 Radio Sora d.o.o.,
 Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
 tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
 e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Radio Triglav
 Gorenjska 96 MHz
 RADIO ZA RADOVEDNE

HUMOR, HOROSKOP

POSLANCI NA TERENU

Poslance državnega zbora smo ujeli med generalko za sejo o novem zakonu o davku na nepremičnine.

Mali Brat

Izvoljenci slovenskega ljudstva naj bi v državnem zboru kmalu razpravljali o predlogu novega zakona o davku na nepremičnine. Ali bo ta sprejet ali ne, bomo sicer še videli in slišali, ko bo čas za to. Na veliko presenečenje (celo jaz, Mali Brat, sem ob tem spustil spodnjo čeljust) pa smo pretekli vikend zasledili, da se poslanci že pripravljajo na dan D, ko bo na sporedu državnozborna seja na to temo. Na Gorenjskem, nekje blizu Stražišča, da predsednica vlade Bratuškova med odmorom lahko skoči domov pripraviti kosilo: župo, polpete, tenstan krompir pa endivijo, so pretekli vikend imeli neuradno generalko za omenjeno »nepremičninsko sejo«. Po čistem naključju smo jih zasledili med delom (glej fotografijo).

Poslanci so tokrat v »parlament na terenu« prišli v

Foto: Zvezdana Sam

Poslanci državnega zbora so se tudi na generalki razvrstili po strankarskem ključu.

delovnih oblekah, ki so bile povsem v skladu z bližajočo se nočjo čarovnic, ko se tudi najbolj trdim bučam le posveti v »glavi«. Kot lahko vidite na priloženi fotografiji, so se na vaji poslanci posedli podobno kot v državnem zboru le z nekaj spremembami: na levi so rdeči, tokrat so na sredi rumeno modrikasti, na desni pa je vse sorte od zelene prek rdeče do rumene, še skoraj črnih je nekaj – skratka šekasto.

Pređen so me varnostniki nagnali proč, vaja naj bi bila vendarle internega značaja, mi je uspelo ujeti nekaj »besedila« s »parlamentarnega odra«. Rumena buča svoji rumeni sosedi: »A se ti ne zdi, da je ta rdečih skoz več, al pa se samo t ko napihujejo? Saj jih bo razneslo.« Zelena buča z vogala desno zgoraj svoji zeleno-modri sosedi: »Mar nisi bila ti včasih v večini nekje na sredini, a ste se sprle med seboj?« Ta

odgovori: »Ah, glavne buče se med seboj dajejo za to, kdo bo prva buča na vasi, in se zato manjše buče poskušamo priključiti v druge bučne skupine. Saj veš, lepo je biti plačan, zato da se takole razstavljaš po državnem zboru. Rumeno modrikaste buče na sredini so začuda tiho in se delajo, kot da druge buče sploh ne obstajajo. Ob sprejemanju zakona o davku na nepremičnine nas očitno čaka še zelo bučna debata.

Od zadaj

Slovenska vojska bo imela nove bojne čelade. Je to mar prvi namig na vročo pomlad 2014 na slovenskih ulicah?

Očitno se bližajo tudi predčasne državnozbornske volitve, saj je nekdanji obrambni minister Karel Ejravec te dni vseskozi v popolni bojni pripravljenosti.

LAŽJI SUDOKU

1			4			8	3	9
						7		
	8			3	5	6	2	
			9	6			4	
	3						1	
	9			8	1		6	
	6	5	7	4				9
		7						
3	2	4				9		6

TEŽJI SUDOKU

		7						3
1			8	4				6
9	8	5						1
	1			6				
			1		9			
				5			9	
8						7	5	6
	5			2	7			8
	7					4		

TA JE DOBRA

Ne one, kolena so problem

Pride osemdesetletni deda v bolnišnico, da bi mu operirali vene na nogah. Za operacijo je bilo potrebno tudi britje v predelu genitalij. Prišla je sestra, odgrnila odejo in zagledala njegov ogromen ud.

»Opa, dedi, tole je pa je nekaj pravega za punce.«

»Eee deklič dragi, to ni še nič. Pred desetimi leti sem še lahko nanj obesil kanto vode in jo nesel sto metrov,« odvrne deda.

»A zdaj pa tega ne zmorete več?« ga podreza sestra.

»Žal res ne zmorem več, izdala so me kolena.«

Rabil je moža

Sedim v svojem stanovanju. Sama.

Pri vratih zazvoni. Odprem in pred menoj stoji simpatičen mladenič.

Vpraša me, če je mož doma, pa mu odvrnem, da ga ni.

Mladenič vstopi, se sleče, me vrže na posteljo, kvalitetno kresne in odide.

Ampak še danes mi ni jasno, zakaj je rabil mojega moža?

Skrb za muco

»Janezek, zakaj si prinesel mačko v šolo?« vpraša učiteljica. Janezek odgovori: »Zato, ker sem zjutraj slišal očeta, ko je mami rekel, pojedel ti bom muco, ko gre mali v šolo.«

Zanesljivost kondoma

Kondom ne garantira varnega seksa.

Neki moški ga je imel gor, ko ga je ustrelil njen mož.

Štiriindvajset

Dan ima štiriindvajset ur in v zaboj gre štiriindvajset steklenic piva. To nikakor ni naključje.

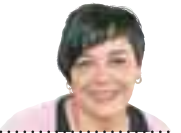
Novi naročniki Gorenjskega glasa lahko za darilo izberejo tudi darilni bon za vedeževanje pri vedeževalki Tanji.

Lahko pa se udeležite tečaja vedeževanja. Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Preteklost in spomini bodo ujeli vašo prihodnost oziroma sedanost in življenje bo postalo še bolj nemirno, kot je bilo do sedaj. Postavljeni boste pred več odločitev. Naglica ni rešitev, zadevo vam lahko le še poslabša.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Morda vam bo v tem tednu še preveč jasno, kaj so vaše želje in kaj je tisto, kar res lahko uresničite. Dvomov bo sto in še več, a cilj bo zato postal veliko bolj jasen in izvedljiv. Ne bo treba veliko truda, le prava taktika.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Velikokrat se žrtvujete za blagor drugih. Tudi tokrat boste poskušali, a se boste še pravi čas izognili. Poslovno boste zasedeni od jutra do večera in s finančnega vidika kasneje dobite potrditev. V ljubezni vas čaka presenečenje.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ne marate plehkkih pogovorov, zato boste še toliko bolj veseli sogovornika, ki bo vaših misli. Pogovor se bo zavlekel in samo od vas bo odvisno, ali bo ostalo samo pri tem. Poslovno se vam obetajo večje spremembe.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Pred vami je malce naporen teden. Nabralo se vam bo več različnih opravkov, ki ste jih v preteklosti nepremišljeno prelagali. V okolju, v katerem delate, boste prišli do zaključka, da niste vi tisti, ki se morate vedno prilagajati.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Ste močni in odporni v različnih smereh, a tokrat bo breme prehudo tudi za vas. Pustite prijateljem, da vam pomagajo in kaj storijo namesto vas. To ne bodo usluge, le povračilo za vse tisto, kar ste vi naredili zanje v preteklosti.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Lepa beseda lepo mesto najde. To naj vam bo vodilo v naslednjih dneh. Kaj kmalu boste ugotovili, da se tudi na tak način dajo rešiti težave. Pri zapravljanju bodite zmerni, saj so pred vami izdatki, za katere še ne veste.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Pravočasno se boste spomnili, da nihče ni popoln, niti vi. Še se boste močno trudili, vendar le, kjer bodo plodna tla. Ne pozabite, da uspeh ne pride čez noč.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

V tem tednu boste razne, a pomembne stvari postavili na stran in se ne boste ukvarjali z mislijo na posledice. Pomembna vam bo samo ljubezen in vse, kar je z njo povezano. Obeta se vam veliko romantičnih trenutkov.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Zaradi stvari, na katere nimate prav nobenega vpliva, se boste končno nehali obremenjevati. Čas boste posvetili sebi pomembnim stvarim, kot je ljubezen in kako se ljubljene osebi približati brez zadržkov. Torek bo dober dan.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Na deževen dan se vam dogaja, da izgubite voljo in še pomembne stvari izgubijo smisel. Čim bolj se boste pripravljali na jesensko vreme, tem bolj se lahko ognete slabi volji. Glede financ pa boste celo sami sebe presenetili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Zanesli se boste le nase in zadeve reševali brez posebnih težav. Vašo samosvojost si bodo nekateri težko razlagali, sploh tisti, ki vas ne poznajo dobro. Na čustvenem področju se vam približujejo pozitivne spremembe, ki jih že nekaj časa pričakujete.

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

NAGRADNA KRIŽANKA

Od januarja do decembra ne boste imeli skrbi z iskanjem kratkih pravljic za lahko noč. Pravljice so primerne za najmlajše bralce oziroma poslušalce, ki so neskončno veseli, če jim pred spanjem namenimo s pisanimi slikami opremljeno pravljico ali dve v naši družbi.

15 EUR
+ poština

Redna cena priročnika je 18,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Na vrhu hriba, visoko nad morjem, je v pečinah domovala družina Vetrovih. Doživite srečanje štiriletnega Maja s Puhcem, Pihcem in Sapico ter preverite, kako se zgodba z bolečim prstkom konča

Ob branju boste neizmerno uživali ob izvirnih, pisanih ilustracijah.

12 EUR
+ poština

Redna cena knjige je 14,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	NA ZARU PEČENA GOVEJA ZAREBR-NICA	LADIJSKA POSADKA	DOLINA	ANTIČNO IME REKE GUADJIANE V ŠPANJI	KATARINA CAS	GLAVNO MESTO ALBANJE	REKA V RUSIJI	HRVAŠKI DRŽAVNIK (IVICA)
UREDNIK								
TELESNI UD			13					
MOČ, JAKOŠT					STVAR OTOŽNA SKLADBA		4	
TOMAŽ PENGOV			ČISTOČA FR. PISA- TELJICA (FRANCOISE)					
MOŠKI PEVSKI GLAS				JUDOV SIN NEKROZNA RAZJEDA LIC				
CESTA, KI PELJE NA IG (ZARG.)	8						ŽENSKA, KI SEJE	FILM ANDREJA TARKOV-SKEGA
LESENO PIHALO							ENAKI ČRKI NORVEŠKI SMUČARSKI SKAKALEC (HAAVARD)	
GORENJSKI GLAS	AVIZO	TALISMAN PURJI SAMEC						
APNAR-STVO							7	
VILKO UKMAR			ZVEZDA V ŠKORPI- JONU	GLASBENIK YOUNG SLIKARSKA SMER NA- IVCEV				
	3,14							

SESTAVIL: F. KALAN	KUHINJSKA POSODA	AMERIŠKI REŽISER (JAMES)	FILM Z ITO RINO V GLAVNI VLOGI	NAŠ GEOGRAF (MILAN)	MESTO V ŠPANJI	PERNATA ŽIVAL	HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	SREČKO KATANEC	KAMNITA TALNA OBLOGA	GORENJSKI GLAS	PROSTOR-NINSKI METER	MESTO V SEVERO-VZHODNI ITALIJI	NORDIJSKA MORSKA BOGINJA	PIRAN (IT. ZAPIS) NOSILEC OSTREŠJA	LOJZE KOLMAN SLIKARKA KOBILCA							
PISEC PREDLOG ZA FILME										DVORNA LJUBICA					11	GLASBENIK TURNER MASKA						
GOROVJE OB MEJI Z AVSTRUJO					3					PREVRAT REŽISER KUROSAVA				TRGOVEC S STARINAMI BESEDILO		17						
OMOTIČ-NOST	16									RABINOV URAD VRHUNSKA FORMA V SPORTU				TANTAL	AURA (OBLIKA ZAPISA) POKRAJINA V GRČIJI		SLOVNIČNO ŠTEVILO, SINGULAR	FARMAR				
NAŠ PISATELJ (FRAN)							FALOT DRŽAVA V AZIJI				6	NAŠA PES-NICA (M. R.) PESNICA NOVY					10					
TV VODI-TELJICA ŽNIDARŠIČ										KOLO KRVOLOČNA ZVER				MANEKENKA MOSS TISOČ TON		GLASBE-NICA ŽGUR KRUTI HUNSKI KRALJ						
STRELNA NAPRAVA S PUŠČICO		2								VOLNENA TKANINA					LITERAT SAMOKOV-LJA NAZIV			NEZNANEC LOVLJENJE TUNOV				
KALCIJEV GLINENEC										REKA IN POKRAJINA V SRBIJI	ANALIZA-TOR DAVEK V STARI TURCIJI					NASLOV BEVKOVE POVESTI REKA V RUSIJI						
GORENJSKI GLAS	POLOŽAJ PRI NOGO-METU, OFFSIDE	REKA S SLAPOVI V AMERIKI MUZIKA									9				MAMICA PESNIK ČUSTEV			REKA MED BOSNO IN HRVAŠKO PUNTAR GREGORIČ				
OLIVER GROSS			PRIPRAVA ZA PRENOS BREMEN JADRANSKI OTOK													POLŽ BREZ HIŠICE ŽITNA PLESEN						
NAŠ LITERAT (EVALD)																STOJALO IGRALEC CUBE	14		NEHOTEN BOLEČ GIB MIŠICE	PESNICA SKERL		
STAR GERMAN				RASKAVA POVRŠINA	EGIPČAN-SKI BOG SONCA					15			SEDIMENT EMIL SPRUK					PISA-TELJICA VAŠTE FRAN DETELA				
MESTO V RUSIJI																				DOLG, SKALNAT ZALIV NA NORVEŠKEM		
JANEZ BARLE					GRŠKA POKRAJINA DEL STOPALA																5	NASELJE JUGOŽA-HODNO OD ŽELEZNIKOV

Nagrade: 5-krat 5 žetonov za ročno avtopralnico Tehnotrend pri Mercator centru na Primskovem v Kranju

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 6. novembra 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweo-vi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

AMERIŠKI IGRALEC (TED)			1		
AMOROS ANTARES NATEK SAHARATI STALKER	MOTOCKEL	MOZOLJA-VOST JADRANSKI POLOTOK			
PISA-TELJICA MIHELIC				ŠVICARSKI PISATELJ (CLAUDE)	ZGORNJA OKONČINA
RIBIČ, KI LOVI Z OSTMI					
TADEJA TERNAR		INOSLAV THOMAS BECKET			
KRAJ PRI VELIKIH LAŠCAH					
OBROBNA GREĐICA ZA ROŽE			12		

DRUŽABNA KRONIKA

DNEVI SRBSKE KULTURE

Kranj je gostil tradicionalne že 9. Dneve srbske kulture, prihodnjega tedna se še najbolj veseli mladina, saj se poleg novembrskih počitnic približuje tudi noč čarovnic, starejši pa so z mislimi že pri martinovanjih, ki se začenjajo čez dobrih štirinajst dni.

A. Brun, M. Zorman

Lahko bi rekli, da je bilo srečanje oziroma bolj literarni večer z avtorjem knjižnih uspešnic Čerfurji raus in Jugoslavija, moja dežela, Goranom Vojnovičem dober uvod v 9. Dneve srbske kulture v Kranju, ki so se odvijali še v Strazišču in Cerkljah. Tudi knjižni večer, ki se je v Layerjevi hiši v Kranju odvijal dan kasneje, je lepo dopolnil predstavitev srbske kulinarike in koncert ženske etno vokalne skupine Brđanke ter narodnega orkestra KD Brdo.

Suzano Latinčić iz Podnarta in Tijano Vujinović iz Kranja smo ujeli ravno sredi dela z okusi, saj so gospodinje za prisotne pripravile pravo pojedino. Špinačna, sirna pita ali sirmica, taka s porom, značilna krompiruša pa sladka z jabolki, pogača, projice iz grobe koruzne moke, značilno slavsko žito, v katerem se prepletajo okusi pšenice, ruma, sladkorja in orehov, tipični uštipci ...

Brđanke so prisotne s svojimi glasovi popeljale v predele dinarske Bosne, Ličke krajine na Hrvaškem, hribovite južne Srbije in panonsko nižino Vojvodine.

Na Dnevih srbske kulture, ki so trajali kar štiri dni, se je predstavila tudi dramska sekcija KD Brdo. Pripravila je predstavo Gradbeno dovoljenje, prisluhnili smo tudi tradicionalnim pesmim, folklorna manifestacija Razigrana mladost pa je devete dneve zaključila in razigrala v smislu pričakovanja naslednjih, ki bodo jubilejni.

Oder v Kulturnem hramu Ignacija Boršnika v Cerkljah se je tako konec tedna tresel izključno zaradi pozitivne energije devetih folklornih skupin iz Slovenije, Bosne in Hercegovine in Italije, ki so v brezhibni organizaciji Kulturnega društva Brdo Kranj s

plesi in igrami prikazale srbsko ljudsko izročilo. Nikakor ni šlo le za še en folklorni nastop, kajti vse skupine so nastopile profesionalno, izjemno homogeno, s kvalitetno instrumentalno podporo.

V dveurnem programu se je predstavilo 270 nastopajočih, ki so v skoraj polni dvorani pričarali prizore s Sarajevskega polja, iz okolice Beograda, Leskovca, Niša ... Zagotovo pa so posebno piko na i celotnega večera predstavljali mojstri žara ob vходу v dvorano v Cerkljah, ki so s pečenjem pleskavic, kotletov in klobas dogajanje ovili v pristen vonj mesnih poslastic srbske kulinarike.

Suzana in Tijana pri sladkem opravilu / Foto: AB

Pogača / Foto: AB

Cerklje so gostile folklorno Razigrano mladost. / Foto: Matic Zorman

Tudi ličenje je del odrske predstavitve. / Foto: Matic Zorman

Brđanke so prisotne s svojimi glasovi popeljale v predele dinarske Bosne, Ličke krajine na Hrvaškem, hribovite južne Srbije in panonsko nižino Vojvodine. / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Krstili britanskega prestolonaslednika

Princ William (31) in cambriška vojvodinja Catherine (31) sta v kapeli palače St. James krstila trimesečnega **Georga Alexandra Louisa**. Princ George, ki je tretji v vrsti za britansko krono, ima kar sedem botrov. William in Kate sta se odločila nekoliko spremeniti tradicijo, saj krst malčka ni potekal v Buckinghamski palači kot krst Williama in njegovega očeta. Odločitev za to je sprejel William v čast svoji mami Diani, ki je v njej počivala pred pogrebom. Obred je potekal v ožjem družinskem krogu, slavje pa so zaključili v hiši Clarence.

Stiskaška in nemogoča Lady Gaga

Bivša pomočnica pevke **Lady Gaga (25)** Jennifer O'Neill toži pevko zaradi 7168 neplačanih delovnih ur in od nje zahteva 390 tisoč dolarjev odškodnine. Pomočnica, ki je pevko spremljala na zadnji turneji, pravi, da ji je morala biti na razpolago 24 ur na dan, tudi med tem, ko je Gaga spala. O'Neillova pevko opisuje kot nemogoče šefico, ki je od nje zahtevala, da ji med drugim pridrži brisačo pod tušem in je njena osebna budilka.

Kanye in Kim sta zaročena

Kanye West (36) je za roko zaprosil **Kim Kardashian (33)**, ki je pristala na to, da se z raperjem sprehodi do oltarja. Zaročanje je potekalo v ožjem krogu družine in prijateljev na stadionu za bejzbol v San Franciscu. Medtem ko je v ozadju igral petdesetčlanski orkester, je Kanye pokleknil na kolena in mamico svoje nekajmesečne hčerke zaprosil za roko. Kim je ostala brez besed ter ga objela, od tedaj pa je ponosna lastnica 15-karatnega diamantnega prstana.

Kelly Clarkson dahnila usodni da

Ameriška pevka **Kelly Clarkson (31)** je obljubila večno zvestobo dolgoletnemu partnerju **Brandonu Blackstocku**. Poročanje, ki sta jo morala zaradi prenatrpanega urnika prestaviti z decembra, je potekala na farmi Blackberry v Nashvillu. Za Clarksonovo je to prvi zakon, za Brandona, ki ima iz prejšnjega zakona hčerko Savannah in sina Setha, pa drugi.

Anje Bohinc Rupret se spominjamo iz voditeljskih časov, preden jo je omrežilo gurmanstvo. S televizijo in vodenjem se še vedno spogleduje. Pred kratkim smo jo ujeli na predstavitvi projekta Festivala okusov. / Foto: AB

ČB BIKCA, starega 14, tel.: 041/515-867 13004136

ČB BIKCA, starega 10 dni, tel.: 040/235-738 13004155

ČB BIKCE, tel.: 031/711-866 13004117

KOKOŠI nesnice - jarkice, v 20. tednu, rjave, grahaste, črne, možna dostava, tel.: 041/710-113 13004076

MLADE koze, tel.: 051/634-100 13004171

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 13002937

TELICO simentalčko, težko 375 kg, cena 600 EUR, tel.: 041/903-412 13004127

TELIČKO simentalčko, staro 1 mesec, tel.: 031/568-144 13004154

TELIČKO simentalčko, staro 3 mesece, tel.: 04/25-61-427, 031/497-567 13004156

TELIČKO križanko, staro 1 mesec, cena po dogovoru, tel.: 031/571-549 13004161

VEČ teden dni starih bikcev, tel.: 041/848-539 13004176

VEČ ČB teličk, tel.: 04/25-61-600 13004128

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega od 200 do 300 kg, tel.: 041/621-153 13004135

OSTALO

PRODAM

MESO telice, krmiljene brez silaže, polovico ali manjše količine, tel.: 04/25-51-457 13004119

SENO balirano z dostavo, tel.: 031/276-930 13004168

KUPIM

80-LITRSKI kotel za kuhanje žganja, tel.: 031/307-209 13004160

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO dekletke za delo v kavabaru v trgovskem centru v Kranju, Milan Kastelic s.p., C. talcev 4, Domžale, tel.: 031/322-499 13004167

IŠČEM

IŠČEM DELO - polaganje keramičnih ploščic, tel.: 051/891-404 13004144

Za polovičen ali poln delovni čas zaposlimo **tržnika-urejevalca spletne strani (m/ž)**, pogoji: strokovnost in izkušnje; **samostojnega računovodja (m/ž)**, redno ali pogodbeno, takoj.

Prijave do 8. 11. 2013, na info@energetix.si ali po pošti.

Energetix d.o.o., Visoko 119, 4212 Visoko

POSLOVNE PRILOŽNOSTI

IŠČEM

POSOJILO 500 EUR za krajše obdobje, tel.: 070/300-998, mzupancic4@gmail.com 13004141

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE hiš, kopalnic, stanovanj. Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna, krovsko kleparska dela, ugodno. Brezobrestni kredit do 3 let, tel.: 031/879-739, www.komplet-plus.si 13003795

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 13003789

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 13003727

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741 13003794

BARVANJE napuščev in fasad ter vsa notranja slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 13003733

EKOCLEAN, d.o.o., Podljudelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 13003793

GOZDARSKE storitve - posek in spravilo lesa, ceplenje drv, prodaja drv. Klemen Maček, n.d.d.k., Žabnica 11, Žabnica, tel.: 041/756-449 13004143

PLESKANJE napuščev, ograj in fasad z lastnim dvigalom do 25 m. Izvajamo vsa slikopleskarska dela. Brezplačno svetovanje. V okt. in nov. ob zdajšnjem naročilu do 20 % popusta. Sandi Ferlan s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 13003546

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468 13003844

PROJEKTIRANJE - izdelava načrtov hiš, gospodarskih, poslovnih objektov. Anton Strniša s.p., Gabrovec 1A, 3241 Podplati, tel.: 03/81-04-182, 031/393-560 13003728

ZAKLJUČNA vzdrževalna dela stanovanjskih in drugih objektov. Adaptacije, suha montaža, pleskanje, čiščenje, prevozi in ostalo. Slavko Markotič, s. p., Suška c. 28, Šk. Loka, 0590/20-722, 041/806-751 13003792

IŠČEM

IŠČEM upokojenko za manjšo pomoč v gospodinjstvu (v zameno za stanovanje in hrano), tel.: 05/38-08-095 13004170

IZGUBLJENO, NAJDENO

ČRNO-ORANŽNI nahrbtnik, pozabljen pri Čepuljah, lastnik ga lahko dobi na turistični kmetiji Pr Brčnk na Planici. 13004137

STAREJŠA gospa išče denarnico z dokumenti. Najditelja prosi, da jo pošlje na njen naslov, tel.: 040/557-363 13004130

ZAHVALA

V torek smo se poslovili od

LEOPOLDINE BOGATAJ

roj. Kržišnik
(1946-2013)

Hvala vsem za izkazano spoštovanje do pokojnice.

Hvala sorodnikom, sosedom, nekdanjim in sedanjim sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, pomoč pri organizaciji in izvedbi pogrebne svečanosti, cvetje in sveče.

Mirko, Silvo, Boštjan, Tatjana, Medard, Lenart
Kladje, Kranj, 22. oktobra 2013

Pot zdaj tvoja vodi tja,
kjer so drugi tvoji že doma.

ZAHVALA

Mirno kot je živel, tako je tudi za vedno zaspal naš dobri oče, ded, praded, stric, svak in tast

ALOJZIJ LIČAR ST.

s Posavca

Hvala vam, dragi sorodniki, sosede, sovaščani, prijatelji in znanci, ki ste nam ob smrti našega očeta stali ob strani in nam toplo stisnili roko. Hvala vam za podarjeno cvetje, sveče in spremstvo k njegovemu večnemu počitku. Posebno zahvalo izrekamo pevcem za zapete žalostinke, zastavonošem in gospodu župniku. Vsem in vsakemu posebej, ki ste našega ata imeli radi in ga spoštovali, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Posavec, Stražišče, oktober 2013

V SPOMIN NATE!

Ko jutro v dan se spremeni,
srce potihlo zaječi,
ali je res, da te več ni.
Um ne more doumeti,
da brez tebe treba je živeti.

Bilo je res lepo,
ko ti, v dan nov
podal si nam roko,
a vedi, da če še tako je kdaj hudo,
živeti bilo je vredno,
saj v srcih naših boš za vedno.

Minilo je žalostno leto dni, odkar od nas odšel si ti, naš

MARIJAN BRENKUŠ

a spomin na tebe ne zbledi.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Tvoji dragi

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.

ZAHVALA

V 64. letu nas je nepričakovano zapustil

JOŽE ZUPAN

iz Založ pri Podnartu

Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo. Posebno velja zahvala osebju ZD Kropa, sosedom, sorodnikom, sodelavcem in številnim drugim prijateljem za pomoč in tolažilne besede.

Simona, Janja in Zdene z družinami

ZAHVALA

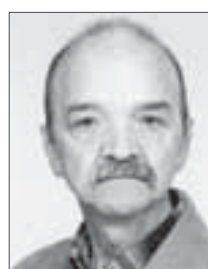
V 62. letu nas je zapustil naš dragi

FRANCI MALOVRH

iz Hotavelj

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, dedija in brata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečena sožalja, podporo, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala pa gre dr. Alešu Grošlju ter celotni ekipi intenzivnega oddelka na ORL Ljubljana za vso pomoč, trud, predvsem pa človeško toplino in prijaznost.

Žalujoci njegovi domači
Hotavljje, Gorenja vas, Škofja Loka

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunalna Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 67. letu starosti zapustil naš dragi

JOŽE MARTINJAK

z Orehka

Od njega se bomo poslovili jutri, v soboto, 26. oktobra 2013, ob 13. uri na pokopališču v Bitnjah pri Kranju. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovlilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoci: sin Martin, življenjska sopotnica Angelca in drugo sorodstvo

Na svetu si bil, da si dobroto delil,
ko vso si razdal, le pepel je ostal.
Za vedno spomin bo nate živel,
le to nas tolaži, da ne boš več trpel ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubečega moža, očeta, dedija in brata

ANTONA ŠUŠTARJA

iz Podbrezj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, kolektivom Gubanc, Stena ter Iskra ISD za vsak stisk roke, izrečeno sožalje, sočutne besede, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem sosedom za denarne prispevke. Iskrena hvala vsem za besede spodbude v času njegove bolezni, še posebno Bolnišnici Golnik, negovalnemu oddelku, ter Domu Petra Uzarja Tržič, kjer je zadnji trenutek bival v toplem sprejemu. Predvsem hvala pogrebni službi Mežnar za lepo organizacijo, pevcem Zupan za zapete žalostinke, trobentaču, gasilcem za tople besede slovesa ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vedno s teboj: žena Anica, hči Romana z družino, sin Toni z družino in hči Maja z Gregom

ANKETA

Vzamejo si čas
za druženje

MATEJA RANT

Članice gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žena so se včeraj zbrale v Križah. Njihovo vsakoletno srečanje je namreč letos gostilo Društvo podeželskih žena Svit iz Tržiča. To priložnost so tudi tokrat izkoristile za sproščeno druženje in spoznavanje.

Foto: Gorazd Kavčič

Marinka Damjan, Podlublje:

»Tako se lahko bolje spoznamo med seboj, saj se večino srečamo samo enkrat na leto. Poudarek je na druženju, obenem pa si izmenjamo medsebojne izkušnje.«

Slavka Poljanšek, Žiri:

»Večinoma se že poznamo med sabo in je to zato priložnost za izmenjavo mnenj. Doma sicer nimamo več kmetije, kljub temu pa še vedno veliko pridelam doma na vrtu.«

Janka Berce, Lajše:

»Ta srečanja mi veliko pomenijo, saj so zlasti dragocena, ker si vzamemo čas in gremo vsaj malo od doma. Drugače imamo ves čas delo. Izmenjamo si tudi izkušnje pri našem delu.«

Majda Kavčič, Koprivnik:

»Najbolj pomembno je, da se družimo in izvemo, kaj je v katerem društvu novega. Danes je sicer na kmetijah veliko več hitenja kot včasih, naše delo pa je premalo cenjeno.«

Minka Polajnar, Godešič:

»Ta srečanja so dobrodošla, saj se srečamo ženske istega stanu in se lahko med seboj pogovorimo o kmetijstvu, gospodarstvu, otrocih ... Danes moraš biti na kmetiji vsestranski.«

Aljaž potrebuje dvigalo

Aljaž Kern, ki bo v teh dneh dopolnil svoj šesti rojstni dan, zaradi cerebralne paralize ne more hoditi, jesti in govoriti. Starši bi radi kupili dvigalo in prilagojeno vozilo, a sami ne zmorejo, zato bodo jutri v športni dvorani v Komendi pripravili veliki dobrodelni koncert Pomlad za Aljaža.

JASNA PALADIN

Komenda – Da z Aljažem ni vse v najlepšem redu, je njegova mama Sonja zaslutila tik pred porodom. »Nosečnost je potekala brez težav, na predpripravi na carski rez pa so izvidi pokazali, da je posteljica že močno zrela in kalcinirana, da je plodovnice preveč in da so v urinu proteini. Kljub temu me je ginekologinja za še nekaj dni poslala domov, a sem se že čez dva dni s hudimi bolečinami vrnila. Izkazalo se je, da ima otrok zelo nizek tlak, zato so mi pod nujno izvedli carski rez, ker pa se je posteljica odlučila od maternice, je bil Aljaž nekaj časa brez kisika. Po dveh minutah oživljanja so ga priklopili na aparat za dihanje in odpeljali na intenzivno nego. Tri ure po porodu je doživel možganske krče, zato so ga dali v umetno koma. Za tri dni so ga ohladili na 34 stopinj in s tem kar se da skušali ublažiti posledice,« se Aljaževega rojstva živo spominja Sonja Kern in dodaja, da z možem Zdenkom dolgo nista vedela, kakšne posledice bodo zapletli pustili na njenem sinu.

Aljaž s svojima staršema in štiriletnim bratcem Luko

Za svojimi vrstniki je začel zaostajati pri štirih mesecih, pri njegovem letu in pol pa so zdravniki postavili diagnozo: cerebralna paraliza. »Življenje se nam je močno spremenilo, a Aljaža smo sprejeli takšnega, kot je. Od rojstva naprej je poln energije, vedno vesel

in radoveden. Obožuje glasbo in navdušeno navija za naše smučarje in skakalce,« razlagata starša, vesela, da njun sin hitro raste, a prav to iz leta v leto postaja vse bolj naporno. Družina živi v mansardnem stanovanju domače hiše na Klanecu pri Komendi in Aljaža je

vse težje prenašati po stopnicah. Zato si želijo urediti dvigalo, ki bi gibanje močno olajšalo, in Aljažu, ki je jeseni začel obiskovati 1. razred v kamniškem Ciriusu, omogočilo več samostojnosti. Kupiti želijo tudi prilagojeno vozilo, da se bo vanj lahko zapeljal z električnim vozičkom. Zbiranje zamaškov in manjši dobrodelni koncert spomladi so jim dali upanja, da ljudje še radi pomagajo, zato bodo jutri, 26. oktobra, ob 18. uri v športni dvorani v Komendi pripravili veliki dobrodelni koncert Pomlad za Aljaža. Njihovi prošnji za pomoč so se odzvali številni glasbeniki in drugi nastopajoči (ansambli Poljanšek, Viharnik, Zajc, Veseli godci, Marjan Novina, Fanička Križaj, Mažoretke twirling mažoretnega kluba Komenda, Godba Komenda, Aljaž Miklavčič-Oberkraierner ...), zato si vsi skupaj želijo, da bo Aljaž s svojim 6. rojstnim dnevom, ki ga bo praznoval v torek, čim bližje svojemu dvigalu. Vstop bo prost, denar bodo zbirali s prostovoljnimi prispevki in srečelovom.

Komunalno urejajo
Staro Loko in okoliške vasi

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Župan občine Škofja Loka Miha Ješe in direktor podjetja Garnol Darko Jakofčič sta v ponedeljek slovesno podpisala pogodbo za komunalno ureditev naselij Stara Loka, Virlog, Binkelj, Trnje in Vešter.

Projekt zajema celovito komunalno ureditev: gradnjo sekundarne fekalne in meteorne kanalizacije, plinovodnega omrežja, sekundarnega vodovodnega omrežja, dograditev javne razsvetljave in zaključne ureditve lokalnih cest. Dela se bodo po besedah Darka Jakofčiča začela predvidoma v začetku novembra, upajo pa na milo zimo, saj je rok za izvedbo 1. avgust

2014. Pogodbena vrednost del znaša skoraj štiri milijone evrov, od tega se naložba v višini 910 tisoč evrov sofinancira tudi iz razvojnih sredstev EU. V teh naseljih je že potekala ureditev primarnih kanalizacijskih vodov, in sicer pretežno ob glavnih cestah, gradnja sekundarnih pa se seli v vsako ulico, tako da bo prihodnje mesece dostop do hiš na teh območjih oviran. Izvajalec, ki je na območju Škofje Loke komunalno infrastrukturo gradil že v Vincarjih, obljudlja, da bodo dela opravili kakovostno in do pogodbenega roka. Župan Miha Ješe pa napoveduje, da bodo še letos podpisali tudi izvajalske pogodbe za Puštal, Godešič in Reteče.

Zastojni prevoz na pokopališče

Škofja Loka – Društvo upokojencev Škofja Loka, spletni portal Matija in skupina za pomoč upokojencem Sončni dan so pred prvim novembrom pripravili možnost brezplačnega obiska pokopališč v Škofji Loki, Stari Loki in Lipici za upokojence, starejše od 85 let, in tudi za vse tiste člane Društva upokojencev Škofja Loka, ki imajo težave s hojo. Za izpeljavo akcije je Avtohiša Triglav zastojni priskrbel osebni avtomobil fiat panda, s katerim bo upokojence od doma do pokopališča in nazaj odpeljal šofer – prostovoljec, po pokopališču pa jih bo lahko pospremila spremljevalka. To možnost bodo imeli starostniki v ponedeljek, torek in sredo, 28., 29. in 30. oktobra, od 10. do 15. ure. Prevoz si zagotovijo tako, da pokličejo na telefonsko številko spletnega portala Matija (080 10 10) in sporočijo svoje želje: dan in uro, ob kateri bi želeli obiskati pokopališče.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno, pihal bo jugozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

11/20 °C

SOBOTA

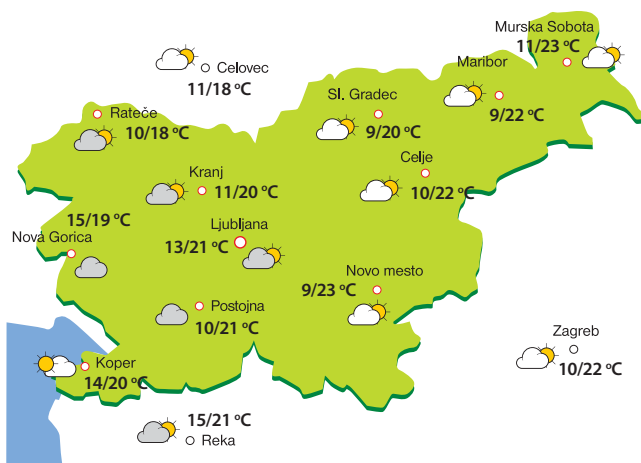

9/22 °C

NEDELJA

7/22 °C

RADIO KRANJ d.o.o.
Srtarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si